
BIULETYN INFORMACYJNY LASÓW PAŃSTWOWYCH

Nr 5 (197)

MAJ 2009

CENA 5,00 ZŁ

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
tel./fax 0 22 825 85 56

PL ISSN 1428-5940

DYREKCJA GENERALNA LASÓW PAŃSTWOWYCH
ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa tel./fax 0 22 825 85 56

Dyrektor generalny Lasów Państwowych – Marian PIGAN	tel. 0 22 825 60 28
Sekretariat Dyrektora Generalnego	
– naczelnik Anna TRZECIAK-WISZOWATA	0 22 825 85 70
– rzecznik prasowy Lasów Państwowych Anna MALINOWSKA	0 22 825 94 02
Wydział Kadr i Doskonalenia Zawodowego – naczelnik Agnieszka GRZEGORCZYK	0 22 825 54 02
Inspekcja Lasów Państwowych – główny inspektor Konrad GRZYBOWSKI	0 22 825 93 09
Zespół Radców Prawnych – koordynator Marek RATYŃSKI	0 22 825 85 62
Zespół ds. Obronności i Ochrony Informacji Niejawnych – Mariusz KWIECIŃSKI	0 22 825 85 62
Główny inspektor Straży Leśnej – Tadeusz PASTERNAK	0 22 825 85 62
Stanowisko ds. BHP – główny specjalista Piotr GOTOWICKI	0 22 825 85 63
Wydział ds. Gospodarki Zasobami Mieszkaniowymi i Lokalowymi – naczelnik Jerzy ŁOKIETKO	0 22 825 85 62
p.o. zastępcy dyrektora generalnego LP ds. gospodarki leśnej – Grzegorz FURMAŃSKI	0 22 825 85 10
Wydział Hodowli i Użytkowania Lasu – p.o. naczelnika Marek BERFT	0 22 825 09 86
Wydział Ochrony Lasu – naczelnik Aldona PERLIŃSKA	0 22 825 90 56
Wydział Ochrony Przyrody – naczelnik Jolanta BŁASIAK	0 22 825 81 50
Wydział Stanu Posiadania – naczelnik Sławomir SAWICKI	0 22 825 25 27
Wydział Urządzania Lasu i Geoinformatyki – naczelnik Jacek PRZYPAŚNIAK	0 22 825 85 63
Stanowisko ds. Łowiectwa – główny specjalista Jan BŁASZCZYK	0 22 825 85 51
Zastępca dyrektora generalnego LP ds. marketingu i organizacji – Tomasz WÓJCIK	0 22 825 85 61
Wydział Marketingu i Handlu – naczelnik Andrzej BALLAUN	0 22 825 85 53 w. 111
Wydział Współpracy z Zagranicą – p.o. naczelnika Jakub SIEWKO	0 22 825 99 51 w. 123
Wydział Rozwoju Organizacyjnego i Technologicznego – naczelnik Jerzy KAPRAL	0 22 825 85 52
Wydział Informatyki – naczelnik Mariusz BŁASIAK	0 22 825 85 51
Wydział ds. Zamówień Publicznych – kierownik Alina NIEWIADOMSKA	0 22 825 88 23
Zastępca dyrektora generalnego LP ds. ekonomicznych – Anna PASZKIEWICZ	0 22 825 85 10
Główny księgowy – Eiżbieta GRAJNY-OLBROMSKA	0 22 825 79 29
Wydział Analiz Ekonomicznych i Planowania – naczelnik Artur KRÓLICKI	0 22 825 17 66
Wydział Logistyki – naczelnik Walerian ŻYNDUL	0 22 825 85 56

Adresy, telefony i telefaksy Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych

15-950 BIAŁYSTOK , ul. Lipowa 51	tel. centr. 0 85 748 18 00, fax 0 85 652 23 73
80-804 GDAŃSK , ul. Rogaczewskiego 9/19	0 58 302 00 71, fax 0 58 302 11 25
40-952 KATOWICE , ul. Huberta 43/45	0 32 251 43 02 do 04, fax 0 32 251 57 39
31-159 KRAKÓW , al. Słowackiego 17a	0 12 633 54 33, fax 0 12 633 13 51
38-400 KROSNO , ul. Bieszczadzka 2	0 13 436 44 51, fax 0 13 436 43 01
20-950 LUBLIN , ul. Czechowska 4	0 81 532 70 31, fax 0 81 532 49 47
91-402 ŁÓDŹ , ul. J. Matejki 16	0 42 631 79 00, fax 0 42 631 79 82
10-959 OLSZTYN , ul. Kościuszki 46/48	0 89 527 05 09, fax 0 89 527 21 70
64-920 PIŁA – KALINA	0 67 212 48 44, fax 0 67 212 64 78
60-815 POZNAŃ , ul. Gajowa 10	0 61 866 82-41, fax 0 61 847 28 69
26-600 RADOM , ul. 25 Czerwca 68	0 48 385 60 00, fax 0 48 385 60 01
70-965 SZCZECIN , ul. J. Słowackiego 2	0 91 432 87 00, fax 0 91 422 53 13
78-400 SZCZECINEK , ul. Mickiewicza 2	0 94 372 63 00, fax: 0 94 372 63 01
87-100 TORUŃ , ul. Mickiewicza 9	0 56 658 43 00, fax 0 56 658 43 66
03-841 WARSZAWA , ul. Grochowska 278	0 22 517 33 00, fax 0 22 517 33 61
50-357 WROCŁAW , ul. Grunwaldzka 90	0 71 328 30 11, fax 0 71 328 24 01
65-950 ZIELONA GÓRA , ul. Kazimierza Wlk. 24	0 68 325 44 51, fax 0 68 325 36 30

Zakłady o zasięgu krajowym podporządkowane dyrektorowi generalnemu LP

Centrum Informacyjne Lasów Państwowych ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3, 02-362 Warszawa	tel. 0 22 822 49 31
Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3, 02-362 Warszawa	0 22 356 18 16
Leśny Bank Genów Kostrzyca Miłków 300, 58-535 Miłków	0 75 713 12 39
Ośrodek Kultury Leśnej ul. Działyńskich 2, 63-322 Gołuchów	0 62 761 50 45
Ośrodek Rozwojowo-Wdrożeniowy Lasów Państwowych Bedoń, ul. Sienkiewicza 19, 95-020 Andrespol	0 42 677 25 00
Ośrodek Techniki Leśnej ul. Zacisza 2, 63-200 Jarocin	0 62 747 35 82
Zakład Informatyki Lasów Państwowych Bedoń, ul. Sienkiewicza 19, 95-020 Andrespol	0 42 677 25 45

BIULETYN INFORMACYJNY LASÓW PAŃSTWOWYCH

REDAGUJĄ: Sławomir Trzaskowski (redaktor naczelny), Zbigniew Świącicki (redaktor), Karolina Lew-Mirska (skład i opr. tech.)
ADRES REDAKCJI: ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r., nr 3, 02-362 Warszawa, tel. 0 22 822 49 31, 0 22 822 32 01 w. 515

Numer opublikowano 10.05.2009 r., nakład 1500 egz.

SPIS TREŚCI

ZARZĄDZENIA I DECYZJE DYREKTORA GENERALNEGO LASÓW PAŃSTWOWYCH (od 26 marca do 29 kwietnia 2009 r.)	2
ZARZĄDZENIA	
Nr 23 z 27 marca 2009 r. w sprawie dokonywania zamian nieruchomości na podstawie przepisów art. 38e ustawy z 28 września 1991 r. o lasach	3
Nr 24 z 30 marca 2009 r. zmieniające zarządzenie nr 25 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 12 marca 2003 r. (znak: OI-021-05-6/2003) w sprawie sporządzania szacunków brakarskich	6
Nr 25 z 6 kwietnia 2009 r. zmieniające zarządzenie w sprawie druków ścisłego zarachowania, obowiązujących w Lasach Państwowych	15
Nr 26 z 14 kwietnia 2009 r. w sprawie ograniczania zagrożeń ze strony szkodliwych owadów, grzybów patogenicznych i innych zjawisk szkodotwórczych w lasach, w 2009 r.	16
Nr 27 z 22 kwietnia 2009 r. w sprawie realizacji programu rozwoju szkółkarstwa leśnego w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych na lata 2009–2015	23
Nr 28 z 27 kwietnia 2009 r. w sprawie uchylecia zarządzeń nr 60 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 9 listopada 2007 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego zasady działania oraz trybu pracy Kolegium Lasów Państwowych (znak GD-0011/3/07) i nr 80 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 9 listopada 2007 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego zasady działania oraz trybu pracy Kolegium Lasów Państwowych (znak GD-0011-3/2008) oraz ustalenia nowego regulaminu Kolegium Lasów Państwowych	33
Nr 29 z 27 kwietnia 2009 r. w sprawie uchylecia zarządzenia nr 62 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Kolegium Lasów Państwowych w trybie korespondencyjnym oraz używania funkcji portalu korporacyjnego Lasów Państwowych w części wydzielonej dla członków Kolegium Lasów Państwowych, znak: GD-0011/3/07	34
Nr 30 z 29 kwietnia 2009 r. w sprawie planu finansowo-gospodarczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe na 2009 rok	34
DECYZJE	
Nr 26 z 20 kwietnia 2009 r. w sprawie powołania oraz określenia zasad i trybu działania stałego zespołu doradczego dyrektora generalnego Lasów Państwowych do spraw badania dziejów leśnictwa polskiego, popularyzacji wiedzy historycznej o leśnictwie oraz integracji społeczności leśnej	35
Nr 30 z 27 kwietnia 2009 r. w sprawie zmiany decyzji nr 106 dyrektora generalnego Lasów Państwowych w sprawie powołania Kolegium Lasów Państwowych w kadencji w latach 2007–2010, znak GD-0011/3/07	37
Nr 31 z 29 kwietnia 2009 r. w sprawie zatwierdzenia planu finansowo-gospodarczego Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych	38
Nr 32 z 29 kwietnia 2009 r. w sprawie zatwierdzenia planów zakładów o zasięgu krajowym	38
Nr 33 z 29 kwietnia 2009 r. w sprawie zatwierdzenia planu finansowo-gospodarczego Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych	39
KOLEGIUM LASÓW PAŃSTWOWYCH , Warszawa, 19 marca 2009 r.	40
SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI	
Nieruchomości przeznaczone do sprzedaży, zatwierdzone przez dyrektora generalnego Lasów Państwowych:	
– Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Białystok	41
– Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Gdańsk	42
– Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Katowice	43
– Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Poznań	43
– Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Szczecinek	44
– Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Zielona Góra	44
OGŁOSZENIA	44

ZARZĄDZENIA I DECYZJE DYREKTORA GENERALNEGO LASÓW PAŃSTWOWYCH (od 26 marca do 29 kwietnia 2009 r.)

ZARZĄDZENIA

- Zarządzenie nr 23 z 27 marca w sprawie dokonywania zamian nieruchomości na podstawie przepisów art. 38e ustawy z 28 września 1991 r. o lasach (ZS/GI-D-214/4/2009)
- Zarządzenie nr 24 z 30 marca 2009 r. zmieniające zarządzenie nr 25 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 12 marca 2003 r. (znak: OI-021-05-6/2003) w sprawie sporządzania szacunków brakarskich (OM-906-1-112/09)
- Zarządzenie nr 25 z 6 kwietnia 2009 r. zmieniające zarządzenie w sprawie druków ścisłego zarachowania, obowiązujących w Lasach Państwowych (OI-021-1-9/09)
- Zarządzenie nr 26 z 14 kwietnia 2009 r. w sprawie ograniczania zagrożeń ze strony szkodliwych owadów, grzybów patogenicznych i innych zjawisk szkodliwych w lasach, w 2009 r. (ZO-7200-7/09)
- Zarządzenie nr 27 z 22 kwietnia 2009 r. w sprawie realizacji programu rozwoju szkółkarstwa leśnego w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych na lata 2009–2015 (ZH-7171-5/08/09)
- Zarządzenie nr 28 z 27 kwietnia 2009 r. w sprawie uchylecia zarządzeń nr 60 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 9 listopada 2007 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego zasady działania oraz trybu pracy Kolegium Lasów Państwowych (znak GD-0011/3/07) i nr 80 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 9 listopada 2007 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego zasady działania oraz trybu pracy Kolegium Lasów Państwowych (znak GD-0011-3/2008) oraz ustalenia nowego regulaminu Kolegium Lasów Państwowych (GD-0011/2/09)
- Zarządzenie nr 29 z 27 kwietnia 2009 r. w sprawie uchylecia zarządzenia nr 62 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Kolegium Lasów Państwowych w trybie korespondencyjnym oraz używania funkcji portalu korporacyjnego Lasów Państwowych w części wydzielonej dla członków Kolegium Lasów Państwowych, znak: GD-0011/3/07 (GD-0011/2/09)
- Zarządzenie nr 30 z 29 kwietnia 2009 r. w sprawie planu finansowo-gospodarczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe na 2009 rok (EP-1-0337/20 /09)

DECYZJE

- Decyzja nr 21 z 27 marca 2009 r. w sprawie udzielenia zamówienia z wolnej ręki na wykonanie robót dodatkowych na budowie przy ul. Bitwy Warszawskiej 1920 Roku, nr 3, będącej przedmiotem umowy nr OP-2710-7/U/08 z 29 grudnia 2008 r., zawartej w trybie przetargu nieograniczonego (OP-2715-4/09) – *bez publikacji (przyp. red.)*
- Decyzja nr 22 z 27 marca 2009 r. w sprawie udzielenia zamówienia z wolnej ręki na wykonanie robót uzupełniających na budowie przy ul. Bitwy Warszawskiej 1920 Roku, nr 3, będącej przedmiotem umowy nr OP-2710-7/U/08 z 29 grudnia 2008 r., zawartej w trybie przetargu nieograniczonego (OP-2715-5/09) – *bez publikacji (przyp. red.)*
- Decyzja nr 23 z 27 marca 2009 r. w sprawie powołania komisji przetargowej ds. zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki na wykonanie robót dodatkowych i uzupełniających na budowie przy ul. Bitwy Warszawskiej 1920 Roku, nr 3 (OP-2715-4/1/09) – *bez publikacji (przyp. red.)*
- Decyzja nr 24 z 6 kwietnia 2009 r. w sprawie zmiany decyzji nr 54 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 22 kwietnia 2003 r. w sprawie powołania komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na stanowiska pracy w Służbie Leśnej w Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych (GK-1131-3/09) – *bez publikacji (przyp. red.)*
- Decyzja nr 25 z 6 kwietnia 2009 r. w sprawie udostępnienia informacji publicznej (GM-3-2201-26/09) – *bez publikacji (przyp. red.)*
- Decyzja nr 26 z 20 kwietnia 2009 r. w sprawie powołania oraz określenia zasad i trybu działania stałego zespołu doradczego dyrektora generalnego Lasów Państwowych do spraw badania dziejów leśnictwa polskiego, popularyzacji wiedzy historycznej o leśnictwie oraz integracji społeczności leśnej (Zl-007/1/2009)
- Decyzja nr 27 z 24 kwietnia 2009 r. w sprawie powołania komisji przetargowej ds. zamówienia publicznego na serwis systemu poczty elektronicznej (OP-2710-6/1/09) – *bez publikacji (przyp. red.)*
- Decyzja nr 28 z 24 kwietnia 2009 r. w sprawie udzielenia zamówienia z wolnej ręki na wykonanie opracowania pod nazwą „Aktualizacja powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych – na 1 stycznia 2009 r.” (OP-2715-6/2009)
- Decyzja nr 29 z 24 kwietnia 2009 r. w sprawie powołania komisji przetargowej do przeprowadzenia zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki na wykonanie opracowania pod nazwą „Aktualizacja powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych – na 1 stycznia 2009 r.” (OP-2715-6/2009)
- Decyzja nr 30 z 27 kwietnia 2009 r. w sprawie zmiany decyzji nr 106 dyrektora generalnego Lasów Państwowych w sprawie powołania Kolegium Lasów Państwowych w kadencji w latach 2007–2010, znak GD-0011/3/07 (GD-0011/1/09)
- Decyzja nr 31 z 29 kwietnia 2009 r. w sprawie zatwierdzenia planu finansowo-gospodarczego Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych (EP-1-0337/17/2009)
- Decyzja nr 32 z 29 kwietnia 2009 r. w sprawie zatwierdzenia planów zakładów o zasięgu krajowym (EP-1-0337/18/2009)
- Decyzja nr 33 z 29 kwietnia 2009 r. w sprawie zatwierdzenia planu finansowo-gospodarczego Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych (EP-1-0337/19/09)

ZARZĄDZENIE NR 23
dyrektora generalnego Lasów Państwowych
z 27 marca 2009 r.

W SPRAWIE DOKONYWANIA
ZAMIAN NIERUCHOMOŚCI
NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ART. 38E
USTAWY Z 28 WRZEŚNIA 1991 R. O LASACH

ZS/GI-D-214/4/2009

Na podstawie art. 33, ust. 1 ustawy z 28 września 1991 r. o lasach (jednolity tekst Dz. U. z 2005 r., nr 45, poz. 435, z późniejszymi zmianami) oraz § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 50 ministra ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa z 18 maja 1994 r. w sprawie nadania Statutu Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe, a także w związku z art. 38e ustawy z 28 września 1991 r. o lasach, zarządzam, co następuje.

§ 1

1. Wprowadzam do stosowania poniższe zasady dokonywania przez jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe (PGL LP) transakcji zamian, o których mowa w art. 38e ustawy z 28 września 1991 r. o lasach oraz ramowe kryteria określające przypadki zamian nieruchomości, uzasadnione potrzebami i celami gospodarki leśnej.
2. Transakcje zamian podlegają obowiązkowi rejestracji oraz ewidencji w bazie danych, utworzonej i prowadzonej na podstawie zarządzenia dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 4 marca 2009 r. w sprawie bazy danych o sprzedanych, zakupionych i zamienionych nieruchomościach w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych.

§ 2

1. Lasy, grunty i inne nieruchomości nabywane w drodze zamiany przez jednostki organizacyjne PGL LP (nadleśnictwa lub regionalne dyrekcje Lasów Państwowych) powinny:
  - a) wypełniać enklawy lub półenklawy obcej własności wśród gruntów PGL LP lub je zmniejszać;
  - b) przylegać do większych kompleksów leśnych w sposób niekomplikujący przebiegu granic i być przeznaczone na cele gospodarki leśnej;
  - c) w przypadku, jeśli przejęcie gruntów w zarząd Lasów Państwowych powoduje powstanie enklawy wśród gruntów obcej własności, powinny one stanowić kompleksy leśne o powierzchni powyżej 5 ha, do których jest droga dojazdowa;
  - d) być przydatne do budowy infrastruktury leśnej lub przeznaczone do zalesienia;
  - e) umożliwiać objęcie ich ochroną prawną, np. na powiększenie rezerwatów przyrody lub utworzenie nowych rezerwatów lub użytków ekologicznych;
  - f) być objęte stosownymi uregulowaniami formalno-prawnymi, umożliwiającymi ich przeznaczenie na cele gospodarki leśnej (w przypadku gruntów nieleśnych);
  - g) w wypadku współwłasności – porządkować stan posiadania nieruchomości poprzez zniesienie współwłasności;
  - h) poprawiać warunki gospodarki leśnej, a nie tylko powiększać zasób Lasów Państwowych.
2. Lasy, grunty i inne nieruchomości zbywane w drodze zamiany przez jednostki organizacyjne PGL LP (nadleśnictwa lub regionalne dyrekcje Lasów Państwowych) powinny:
  - a) stanowić enklawy gruntów leśnych lub nieleśnych wśród gruntów obcej własności, na których gospodarka leśna jest

- utrudniona lub niemożliwa, z uwzględnieniem ich potencjalnej wartości wynikającej z innego niż leśne zagospodarowania;
- b) wyrównywać przebieg granicy polno-leśnej;
- c) być przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne w aktualnym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- d) w wypadku współwłasności porządkować stan posiadania nieruchomości poprzez zniesienie współwłasności.

§ 3

Przy przeprowadzaniu zamian lasów, gruntów i innych nieruchomości w trybie przepisów artykułu 38e ustawy z 28 września 1991 r. o lasach należy stosować następujące zasady:

- a) transakcje zamiany mogą być przeprowadzane w przypadkach uzasadnionych interesem Skarbu Państwa (szczególnie stwarzać możliwość porządkowania stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa, z wyłączeniem przypadków naruszenia stanu posiadania) lub jeśli nieruchomość zbywana przez Skarb Państwa ma być przeznaczona na cele publiczne, określone w art. 6 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (jednolity tekst Dz. U. z 2004 r., nr 261, poz. 2603 z późniejszymi zmianami);
- b) inicjatorem zamian jest zarządzający nieruchomościami Skarbu Państwa pozostającymi w zarządzie Lasów Państwowych, z wyjątkiem transakcji zamian, w których grunty Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych będą przeznaczone na realizację celów publicznych;
- c) jednostka PGL LP dokonująca zamiany przeprowadza ocenę zasadności transakcji zamiany;
- d) zawieranie umów przedwstępnych, a także podejmowanie jakichkolwiek innych zobowiązań dotyczących planowanej transakcji zamiany, jest niedopuszczalne;
- e) zgoda na transakcję zamiany, wydawana przez kierownika jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 38e, ust. 2 ustawy o lasach, może nastąpić po zgromadzeniu dokumentów umożliwiających jednoznaczną ocenę ekwiwalentności, zgodności z kryteriami zamian oraz wykazania spełnienia celów i potrzeb gospodarki leśnej;
- f) zgoda, o której mowa w punkcie e, określa wysokość ewentualnej dopłaty.

§ 4

1. Wniosek nadleśniczego i dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych o wyrażenie zgody na zamianę, o której mowa w art. 38e, ust. 2, pkt 1 i 2 ustawy o lasach, powinien zawierać uzasadnienie potrzeby przeprowadzenia zamiany, wraz ze wskazaniem celów gospodarki leśnej, jakie zostaną osiągnięte poprzez zamianę nieruchomości.
2. Do wniosku w sprawie zgody, o której mowa w ust. 1, dołącza się co najmniej następujące dokumenty dotyczące nieruchomości zamienianych (oddzielnie dla nieruchomości nabywanej i zbywanej):
  - a) aktualne wypisy oraz wyrisy z ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez starostę;
  - b) aktualne wypisy z ksiąg wieczystych;
  - c) wypisy z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego o przeznaczeniu gruntów w tym planie, a w wypadku braku takiego planu – decyzję o warunkach zabudowy lub wypis ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, z zastrzeżeniem, że dla zbywanych przez Lasy Państwowe lasów, gruntów i innych nieruchomości wypis z aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowy;
  - d) mapę sytuacyjną terenu, z której wynika położenie nieruchomości względem nieruchomości Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych;
  - e) opisy nieruchomości;
  - f) opisy taksacyjne dla gruntów leśnych;
  - g) informację o aktualnej wartości nieruchomości zamienianej i zamianej.

3. Zakazuje się dokonywania transakcji zamian lasów, gruntów i innych nieruchomości z udziałem pracowników Lasów Państwowych lub członków ich rodzin.

§ 5

1. Zamiar przeprowadzenia transakcji zamiany podlega upublicznieniu w zakresie określonym w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.
2. Przez upublicznienie zamiaru transakcji zamiany rozumie się ogłoszenie informacji o transakcji zamiany przed zawarciem aktu notarialnego:
  - a) w Biuletynie Informacyjnym Lasów Państwowych,
  - b) w Biuletynie Informacji Publicznej właściwego nadleśnictwa (w wypadku zamiany dokonywanej przez RDLP – BIP właściwej RDLP) i na tablicy ogłoszeń – odpowiednio nadleśnictwa lub RDLP – przez okres 30 dni od ukazania się w BILP.

§ 6

1. Transakcja zamiany powinna być ekwiwalentna wartościowo.
2. Dopuszczalne są wyłącznie transakcje zamiany, w których spełnienie ekwiwalentności nie wymaga dopłaty ze strony Lasów Państwowych.

3. Jeśli oferowane na rzecz Lasów Państwowych nieruchomości zamienne nie spełniają warunku ekwiwalentności, a ze względu na cele publiczne przeprowadzenie transakcji jest zasadne, zgoda na transakcję zamiany może być wydana, jeżeli kwota ewentualnej dopłaty nie przekroczy 10% wartości nieruchomości zbywanej zamiennie przez Lasy Państwowe.

§ 7

W przypadku zamiany dokonywanej przez nadleśniczego, nadzór nad transakcjami zamian lasów, gruntów i innych nieruchomości sprawuje dyrektor regionalnej dystrykcji Lasów Państwowych, a w wypadku zamiany dokonywanej przez dyrektora RDLP – dyrektor generalny Lasów Państwowych.

§ 8

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH**
dr inż. Marian Pigan

**ZAŁĄCZNIK NR 1 DO ZARZĄDZENIA NR 23
DYREKTORA GENERALNEGO LASÓW PAŃSTWOWYCH
Z 27 MARCA 2009 ROKU NA STR. 5**

RDLP .....

Nadleśnictwo .....

Informacja o zamiarze transakcji zamiany z dnia .....

Data zgody na zamianę	Nieruchomość zbywana przez LP				Nieruchomość nabywana przez LP					
	adres leśny	adres administracyjny	kategoria użytku	powierzchnia (ha)	wartość (tys. zł)	właściciel ¹⁾	adres administracyjny	kategoria użytku	powierzchnia (ha)	wartość (tys. zł)

.....
data

.....
podpis

1) Wypełnić wpisując – osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka administracyjna, jednostka administracji samorządowej, związek wyznaniowy, a w przypadku osób prywatnych podać zapis – osoba fizyczna (bez danych osobowych), zaś pozostałych podmiotów – dokładna nazwa

ZARZĄDZENIE NR 24
dyrektora generalnego Lasów Państwowych
z 30 marca 2009 r.

ZMIENIAJĄCE ZARZĄDZENIE NR 25
DYREKTORA GENERALNEGO
LASÓW PAŃSTWOWYCH Z 12 MARCA 2003 R.
(ZNAK: OI-021-05-6/2003)
W SPRAWIE SPORZĄDZANIA
SZACUNKÓW BRAKARSKICH

OM-906-1-112/09

Na podstawie art. 33, ust. 1 i 3, pkt 3 ustawy z 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r., nr 45, poz. 435, z późn. zm.) oraz § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, wprowadzonego w życie zarządzeniem nr 50 ministra ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa z 18 maja 1994 r. w sprawie nadania Statutu Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe, zarządzam, co następuje.

§ 1

W zarządzeniu nr 25 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 12 marca 2003 r. w sprawie sporządzania szacunków brakarskich (znak: OI-021-05-6/2003) wprowadza się następujące zmiany.

- 1) §1, pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1. Wprowadzam do użytku służbowego „Znowelizowane zasady sporządzania szacunku brakarskiego drzew na pniu”, stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.
- 2) § 2, pkt 1 otrzymuje brzmienie: „2. Decyzję o wdrożeniu w nadleśnictwie wymienionej w zasadach metody sporządzania szacunku brakarskiego w drzewostanach IV i starszych klas wieku podejmuje nadleśniczy”.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan

ZAŁĄCZNIK NR 1
do zarządzenia nr 24 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 30 marca 2009 r.

ZNOWELIZOWANE ZASADY SPORZĄDZANIA
SZACUNKU BRAKARSKIEGO DRZEW NA PNIU

I. ZASADY OGÓLNE

Niezależnie od sposobu naboru pozycji do zabiegów czy cięć, a także przetwarzania danych, szacunek brakarski jest sporządzany jako oferta handlowa nadleśnictwa na kolejny rok gospodarczy, będąc formalnie podstawą do sporządzenia planu sprzedaży drewna. Szacunkowi brakarskiemu podlegają wszystkie użytki rębne i przedrębne, objęte planem pozyskania drewna na dany rok. Dla każdej pozycji planu cięć szacunek brakarski przeprowadza się odrębnie. Terenowy szacunek brakarski drzew na pniu na rok następny musi być sporządzony i przekazany do nadleśnictwa do końca lipca, a do jednostki nadrzędnej (RDLP) do końca sierpnia. Niniejsze zasady definiują czynności związane ze sporządzeniem szacunków przy zastosowaniu technik informatycznych. W tych zasadach, w maksymalnie możliwym zakresie, wykorzystano postanowienia załącznika 2b pt.: „Zasady szacunku brakarskiego drzew na pniu według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej przy komputerowym przetwarzaniu danych” do zarządzenia nr 31 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 21 czerwca 1993 roku (znak DG-12/0420/9/93). Szacunek, w zależności od rodzaju i wieku drzewostanów, przeprowadza się jedną z poniższych metod.

1. **Szacowanie na podstawie wyników z lat ubiegłych z wykorzystaniem bazy danych systemu LAS (metoda „przez porównanie”)**. Jest to podstawowa metoda sporządzania szacunku brakarskiego, jeśli istnieją dane porównawcze, opisane poniżej w kryteriach, na podstawie których dokonuje się naboru pozycji cięć. Tak sporządzony szacunek podlega obowiązkowej weryfikacji przez właściwego leśniczego i służby kontrolne

nadleśnictwa. Odbywa się ona po przeliczeniu szacunków w programie ACER, a przed sporządzeniem zestawień zbiorczych dla jednostki nadrzędnej.

2. W wypadku braku możliwości sporządzenia szacunku brakarskiego metodą „przez porównanie”, dopuszcza się:
  - a) **szacowanie posztuczne** każdego drzewa do wycięcia na danej pozycji planu cięć – w drzewostanach rębnych oraz przedrębnych IV i starszych klas wieku (raptularz 1);
  - b) **szacowanie mas oraz udziału procentowego sortymentów** na podstawie oceny powierzchni (bez wykonywania pomiarów) – dla CP (raptularz 1a).
3. Szacowanie mas i udziału poszczególnych sortymentów dla cięć przygodnych odbywa się przy użyciu raptularza 1a.
4. **Sporządzanie szacunków brakarskich w drzewostanach II i III klasy wieku** przeprowadza się **wyłącznie na podstawie wyników z lat ubiegłych**, z wykorzystaniem baz danych systemu LAS.

II. ZASADY SZCZEGÓLWE

Całość prac obejmujących szacunek brakarski dzieli się na następujące etapy.

1. Wyboru pozycji, na których ma być wykonany szacunek brakarski, dokonuje leśniczy przy użyciu programu BRAKARZ.
2. Weryfikację poszczególnych pozycji pod względem możliwości zastosowania metody „przez porównanie” – wykonuje pracownik biura nadleśnictwa za pomocą programu ACER na podstawie przesłanych (sieć WAN lub przekazanych bezpośrednio z leśnictwa) danych z programu BRAKARZ do programu ACER.

Zweryfikowany wykaz pozycji pracownik nadleśnictwa przekazuje z programu ACER do programu BRAKARZ.

3. Prace terenowe – pomiar, klasyfikacja oraz weryfikacja i uzupełnienie danych. Dla pozycji szacowanych metodą „przez porównanie” – raptularz 1b, w pozostałych przypadkach sporządzenie szacunku metodą „posztuczną” lub „szacowanie mas” – raptularz 1 lub 1a. Czynności wykonywane są przez leśniczego za pomocą programu BRAKARZ.
4. Prace kameralne – na podstawie przekazanych z programu BRAKARZ do programu ACER (przez sieć WAN lub w nadleśnictwie) przygotowanych przez leśniczego szacunków, pracownik biura nadleśnictwa przelicza szacunki i przygotowuje zestawienia dla leśnictw oraz nadleśnictwa.
5. Kontroluje szacunki w terenie oraz ewentualnie zmienia wprowadzone dane w programie ACER, na podstawie materiałów dostarczonych po kontroli terenowej – pracownik biura nadleśnictwa.
6. Sporządzenie ostatecznych zestawień dla leśnictw, nadleśnictwa i RDLP.
7. W wypadku braku możliwości zastosowania programu BRAKARZ, dopuszcza się „ręczne” sporządzanie raptularzy terenowych 1, 1a i 1b. W takim przypadku raptularze są drukowane przez program ACER (uzupełnieniu podlegają pola niewypełnione automatycznie).

1. PRACE TERENOWE

1.1. Prace przygotowawcze

Dla wszystkich metod sporządzania szacunków brakarskich pierwszym etapem jest wybór pozycji do cięć. Podczas tego procesu leśniczy sprawdza zgodność opisu taksacyjnego ze stanem na gruncie (weryfikacja wzrokowa), porównując następujące parametry: zadrzewienie, wysokość i pierśnica. Jeśli występują znaczące różnice, tj. dla zadrzewienia większe niż +/- 0,1, dla wysokości >5% i pierśnicy >5% ich wartości, wówczas taką pozycję wyklucza się z szacowania metodą przez porównanie (wykluczenie nie dotyczy drzewostanów II i III klasy wieku). Po sporządzeniu listy pozycji (w programie BRAKARZ lub w formie wydruku) dane są przekazywane do nadleśnictwa, do programu ACER. W trakcie wyszukiwania pozycji do porównania przez program ACER, stosuje

się następujące kryteria (kolejność jest wagą danego kryterium – od najważniejszego):

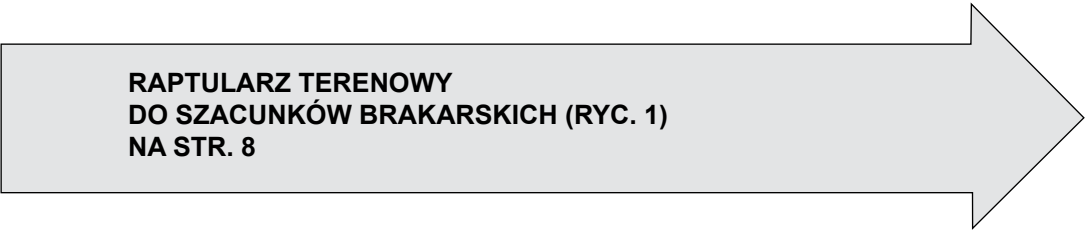
- a) grupa czynności (CW, TW, TP i Rb) – pełna zgodność;
- b) wiek – +/-5 lat;
- c) skład gatunkowy – udział dla:
  - gatunek główny (z rangą 1) – +/-1;
  - gatunek z rangą 2 – +/-1;
- d) typ siedliskowy – +/- jeden typ;
- e) zadrzewienie – +/- 0,1;
- f) wysokość – +/- 5%.

Jako materiały porównawcze stosuje się dane dotyczące powierzchni wykonanych cięć do 5 lat wstecz. W przypadku braku naboru pozycji do porównania przez program ACER, nadleśniczy może złagodzić kryteria naboru dla: wieku drzewostanu do +/-15 lat, zadrzewienia do +/-0,2 stopnia i wysokości drzewostanu do +/-20%. Pozycje do porównania mogą być wyszukiwane z danych dotyczących danego leśnictwa, obrębu lub całego nadleśnictwa. Lista wybranych pozycji jest ograniczona do 5, uszeregowanych od najbardziej zgodnej. Z listy wybiera się jedną lub kilka pozycji (w takim wypadku obliczane są średnie wartości masy i udziału poszczególnych sortymentów).

Jeśli podczas weryfikacji danych program ACER nie odnajdzie żadnej powierzchni, która spełniałaby wyżej wymienione kryteria lub z podanej listy nie dokona się wyboru, wówczas pozycja, dla której wyszukiwaliśmy dane porównawcze, otrzymuje status świadcząca, że jest ona przeznaczona do „ręcznego” sporządzenia szacunków brakarskich. „Ręcznego” sporządzania szacunków brakarskich nie stosuje się w drzewostanach II i III klasy wieku. Informację przekazuje się leśniczemu do programu BRAKARZ lub w postaci wydruków raptularzy terenowych nr 1, 1a i 1b.

Następnym etapem prac terenowych jest wytyczenie powierzchni zrębowych (lub gniazd), trwale znacząc drzewa graniczne (poza powierzchnią zrębową). W cięciach przedrębnych i rębni częściowej należy wyznaczyć drzewa przeznaczone do wyrębu. Wyznaczenie drzew do wycięcia przy stosowaniu metody przez porównanie podlega obowiązkowej kontroli (w sposób określony przez nadleśniczego) i dopuszczeniu pozycji cięć do wykonania.

W zależności od metody sporządzania szacunku weryfikuje się i uzupełnia dane na raptularzach terenowych. Strona tytułowa tych dokumentów jest wypełniana tak samo dla każdego z nich:

**RAPTULARZ TERENOWY
DO SZACUNKÓW BRAKARSKICH (RYC. 1)
NA STR. 8**

R A P T U L A R Z

terenowy do szacunków brakarskich na rok .....

<p>1. ADRES LEŚNY</p> <p>_____</p> <p>RDLP Nadl. Ob. Leśn. Oddział Pododdział Wycis.</p>	<p>6. STOPIEŃ TRUDNOŚCI POZYSKANIA <input style="width: 50px;" type="text"/></p> <p>(zakres od 1 do 11)</p>																															
<p>2. GRUPA CZYNNOŚCI</p> <p>Rębnia I .....a [ ] .....b [ ] .....c [ ] .....d [ ] .....du [ ]</p> <p>Rębnia II .....a [ ] .....b [ ] .....c [ ] .....d [ ] .....e [ ]</p> <p>Rębnia II .....au [ ] .....bu [ ] .....cu [ ] .....du [ ] .....eu [ ]</p> <p>Rębnia III .....a [ ] .....b [ ] .....c [ ] .....d [ ]</p> <p>Rębnia III .....au [ ] .....bu [ ] .....cu [ ] .....du [ ]</p> <p>Rębnia IV ..... [ ]</p> <p>Uprzątnięcie płazowin (PŁAZ) ..... [ ]</p> <p>Uprzątnięcie przestoi i nasienników (PRZEST) ..... [ ]</p> <p>Uprzątnięcie drzew na pow. nieleśnej (DRZEWE) ..... [ ]</p> <p>Uprzątnięcie inne (UPRZPOZ) ..... [ ]</p> <p>Czyszczenie późne (CP-P) ..... [ ]</p> <p>Trzebież wczesna: [ ]</p> <p> pozytywna (TWP) ..... [ ]</p> <p> negatywna (TWN) ..... [ ]</p> <p>Trzebież późna: [ ]</p> <p> pozytywna (TPP) ..... [ ]</p> <p> negatywna (TPN) ..... [ ]</p> <p>Użytki przygodne w drzewostanach: [ ]</p> <p> rębnych (PR) ..... [ ]</p> <p> nasiennych gosp. rębnych (CSS) ..... [ ]</p> <p> trzebieżach wczesnych (PTW) ..... [ ]</p> <p> trzebieżach późnych (PTP) ..... [ ]</p>	<p>7. WSPÓŁCZYNNIK TRUDNOŚCI</p> <p>(zakres od 0,7 do 1,3 / 1,4)</p> <p>- dla metody współczynnikowej - <input style="width: 50px;" type="text"/></p> <p>- dla metody wg stopni trudności - <input style="width: 50px;" type="text"/></p>																															
<p>3. OCENA PILNOŚCI ZABIEGU (CIĘĆ)</p> <p>Konieczne w danym roku ..... [ ]</p> <p>Dopuszczalne przesunięcie na rok następny ..... [ ]</p>	<p>8. STREFA TRUDNOŚCI ZRYWKI <input style="width: 50px;" type="text"/></p> <p>(zakres od 1 do 4)</p>																															
<p>4. POWIERZCHNIA</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;">manipulacyjna</td> <td style="width: 30%;"><input style="width: 50px;" type="text"/></td> <td style="width: 30%;">arów</td> </tr> <tr> <td>zredukowana</td> <td><input style="width: 50px;" type="text"/></td> <td>arów</td> </tr> <tr> <td>próbna</td> <td><input style="width: 50px;" type="text"/></td> <td>arów</td> </tr> <tr> <td>do odnowienia/traż</td> <td><input style="width: 50px;" type="text"/></td> <td>arów</td> </tr> </table>	manipulacyjna	<input style="width: 50px;" type="text"/>	arów	zredukowana	<input style="width: 50px;" type="text"/>	arów	próbna	<input style="width: 50px;" type="text"/>	arów	do odnowienia/traż	<input style="width: 50px;" type="text"/>	arów	<p>9. ODLEGŁOŚĆ</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="2">zrywka</th> <th colspan="2">podwóz</th> </tr> <tr> <th>m</th> <th>%</th> <th>km</th> <th>%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W</td> <td><input style="width: 40px;" type="text"/></td> <td><input style="width: 40px;" type="text"/></td> <td><input style="width: 40px;" type="text"/></td> <td><input style="width: 40px;" type="text"/></td> </tr> <tr> <td>S</td> <td><input style="width: 40px;" type="text"/></td> <td><input style="width: 40px;" type="text"/></td> <td><input style="width: 40px;" type="text"/></td> <td><input style="width: 40px;" type="text"/></td> </tr> </tbody> </table>		zrywka		podwóz		m	%	km	%	W	<input style="width: 40px;" type="text"/>	<input style="width: 40px;" type="text"/>	<input style="width: 40px;" type="text"/>	<input style="width: 40px;" type="text"/>	S	<input style="width: 40px;" type="text"/>	<input style="width: 40px;" type="text"/>	<input style="width: 40px;" type="text"/>	<input style="width: 40px;" type="text"/>
manipulacyjna	<input style="width: 50px;" type="text"/>	arów																														
zredukowana	<input style="width: 50px;" type="text"/>	arów																														
próbna	<input style="width: 50px;" type="text"/>	arów																														
do odnowienia/traż	<input style="width: 50px;" type="text"/>	arów																														
	zrywka		podwóz																													
	m	%	km	%																												
W	<input style="width: 40px;" type="text"/>	<input style="width: 40px;" type="text"/>	<input style="width: 40px;" type="text"/>	<input style="width: 40px;" type="text"/>																												
S	<input style="width: 40px;" type="text"/>	<input style="width: 40px;" type="text"/>	<input style="width: 40px;" type="text"/>	<input style="width: 40px;" type="text"/>																												
<p>5. CZYNNOŚĆ POZYSKANIA DREWNA</p> <p>[ ] - CWDPN [ ] - CWDPG</p>	<p>10. RODZAJ ZRYWKI</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 70%;">konnej</td> <td style="width: 10%;"><input style="width: 40px;" type="text"/></td> <td style="width: 20%;">%</td> </tr> <tr> <td>mech. - ciągnik rolniczy</td> <td><input style="width: 40px;" type="text"/></td> <td>%</td> </tr> <tr> <td>mech. - ciągnik specjalistyczny</td> <td><input style="width: 40px;" type="text"/></td> <td>%</td> </tr> </table>	konnej	<input style="width: 40px;" type="text"/>	%	mech. - ciągnik rolniczy	<input style="width: 40px;" type="text"/>	%	mech. - ciągnik specjalistyczny	<input style="width: 40px;" type="text"/>	%																						
konnej	<input style="width: 40px;" type="text"/>	%																														
mech. - ciągnik rolniczy	<input style="width: 40px;" type="text"/>	%																														
mech. - ciągnik specjalistyczny	<input style="width: 40px;" type="text"/>	%																														
<p>16. TEREN</p> <p>- podmokły: [ ] - tak</p> <p>- skarpa, urwisko, jar: [ ] - tak</p>	<p>11. OCHRONA NAŁOTÓW I PODROSTÓW</p> <p>[ ] - tak</p>																															
<p>17. OKRES NIEDOSTĘPNOŚCI (m-ce)</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>[ ] - I</td> <td>[ ] - IV</td> <td>[ ] - VII</td> <td>[ ] - X</td> </tr> <tr> <td>[ ] - II</td> <td>[ ] - V</td> <td>[ ] - VIII</td> <td>[ ] - XI</td> </tr> <tr> <td>[ ] - III</td> <td>[ ] - VI</td> <td>[ ] - IX</td> <td>[ ] - XII</td> </tr> </table>	[ ] - I	[ ] - IV	[ ] - VII	[ ] - X	[ ] - II	[ ] - V	[ ] - VIII	[ ] - XI	[ ] - III	[ ] - VI	[ ] - IX	[ ] - XII	<p>12. CIĘCIA RĘBNE <input style="width: 50px;" type="text"/> %</p> <p>- procent podszytu</p>																			
[ ] - I	[ ] - IV	[ ] - VII	[ ] - X																													
[ ] - II	[ ] - V	[ ] - VIII	[ ] - XI																													
[ ] - III	[ ] - VI	[ ] - IX	[ ] - XII																													
<p>18. CAŁKOWITY WYRÓB KOSZTEM NABYWCY</p> <p>S3: [ ] - tak S4: [ ] - tak M2: [ ] - tak</p>	<p>13. CIĘCIA RĘBNE [ ] [ ] [ ]</p> <p>- wysokość podszytu do 1 m 1-2 m ponad 2 m</p>																															
<p>19. PROCENTOWY UDZIAŁ M1 w M: <input style="width: 50px;" type="text"/> %</p>	<p>14. CIĘCIA PRZEDRĘBNE - PODSZYT POW. 30%</p> <p>[ ] - tak</p>																															

[ ] - właściwie zaznaczyć X   - wpisać dane

Szacunek wykonał(a): ..... data ..... r.   Sprawdził(a): ..... data .....

Wprowadził(a): numer adresowy: _____ data ..... podpis .....

Ryc. 1. Pierwsza strona wzoru nr 1, 1a i 1b raportu terenowego

Zasady wypełniania pierwszej strony „Raptularza terenowego do szacunków brakarskich”:

- **Adres leśny**
Wpisuje się adres według zasad obowiązujących w systemie LAS
- **Grupa czynności**
Wybiera się z listy i zaznacza właściwą grupę czynności wpisując „X”
- **Ocena pilności zabiegu**
Po ocenie, czy cięcie powinno być koniecznie wykonane w danym roku, czy możliwe jest przesunięcie na rok następny; zaznacza się tylko jedną wybraną pozycję wpisując „X”.
- **Powierzchnia:**
  - **manipulacyjna (ar)** – powierzchnia całego wydzielenia;
  - **zredukowana (ar)** – powierzchnia, na której planujemy wykonać zabieg;
  - **próbna (ar)** – powierzchnia drzewostanu faktycznie objęta pomiarem drzew (w przypadku szacunku wykonanego metodą posztuczną, powierzchnia próbna równa jest powierzchni zredukowanej);
  - **do odn/1 raz** – powierzchnia do odnowienia, a dla trzebierzy – wielkość powierzchni, na której wykonujemy zabieg po raz pierwszy.
- **Czynność pozyskania drewna**
Zaznacza się, czy pozyskanie odbywa się w warunkach nizinnych (CWDPN), czy górskich (CWDPG) wpisując „X” przy wybranej czynności.
- **Stopień trudności pozyskania**
Wpisuje się cyfrę oznaczającą właściwy stopień trudności z zakresu obowiązującego w nadleśnictwie (nie dotyczy nadleśnictw pracujących wg metody współczynnikowej).
- **Współczynnik trudności**

W wyjątkowo trudnych warunkach terenowych i drzewostanowych, gdzie istnieje potrzeba zastosowania współczynnika trudności zwiększającego pracochłonność, możliwe jest wpisanie wartości z przedziału od 1,01 do 1,30 (do 30% zwiększenia) dla warunków nizinnych oraz od 1,01 do 1,40 (do 40% zwiększenia) dla warunków górskich.

W drzewostanach o szczególnie korzystnych warunkach pozyskania (np. teren równy, duża zasobność, bardzo dobra jakość techniczna), możliwe jest stosowanie współczynnika trudności zmniejszającego pracochłonność w zakresie od 0,99 do 0,70 (do 30% zmniejszenia).

Metoda współczynnikowa ujmuje większość utrudnień terenowych, więc dla tej metody wartość współczynnika trudności rzadko będzie inna niż 1,0.

O zastosowanie zwiększającego lub zmniejszającego współczynnika trudności wnioskuje leśniczy, a zatwierdza nadleśniczy.

- **Strefa trudności zrywki**
Wpisuje się cyfrę oznaczającą właściwą strefę trudności zrywki w zakresie od 1 do 4 (nie dotyczy nadleśnictw pracujących wg metody współczynnikowej).
- **Odległość**
Należy wpisać osobno dla drewna wielkowymiarowego (W) i średniowymiarowego (S), na jakie przeciętne odległości i jaki procent drewna podlega zrywce oraz podwozowi. Odległości zrywki podaje się w pełnych metrach, a podwozu w kilometrach. Koszty zrywki drewna małowymiarowego użytkowego M1 wyliczane są na podstawie odległości wpisanych dla drewna średniowymiarowego.
- **Rodzaj zrywki**
Należy wpisać procentowe udziały poszczególnych rodzajów zrywki (suma ma równać się 100%, a dopuszczalny brak wpisu oznacza rezygnację z wyliczenia kosztów zrywki).

- **Ochrona nalotów i podrostów**
Potrzebę ochrony nalotów i podrostów wskazuje się wpisując „X”.
- **Cięcia rębne – procent podszytu**
Wpisuje się procent podszytu, który powinien być usunięty z powierzchni przed rozpoczęciem cięć rębnych.
- **Cięcia rębne – wysokość podszytu**
Znakiem „X” należy zaznaczyć właściwy przedział wysokości.
- **Cięcia przedrębne – podszyt powyżej 30%**
W metodzie współczynnikowej uwzględnia się utrudnienie w cięciach przedrębnych, jeżeli na powierzchni występuje ponad 30% podszytu. Wpisanie „X” jest zaznaczeniem takiej sytuacji.
- **Drzewostan zaniedbany pielęgnacyjnie**
W metodzie współczynnikowej uwzględnia się utrudnienie w cięciach przedrębnych, jeżeli występują zaniedbania pielęgnacyjne. Wpisanie „X” jest zaznaczeniem takiej sytuacji.
- **Teren**
W metodzie współczynnikowej uwzględnia się utrudnienia wynikające z warunków terenowych. Jeżeli cięcia mają być prowadzone na terenach podmokłych lub tam, gdzie występują skarpy, urwiska, jary – to wpisanie „X” jest zaznaczeniem takiej sytuacji.
- **Okres niedostępności**
Zaznaczyć miesiące, w których powierzchnia jest niedostępna dla środków transportowych
- **Całkowity wyrób kosztem nabywcy**
Pozyskanie kosztem nabywcy drewna S3, S4 i M2 wskazuje się przez wpisanie „X”.
- **Wpisuje się „X” tylko w wypadku pozyskania kosztem nabywcy ponad 50% masy danego sortymentu.**
- **Procentowy udział M1 w M**
Wpisuje się procent udziału drewna małowymiarowego użytkowego M1 w ogólnej masie drewna małowymiarowego M planowanego do pozyskania.

1.2. Prace pomiarowe i klasyfikacja

1.2.1. Założenia ogólne

Szacunek brakarski w terenie przeprowadza zespół pod kierunkiem leśniczego lub osoby przez niego upoważnionej. Zespół powinien mieć odpowiedni sprzęt i druki (w wypadku, gdy nie korzysta się z programu BRAKARZ). Dane dotyczące pomiaru i klasyfikacji drzew odnotowuje się na kolejnych „stronach” raptularza (strona 2 przeznaczona jest dla gatunku, który będzie najliczniej usuwany z danej powierzchni, strony następne dla pozostałych gatunków drzew). Nazwę gatunku wpisujemy powszechnie stosowanymi skrótami (np. sosna pospolita – So, grab – Gb). Jeśli korzystamy z programu BRAKARZ, należy zapoznać się ze sposobem wypełniania pól, opisanym w aktualnej instrukcji użytkownika.

Dla metody innej niż „przez porównanie” każde szacowane drzewo należy dokładnie obejrzeć, zmierzyć jego pierśnicę, zakwalifikować do klasy lub grupy jakościowo-wymiarowej oraz zapisać w programie lub odnotować we właściwej kolumnie i rubryce raptularza za pomocą kropek lub kresek, systemem dziesiętnym. Obowiązuje przy tym zasada, że każde drzewo zapisujemy tylko jeden raz i tak:

A. Dla metody „przez porównanie” – leśniczy otrzymuje dane (do programu BRAKARZ lub w postaci wydruku raptularza wzór nr 1b) z informacją o obliczonych dla każdego gatunku masach według sortymentów w klasach wymiarowych oraz procentowym udziale drewna średniowymiarowego krótkiego w grupach S2A i S2B. W trakcie prac terenowych (wyznaczenie drzew do usunięcia) osoba odpowiedzialna za wykonanie szacunków ocenia zgodność wyliczeń otrzymanych z programu dla metody „przez porównanie” ze stanem na gruncie dla mas każdego gatunku według sortymentów w klasach wymiarowych i dla procentowych udziałów drewna krótkiego w grupach S2A i S2B. W przypadku niezgodności pomiędzy wyliczeniami programowymi dla metody „przez porównanie” ze stanem na gruncie, osoba odpowiedzialna za wykonanie szacun-

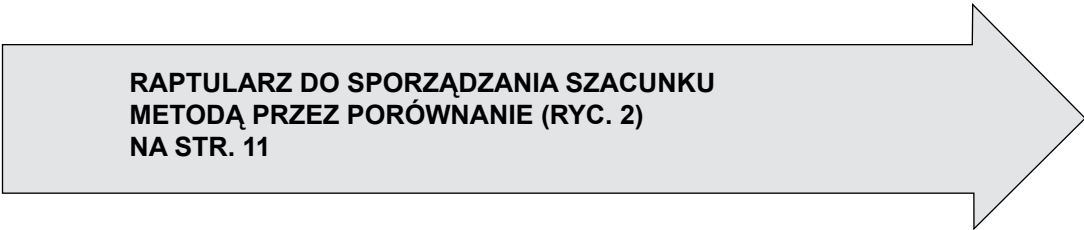
ków, w celu doprowadzenia danych w szacunku do wartości rzeczywistych ma następujące możliwości:

- skorygować masy każdego gatunku wg sortymentów w klasach wymiarowych i procentowe udziały drewna krótkiego w grupach S2A i S2B;
- usunąć gatunek nieistniejący na powierzchni cięć;
- zamienić gatunek nieistniejący na taki, który nie został ujęty w obliczeniach, a według oceny odpowiadający swoją strukturą masową, i sortymentową gatunkowi zamienianemu;
- dopisać gatunek nieuwzględniony w wyliczeniach, oceniając strukturę masową według sortymentów w klasach wymiarowych i procentowe udziały drewna krótkiego w grupach S2A i S2B;
- zakwalifikować szacunek do wykonania przez szacowanie posztuczne każdego drzewa do wycięcia na pozycji cięć.

Po przejęciu danych z programu BRAKARZ lub ich ręcznym wprowadzeniu do programu ACER, szacunek staje się pozycją do ujęcia w planie cięć.

Zasady wypełniania drugiej strony raptularza wzór nr 1b przedstawionego na rycinie 2:

- Gatunek – podany jest kod gatunku
- Masa obliczona – podane są dla gatunku na powierzchni cięć, obliczone programowo, masy wg sortymentów w klasach wymiarowych i klasach grubości oraz sumy grubizny w klasach grubości;
- Masa proponowana – w wypadku różnicy mas z podanymi w kolumnie „Masa obliczona”, podaje się proponowane masy wg sortymentów w klasach wymiarowych i klasach grubości oraz sumy grubizny w klasach grubości, dla gatunku na powierzchni cięć;
- Obliczony udział procentowy – podane są dla gatunku, obliczone programowo, procentowe udziały drewna krótkiego w grupach S2A i S2B;
- Proponowany udział procentowy – w wypadku różnicy udziałów z podanymi w polu „Obliczony udział procentowy” podaje się, proponowane dla gatunku, procentowe udziały drewna krótkiego w grupach S2A i S2B.

**RAPTULARZ DO SPORZĄDZANIA SZACUNKU
METODĄ PRZEZ PORÓWNANIE (RYC. 2)
NA STR. 11**

B. Dla metody szacowania posztucznego leśniczy wprowadza dane do programu BRAKARZ lub do druku raptularza wzór nr 1.

Zasady wypełniania drugiej strony raptularza wzór nr 1 przedstawionego na rycinie 3 (druga strona raptularza) i na rycinie 4 (trzecia i kolejne strony):

- w kolumnie 3 – drzewa odpowiadające klasie WA0, zgodnie z normą – dla gatunków iglastych oraz zawierające kłody o długości minimum 3,0 m klasy WA0 – dla liściastych;
- w kolumnie 4 – drzewa grupy S10 oraz odpowiadające klasie WB0, zgodnie z normą dla gatunków iglastych oraz zawierające kłody o długości minimum 4,0 m klasy WB0 – dla liściastych;
- w kolumnie 5 – drzewa klasy WC0 i WD oraz grup S2, S3 i S4;
- w kolumnie 6 – drzewa zawierające kłody o długości minimum 3,0 m klasy WA1 (odpowiadające warunkom technicznym dla drewna specjalnego okleinowego);
- w kolumnie 7 – drzewa zawierające kłody o długości minimum 6,0 m klasy WB1 (odpowiadające warunkom technicznym dla drewna specjalnego łuszczarskiego);
- w kolumnie 8 – drzewa odpowiadające warunkom technicznym dla słupów teletechnicznych, o długości minimum 7,0 m;
- w kolumnie 9 – wysokości drzew dla poszczególnych stopni pierśnic.

Ostatnim etapem prac terenowych jest określenie procentowego udziału:

- drewna klasy WD – w stosunku do drewna wielkowymiarowego, S2, S4 i M – w odniesieniu do grubizny ogółem,
- S2B – w stosunku do S2,
- S2A krótkie (o długości do 1,5 m) – w stosunku do S2A,
- S2B krótkie (o długości do 1,5 m) – w stosunku do S2B,
- S3A – w stosunku do S3,
- **oraz zaznaczenie opcji „N”** – nie, jako że masa danego gatunku ma pozostać nieprzeliczona, ponieważ pomiary dla danego gatunku zostały wykonane przez szacowanie posztuczne każdego drzewa do wycięcia.

C. Dla metody szacowania mas leśniczy wprowadza dane do programu BRAKARZ lub do druku raptularza na wzorze nr 1a, przedstawionego na rycinie nr 5.

Druga i następne strony druku zawierają rubryki do wpisywania mas według sortymentów w klasach wymiarowych. Oprócz wpisania mas należy podać procentowe udziały:

- S2A krótkie (o długości do 1,5 m) – w stosunku do S2A,
- S2B krótkie (o długości do 1,5 m) – w stosunku do S2B.

KJW	Według klas wymiarowych [cm]																	
	do 24		25-34		35+		do 24		25-34		35+		do 24		25-34		35+	
	Gatunek						Gatunek						Gatunek					
	Masa obliczona	Masa proponowana	Masa obliczona	Masa proponowana	Masa obliczona	Masa proponowana	Masa obliczona	Masa proponowana	Masa obliczona	Masa proponowana	Masa obliczona	Masa proponowana	Masa obliczona	Masa proponowana	Masa obliczona	Masa proponowana	Masa obliczona	Masa proponowana
WA0	*	*					*	*					*	*				
WA1	*	*					*	*					*	*				
WB0																		
WB1																		
WC0																		
WC1																		
WD																		
S10			*	*	*	*			*	*	*	*			*	*	*	*
S11			*	*	*	*			*	*	*	*			*	*	*	*
S2A			*	*	*	*			*	*	*	*			*	*	*	*
S2B			*	*	*	*			*	*	*	*			*	*	*	*
S3A			*	*	*	*			*	*	*	*			*	*	*	*
S3B			*	*	*	*			*	*	*	*			*	*	*	*
S4			*	*	*	*			*	*	*	*			*	*	*	*
Grubizna razem :																		
M			*	*	*	*			*	*	*	*			*	*	*	*
Udział obliczony	.....%okr. w S2A; .....%okr. w S2B						.....%okr. w S2A; .....%okr. w S2B						.....%okr. w S2A; .....%okr. w S2B					
Udział proponowany	.....%okr. w S2A; .....%okr. w S2B						.....%okr. w S2A; .....%okr. w S2B						.....%okr. w S2A; .....%okr. w S2B					
KJW	Gatunek						Gatunek						Gatunek					
WA0	*	*					*	*					*	*				
WA1	*	*					*	*					*	*				
WB0																		
WB1																		
WC0																		
WC1																		
WD																		
S10			*	*	*	*			*	*	*	*			*	*	*	*
S11			*	*	*	*			*	*	*	*			*	*	*	*
S2A			*	*	*	*			*	*	*	*			*	*	*	*
S2B			*	*	*	*			*	*	*	*			*	*	*	*
S3A			*	*	*	*			*	*	*	*			*	*	*	*
S3B			*	*	*	*			*	*	*	*			*	*	*	*
S4			*	*	*	*			*	*	*	*			*	*	*	*
Grubizna razem :																		
M			*	*	*	*			*	*	*	*			*	*	*	*
Udział obliczony	.....%okr. w S2A; .....%okr. w S2B						.....%okr. w S2A; .....%okr. w S2B						.....%okr. w S2A; .....%okr. w S2B					
Udział proponowany	.....%okr. w S2A; .....%okr. w S2B						.....%okr. w S2A; .....%okr. w S2B						.....%okr. w S2A; .....%okr. w S2B					

Ryc. 2. Druga strona wzoru nr 1b raportu terenowego

Pierśnica w korze (cm)		Liczba drzew w grupach						Wysokości								
od - do	średnio	I	II	III	SPECJALNE											
1	2	WA	WB, S1	WC, WD, S2, S3, S4	A	B	C/S	9								
7- 8.9	8	*	*		*	*	*									
9-10.9	10	*	*		*	*	*									
11 -12.9	12	*	*		*	*	*									
13-14.9	14	*	*		*	*	*									
15-16.9	16	*			*	*	*									
17-18.9	18	*			*	*										
19-20.9	20	*			*	*										
21 -22.9	22	*			*	*										
23 -24.9	24	*			*	*										
25 -26.9	26	*			*											
27 - 30.9	29	*			*											
31 -34.9	33	*			*											
35-38.9	37															
39-42.9	41															
43-46.9	45															
47-50.9	49															
51 - 54.9	53															
55-58.9	57															
59-62.9	61															
63 - 66.9	65															
67 - 70.9	69															
71 - 74.9	73															
75-78.9	77															
79 - 82.9	81															
83 - 86.9	85															
87-90.9	89															
RAZEM (szt.)												*	*	*	*	*
Udziały	.....% WD; .....% S2 w grub.; .....% S2B w S2; .....% kr. w S2A; .....% kr. w S2B; .....% S3A w S3; .....% S4 w grub.; .....% M w grub. Czym rzeliczyć (I/N)															

Ryc. 3. Druga strona wzoru nr 1 raptularza terenowego

Pierśnica w korze (cm)		Liczba drzew w grupach						Wysokości				
od - do	średnio	I WA	II WB, S1	III WC, WD, S2, S3, S4	SPECJALNE A B C/S							
1	2	3	4	5	6	7	8	9				
Gatunek.....												
RAZEM (szt.)								*	*	*	*	*
Udziały	.....% WD ; .....% S2 w grub.; ..... % S2B w S2; ..... % kr. w S2A; .....% kr. w S2B .....% S3A w S3; .....% S4 w grub.; .....% M do grub. Czy przeliczyć (T/N)											
Gatunek.....												
RAZEM (szt.)								*	*	*	*	*
Udziały	.....% WD ; .....% S2 w grub.; ..... % S2B w S2; ..... % kr. w S2A; .....% kr. w S2B .....% S3A w S3; .....% S4 w grub.; .....% M do grub. Czy przeliczyć (T/N)											

Ryc. 4. Trzecia i kolejne strony wzoru nr 1 raptularza terenowego

KJW	Według klas wymiarowych [cm]								
	do 24	25-34	35+	do 24	25-34	35+	do 24	25-34	35+
	Gatunek.....			Gatunek.....			Gatunek.....		
WA0	*			*			*		
WA1	*			*			*		
WB0									
WB1									
WC0									
WC1									
WD									
S10		*	*		*	*		*	*
S11		*	*		*	*		*	*
S2A		*	*		*	*		*	*
S2B		*	*		*	*		*	*
S3A		*	*		*	*		*	*
S3B		*	*		*	*		*	*
S4		*	*		*	*		*	*
M		*	*		*	*		*	*
Razem									
Udziały	.....%kr. w S2A;.....%kr. w S2B			.....%kr. w S2A;.....%kr. w S2B			.....%kr. w S2A;.....%kr. w S2B		
KJW	Gatunek.....			Gatunek.....			Gatunek.....		
WA0	*			*			*		
WA1	*			*			*		
WB0									
WB1									
WC0									
WC1									
WD									
S10		*	*		*	*		*	*
S11		*	*		*	*		*	*
S2A		*	*		*	*		*	*
S2B		*	*		*	*		*	*
S3A		*	*		*	*		*	*
S3B		*	*		*	*		*	*
S4		*	*		*	*		*	*
M		*	*		*	*		*	*
Razem									
Udziały %	.....%kr. w S2A;.....%kr. w S2B			.....%kr. w S2A;.....%kr. w S2B			.....%kr. w S2A;.....%kr. w S2B		

Ryc. 5. Druga i kolejne strony wzoru nr 1a raptularza terenowego

Na gruncie oznaczamy drzewa symbolami: WA – A, WB – B, okleinę – F, łuszczarskie – S lub Z, stupy – E. Dopuszczalne są inne oznaczenia, ustalone przez nadleśniczego.

Jeśli raptularze wypełnia się ręcznie i okaże się, że brak jest stopni grubości, prowadzący szacunek uzupełnia je we własnym zakresie z odstopniowaniem co 4 cm, np. pierśnicy 92 cm odpowiada przedział pierśnic 89 do 92,9 – średnia pierśnica wynosi 91. Do uzupełnienia pierśnic wykorzystujemy wolne wiersze na stronie 2 i kolejnych, przewidzianych dla innych gatunków.

Po pracach związanych z klasyfikacją drzew i pomiarem pierśnic należy wykonać pomiar wysokości. Uwzględniając zakres rozpiętości pierśnic, dla każdego gatunku mierzy się wysokości od 20 do 30 drzew, proporcjonalnie do liczebności w poszczególnych przedziałach pierśnic. Wyniki wpisuje się w kolumnie 9. Jeśli pomierzona liczba wysokości będzie zbyt mała, wówczas program ACER obliczy średnią wysokość i wybierze odpowiednie równanie stałej krzywej wysokości na podstawie zapisów w opisie taksacyjnym, znajdującym się w bazie danych systemu LAS.

1.2.2. Podstawowe zasady wykonywania pomiarów

Pomiaru pierśnicy dokonuje się z zachowaniem zmiennego kierunku podejścia do drzew. Jeżeli szacunek prowadzony jest na stoku, pierśnice należy mierzyć od strony wzniesienia. Dwójka wyrastająca z jednego pnia, przy rozwidleniu powyżej 1,30 m powinna być traktowana jako jedno drzewo, poniżej zaś 1,30 m jako dwa drzewa. Błędy wynikające z niewłaściwego pomiaru pierśnicy mają bardzo duży wpływ na wynik obliczania miąższości drzewa. Przy zawyżeniu lub zaniżeniu pierśnicy o 1 cm błąd określenia miąższości może dochodzić nawet do 10%. W związku z tym należy przestrzegać:

- pomiaru pierśnicy na wysokości 1,30 m;
- prawidłowego przykładania ramion średnicomierza do drzewa (prostopadle do osi strzały oraz tak, aby listwa z podziałką przylegała do pobocznic pnia);
- dokładnego odczytywania wyników pomiaru.

Pomiar wysokości jest najdokładniejszy, jeżeli odległość od mierzonego drzewa jest zbliżona do jego wysokości. Bardzo duży

błąd może powstać przy pomiarze drzew pochylonych, dlatego do pomiaru wysokości należy wybierać drzewa względnie proste, o wyraźnie widocznym wierzchołku. Należy pamiętać, szczególnie przy drzewach cieńszych, że błąd równy 1 m może spowodować błąd określenia miąższości dochodzący do 7%. Jeżeli ten błąd będzie systematyczny, a tak przy pomiarze wysokości najczęściej bywa, jego wpływ na określenie miąższości drzewostanu może być znaczący.

Jeżeli ten sam gatunek występuje w kilku piętrach drzewostanu wielopiętrowego, stosuje się zasadę osobnej rejestracji każdego z nich, tak jak by były to dwa lub więcej gatunków. Zasadę tę należy zastosować także w wypadku sporządzania szacunków brakarskich z wyznaczaniem szlaków zrywkowych, gdzie – w ramach tego samego gatunku – drzewa wyznaczane na szlaku rejestruje się osobno.

2. PRACE KAMERALNE

Jeżeli dane nie były gromadzone przy użyciu programu BRAKARZ, wówczas zakres prac kameralnych obejmuje zsumowanie liczby drzew zapisanych w raptularzu wzór nr 1 w poszczególnych grupach jakościowych do celów kontrolnych oraz wprowadzenia danych do komputera. We wzorze nr 1a należy podsumować masy drewna a we wzorze 1b dla mas proponowanych należy podsumować masy grubizny.

Po przetworzeniu danych obliczona miąższość będzie podana według gatunków drzew i klas/grup jakościowo-wymiarowych zgodnie z życzeniem użytkownika, na monitorze komputera lub wydruku, z możliwością zestawień zbiorczych dla drzewostanu, leśnictwa, obrębu lub nadleśnictwa.

Po zakończeniu prac związanych z poszczególnymi etapami szacunku brakarskiego należy podać nazwiska osób: sporządzającej szacunek, sprawdzającej pod względem merytorycznym oraz wprowadzającej do komputera. W wypadku rejestracji szacunków przez program BRAKARZ informacja o sporządzającym i wprowadzającym dane jest podawana automatycznie.

☆

ZARZĄDZENIE NR 25 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 6 kwietnia 2009 r.

ZMIENIAJĄCE ZARZĄDZENIE W SPRAWIE DRUKÓW ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA, OBOWIĄZUJĄCYCH W JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH LASÓW PAŃSTWOWYCH

OI-021-1-9/09

Na podstawie art.33, ust.1 ustawy z 28 września 1991 roku o lasach (jednolity tekst Dz. U. z 2005 r., nr 45, poz. 435, z późniejszymi zmianami) oraz § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 50 ministra ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa z 18 maja 1994 r. w sprawie nadania Statutu Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe, zarządza się, co następuje.

§ 1

W zarządzeniu nr 27 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 23 października 1996 r. w sprawie druków ścisłego zarachowania obowiązujących w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych, zmienionym zarządzeniem nr 22 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 22 lipca 1997 r. i zarządzeniem nr 58 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 27 listopada 1998 r. wprowadza się następujące zmiany:

1. Zmienia się treść § 2, ust. 1, pkt 8 i 9, które otrzymują brzmienie:
„8) faktura VAT”, „9) faktura korygująca VAT”.
2. W § 2, ust. 2 skreśla się pkt 4.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan**

☆

ZARZĄDZENIE NR 26
dyrektora generalnego Lasów Państwowych
z 14 kwietnia 2009 r.

**W SPRAWIE OGRANICZANIA ZAGROZEŃ
ZE STRONY SZKODLIWYCH OWADÓW,
GRZYBÓW PATOGENICZNYCH
I INNYCH ZJAWISK SZKODOTWÓRCZYCH
W LASACH W 2009 R.**

ZO-7200-7/09

Na podstawie art. 33, ust. 1 i 3 oraz ust. 3, pkt 1a Ustawy z 28 września 1991 roku o lasach (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r., nr 45, poz. 435, z późn. zmianami), a także w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 50 ministra ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa z 18 maja 1994 roku, jak też § 10 Regulaminu Organizacyjnego Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 6 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 5 maja 2008 r., zarządzam, co następuje.

§ 1

Zobowiązuję kierowników jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych do szczegółowego zapoznania się i wykorzystywania w bieżącej działalności materiałów prognostycznych, opracowanych przez Instytut Badawczy Leśnictwa, określających występowanie czynników szkodliwych w lasach (w szczególności owadów i grzybów patogenicznych) w 2009 roku, których streszczenie zawiera załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

1. Powołuję zespoły zadaniowe, zwane dalej Terenowymi Stacjami Ochrony Lasu (TSOL).
2. Skład osobowy i lokalizację TSOL oraz punktów obserwacyjnych, zwanych dalej PO, zawiera załącznik nr 2 do zarządzenia.
3. TSOL są zobowiązane do bieżącego oceniania rozwoju populacji szkodliwych owadów i innych czynników szkodliwych, z uwzględnieniem zapisów Instrukcji Ochrony Lasu, Instrukcji Działania Zespołów Ochrony Lasu oraz przekazywania tych ocen właściwemu nadleśniczemu, który podejmuje decyzje o zabiegach ratowniczych.
4. Termin rozpoczęcia i zakończenia pracy TSOL uzależniony jest od biologii monitorowanych szkodników owadzych.
5. Do kompetencji i obowiązków kierowników TSOL należy organizowanie i koordynowanie pracy TSOL, opracowywanie ocen i przekazywanie ich właściwemu nadleśniczemu oraz sporządzenie sprawozdania końcowego z działalności TSOL w terminie 1 miesiąca od zakończenia pracy.
6. Postępowanie w odniesieniu do szkodliwych owadów liściożernych w 2009 roku określone jest w załączniku nr 3 do zarządzenia.

§ 3

Zobowiązuję:

- 1) dyrektorów RDLP do zapewnienia bieżącego monitorowania zagrożeń ze strony czynników biotycznych, ustalania ich sprawców i podejmowania skutecznych działań profilaktycznych oraz ratowniczych w celu niedopuszczenia do istotnych szkód w lasach;
- 2) kierowników ZOL do zapewnienia szczególnego zaangażowania swoich pracowników do świadczenia stałej pomocy dyrektorom

RDLP oraz nadleśniczym w rozpoznawaniu i ograniczaniu zagrożeń, a także do bieżącego informowania Wydziału Ochrony Lasu w DGLP o sytuacji, jak też przedkładania w tej sprawie wniosków merytorycznych i organizacyjnych;

- 3) nadleśniczym do zorganizowania spośród podległych pracowników niezbędnej służby ochrony lasu, zdolnej do opanowania zagrożeń, wspieranej, w miarę potrzeby, odpowiednią pomocą ze strony RDLP i ZOL, a w szczególnych przypadkach także DGLP i IBL.

§ 4

1. Zobowiązuję Wydział Ochrony Lasu w DGLP oraz Zakład Produkcyjno-Usługowo-Handlowy w Olsztynie do realizacji centralnych zakupów i dystrybucji środków ochrony roślin na potrzeby poszczególnych RDLP.
2. Zakup pozostałych środków ochrony roślin: insektycydów, rodentycydów, fungicydów i innych preparatów dopuszczonych do stosowania w lasach, niezbędnych w gospodarce leśnej, zapewnią nadleśnictwa w uzgodnieniu z RDLP, ZOL lub IBL.
3. Przy zakupach, o których mowa w ust. 2, należy kierować się listą pestycydów dopuszczonych do stosowania w 2009 roku, opracowaną przez IBL i zamieszczoną w broszurze, o której mowa w § 5, ust. 4, pkt 22.
4. Usługodawców lotniczych i warunki korzystania z usług lotniczych w 2009 roku określają odpowiednie umowy, zawarte przez DGLP i RDLP.
5. Ze względu na możliwość uzyskania pełnej dokumentacji z wykonanych zabiegów agrolotniczych i ograniczenia powierzchni zabiegów tylko do niezbędnego minimum oraz na wymierne oszczędności ekonomiczne i organizacyjne, w 2009 roku przyjmuje się zasadę obligatoryjnego stosowania systemów DGPS AGRO przy wykonywaniu w Lasach Państwowych wszelkich zabiegów agrolotniczych.
6. W roku 2009 obowiązuje zasada pokrywania z funduszu leśnego kosztów akcji ograniczania populacji szkodników liściożernej techniką samolotową i naziemną (tylko w wypadku ograniczania populacji chrabąszczy – pędraków i imago) w ramach kwot określonych w planie finansowo-gospodarczym PGL Lasy Państwowe. Rozliczenie finansowe należy przekazać do DGLP po całkowitym zakończeniu ww. akcji. Zaleca się występowanie do NFOŚiGW i WFOŚiGW o środki finansowe na pokrycie kosztów podejmowanych zabiegów ratowania lasów przed szkodnikami.

§ 5

1. Wszelkie działania związane z ograniczaniem liczebności szkodliwych owadów i skutków aktywności grzybów powodujących szkody w lasach powinny być prowadzone w sposób niezakłócający funkcjonowania ekosystemów na obszarach objętych zabiegami i muszą być zgodne z zaleceniami umieszczonymi na etykietach stosowanego środka ochrony roślin.
2. Zaleca się upowszechnianie, w miarę możliwości, biologicznych, mechanicznych i agrotechnicznych (hylotechnicznych) metod ograniczania liczebności szkodliwych owadów, grzybów patogenicznych i innych szkodników. W przypadkach największego zagrożenia lasu dopuszczalne jest łączenie ww. metod z metodą chemiczną, polegającą na wykorzystaniu selektywnych, najmniej szkodliwych dla środowiska leśnego, chemicznych środków ochrony roślin i technik aplikacyjnych.
3. Wyznaczając drzewostany do zabiegów ograniczania szkodników owadzych, chorób grzybowych i innych czynników szkodliwych na obszarach Natura 2000, należy zwracać szczególną uwagę na ochronę gatunków objętych ochroną prawną.
4. Wszystkie czynności związane z ochroną lasu w 2009 roku powinny być wykonane zgodnie z:
  - 1) „Instrukcją ochrony lasu” stanowiącą załącznik do zarządzenia nr 43 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 22 czerwca 2004 roku;
  - 2) ustawą z 18 grudnia 2003 roku o ochronie roślin (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. nr 133, poz. 849);

- 3) ustawą z 11 maja 2001 roku o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r., nr 39, poz. 251, z późn. zmianami);
- 4) ustawą z 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r., nr 147, poz. 1229, z późn. zmianami);
- 5) ustawą z 27 kwietnia 2001 roku „Prawo ochrony środowiska” (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r., nr 25, poz. 150, z późn. zmianami);
- 6) ustawą z 18 kwietnia 2002 r. o stanie kłęski żywiolowej (Dz. U. z 2002 r., nr 62, poz. 558, z późn. zmianami);
- 7) ustawą z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r., nr 92, poz. 880, z późn. zmianami);
- 8) ustawą z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., nr 199, poz. 1227, z późn. zmianami);
- 9) ustawą z 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r., nr 106, poz. 1002, z późn. zmianami);
- 10) rozporządzeniem ministra środowiska z 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. z 2004 r., nr 220, poz. 2237);
- 11) rozporządzeniem ministra środowiska z 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. z 2004 r., nr 168, poz. 1764);
- 12) rozporządzeniem ministra środowiska z 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. z 2004 r., nr 168, poz. 1765);
- 13) rozporządzeniem ministra środowiska z 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2004 r., nr 229, poz. 2313, z późn. zmianami);
- 14) rozporządzeniem ministra środowiska z 16 maja 2005 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Dz. U. z 2005 r., nr 94, poz. 795);
- 15) etykieta – instrukcją stosowania określonego (nazwa handlowa) środka ochrony roślin;
- 16) opracowaniem pt.: „Krótkoterminowa prognoza występowania ważniejszych szkodników i chorób infekcyjnych drzew leśnych w Polsce w 2009 roku” (IBL, 2009 r.);
- 17) rozporządzeniem MŚ z 24 sierpnia 2006 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu niektórych prac z zakresu gospodarki leśnej (Dz. U. z 2006 r., nr 161, poz. 1141);
- 18) rozporządzeniem ministra rolnictwa i rozwoju wsi z 4 października 2001 r. w sprawie wymagań technicznych dla opryskiwaczy (Dz. U. z 2001 r., nr 121, poz. 1303);
- 19) rozporządzeniem ministra rolnictwa i rozwoju wsi z 24 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy stosowaniu i magazynowaniu środków ochrony roślin oraz nawozów mineralnych i organiczno-mineralnych (Dz. U. z 2002 r., nr 99, poz. 896, z późn. zmianami);
- 20) rozporządzeniem Rady Ministrów z 4 grudnia 2002 r. w sprawie gatunków zwierząt chronionych wyrządzających szkody, za które odpowiada Skarb Państwa (Dz. U. z 2002 r., nr 205, poz. 1732);
- 21) rozporządzeniem ministra rolnictwa i rozwoju wsi z 26 marca 2004 r. w sprawie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się organizmów kwarantannowych (Dz. U. z 2004 r., nr 61, poz. 571, z późn. zmianami);
- 22) wytycznymi w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych, stanowiącymi załącznik nr 1 do zarządzenia nr 11 A dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 11 maja 1999 roku (znak: ZG-7120-2/99);
- 23) „Instrukcją bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu podstawowych prac z zakresu gospodarki leśnej” (DGLP Warszawa, 1997 rok);
- 24) wytycznymi ograniczania liczebności pędraków chrabąszczowatych, ze szczególnym uwzględnieniem gruntów porolnych (IBL, 2000 rok);
- 25) broszurą pt.: „Środki ochrony roślin zalecane do stosowania w leśnictwie w roku 2009” (IBL, 2008 rok).

§ 6

Nadleśniczowie nadleśnictw, na terenie których będą wykonywane zabiegi ratownicze, odpowiadają za techniczne i organizacyjne warunki prawidłowego przeprowadzenia zabiegów ograniczających zagrożenie lasów ze strony czynników szkodliwych. Działania te powinny uwzględniać w szczególności:

- 1) wyegzekwowanie od wykonawców usług lotniczych spełnienia warunków technicznych zawartych w umowach oraz zapewnienie realizacji obowiązków wynikających z tych umów dla jednostek Lasów Państwowych;
- 2) przekazanie do DGLP (za pośrednictwem RDLP) danych dotyczących obszarów leśnych przewidywanych do zabiegów lotniczych w 2009 roku – współrzędne geograficzne lotnisk i pól zabiegowych w celu uzyskania zgody na loty agrolotnicze;
- 3) zorganizowanie przeszkolenia pracowników jednostek LP, kierowanych do udziału w akcjach ratowniczych w zakresie stosowanych metod i środków ochrony lasu oraz wymagań wynikających z przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 4) zapewnienie odbioru ilościowego i jakościowego środków ochrony roślin, dostarczanych na potrzeby ograniczania liczebności szkodliwych owadów oraz dopilnowanie prawidłowej ich dystrybucji;
- 5) zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych, niezbędnego wyposażenia i udzielanie wszechstronnej pomocy w organizacji i funkcjonowaniu TSOL;
- 6) nadzór nad przygotowaniem do zabiegów ratowniczych oraz bieżąca kontrola realizacji zadań ochronnych;
- 7) składanie, **za pośrednictwem RDLP**, do DGLP cotygodniowych meldunków o zaawansowaniu realizacji zabiegów ratowniczych w lasach, **w czwartki, drogą elektroniczną**, na drukach stanowiących **załącznik nr 4** do zarządzenia (meldunek powinien zawierać: nazwę szkodnika liściożernego lub zespołu szkodników, powierzchnię zabiegu (w kolejnych meldunkach narastająco), zastosowany środek ochrony roślin – nazwa handlowa oraz jego zużycie, sprzęt opryskujący: samolot, helikopter, aparatura naziemna);
- 8) opracowanie sprawozdania końcowego z przebiegu zabiegów ratowniczych w 2009 roku na terenie RDLP, wykonywanych techniką lotniczą oraz sprzętem naziemnym.

RDLP przekazują zbiorcze sprawozdanie do DGLP po całkowitym zakończeniu akcji zwalczania szkodników liściożernych techniką lotniczą i naziemną. Sprawozdanie powinno zawierać informacje o wszystkich zabiegach ograniczania szkodników owadzych podejmowanych na terenie RDLP, z podaniem nazw szkodników, powierzchni zagrożenia i zwalczania oraz zastosowanego sprzętu.

§ 7

Zobowiązują głównego inspektora Lasów Państwowych do uwzględnienia problematyki realizacji niniejszego zarządzenia oraz szczegółowych zadań z zakresu ograniczania liczebności szkodliwych owadów, grzybów patogenicznych i innych zjawisk szkodliwych w lasach, określonych w Instrukcji Ochrony Lasu, w bieżącej działalności kontrolnej Inspekcji Lasów Państwowych.

§ 8

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan**

Dane prognostyczne zebrane w 2008 r. wskazują, że w roku 2009 zagrożenie drzewostanów przez szkodliwe owady ulegnie trzykrotnemu zmniejszeniu wobec zagrożenia z roku 2008 i będzie przedstawiało się następująco.

- Zagrożenie drzewostanów przez ważniejsze szkodliwe owady przewiduje się na powierzchni około 76 tys. ha (w tym przez foliofagi sosny na blisko 25,8 tys. ha, a przez pozostałe szkodniki na ponad 50 tys. ha).
- Zagrożenie drzewostanów przez brudnicę mniszkę przewiduje się na terenie 11 RDLP, na powierzchni 1705 ha. Zagrożenie w stopniu słabym stwierdzono na powierzchni 1552 ha, a w stopniu średnim na 153 ha. Najwięcej zagrożonych drzewostanów znajduje się na terenie RDLP Gdańsk (375 ha). Występowanie w stopniu ostrzegawczym odnotowano w 96 nadleśnictwach (14 RDLP), na łącznej powierzchni 21 674 ha, w tym w RDLP Toruń na ponad 10 tys. ha.
- Prognoza występowania boreczników sosnowych wskazuje, że będą one stanowiły zagrożenie w 12 RDLP, na łącznej powierzchni 4563 ha. Największe powierzchnie zagrożonych drzewostanów stwierdzono na terenie RDLP Toruń (1225 ha). Drzewostany zagrożone w stopniu słabym zajmują powierzchnię 4275 ha, w stopniu średnim – 243 ha i silnym – 45 ha. Obszar drzewostanów zagrożonych w stopniu ostrzegawczym wynosi 12 966 ha i obejmuje 81 nadleśnictw znajdujących się na terenie 13 RDLP.
- Barczatka sosnowka wystąpi na terenie 4 RDLP, na powierzchni 2350 ha. Największe zagrożenie przewiduje się na terenie RDLP Zielona Góra (800 ha). Drzewostany zagrożone w stopniu słabym zajmować będą powierzchnię 2064 ha, a w stopniu średnim – 286 ha. Występowanie w stopniu ostrzegawczym stwierdzono w 38 nadleśnictwach (7 RDLP), na łącznej powierzchni 5305 ha.
- Występowanie osnu gwiąździstej przewiduje się na powierzchni 2327 ha. Największe powierzchnie zagrożonych drzewostanów znajdują się na terenie RDLP Katowice (813 ha). Powierzchnia drzewostanów zagrożonych w stopniu słabym obejmuje obszar 1240 ha, w stopniu średnim – 832 ha i silnym – 255 ha. Zagrożenie na poziomie ostrzegawczym odnotowano w 30 nadleśnictwach (9 RDLP) na powierzchni 1740 ha.
- Zagrożenie drzewostanów przez poprocha cetyniaka przewidywane jest na powierzchni 2193 ha na terenie 5 RDLP, w 12 nadleśnictwach. Zagrożenie w stopniu słabym dotyczyć będzie powierzchni 1725 ha, a w stopniu średnim – 468 ha. W stopniu ostrzegawczym szkodnik wystąpi na 6273 ha w 40 nadleśnictwach.
- Zagrożenie ze strony strzygoni choinówki przewidywane jest w 49 nadleśnictwach (10 RDLP) na powierzchni 12 617 ha, w tym w stopniu słabym na 7900 ha, średnim 3617 ha i silnym 1100 ha oraz w stopniu ostrzegawczym w 102 nadleśnictwach na powierzchni 10 371 ha.
- Zagrożenie drzewostanów świerkowych i modrzewiowych przewiduje się (głównie przez zasnuje świerkowe) na powierzchni około 110 ha, a w stopniu ostrzegawczym na blisko 370 ha, zaś ze strony krobika modrzewiowca na około 2–3 tys. ha.
- Przewiduje się, że powierzchnia drzewostanów liściastych zagrożona wzmożonym występowaniem zwłók dębowych, miernikowców i innych foliofagów wyniesie około 15 tys. ha, a owadów doskonałych chrabąszczy blisko 20 tys. ha.
- Szkodniki korzeni drzew i krzewów, głównie pędraki chrabąszcza majowego i kasztanowca oraz guniaka czerwczyka, będą zagrażać szkółkom i uprawom leśnym w 275 nadleśnictwach, na łącznej powierzchni 1751 ha.
- Zagrożenie upraw, młodników i drągwin iglastych przez owady, w stopniu wymagającym zabiegów ochronnych, określone na podstawie występowania i zwalczania poszczególnych gatunków w roku poprzednim nie powinno przekroczyć 20 tys. ha. W omawianej grupie szkodników wyraźnie dominuje szeliniak. Powierzchnia upraw zagrożonych przez tego szkodnika wyniesie około 15 tys. ha. Drugą pozycję wśród tej grupy szkodników zwalczanych metodami mechanicznymi i chemicznymi zajmuje smolik znaczony, a następcę: smolik dragowinowiec i rozwałek korowiec.

PROGNOZA ZAGROŻENIA DRZEWOSTANÓW PRZEZ GRZYBOWE CHOROBY INFEKCYJNE W 2009 R.

Prognozowana wielkość powierzchni zagrożenia drzewostanów ze strony grzybowych chorób infekcyjnych przewidywana na lata 2009–2010 (według modelu zależności, zbudowanego na podstawie danych źródłowych RDLP oraz parametrów meteorologicznych występujących 2 lata wstecz – średniej temperatury w lipcu, sumy opadów w kwietniu oraz odchylenia od średnich wieloletnich temperatury i wilgotności powietrza w kwietniu) zawierać się będzie w przedziale 300–400 tys. ha, a więc w wymiarze mniejszym niż notowany przez ostatnie kilkanaście lat.

Patogeny korzeni

Łączna powierzchnia występowania patogenów korzeni utrzymuje się od wielu lat na poziomie 300–400 tys. ha, choć w ostatnich 20 latach występowały gwałtowne wzrosty lub spadki wielkości powierzchni zagrożenia.

- w drzewostanach starszych (powyżej 20 lat) łączna powierzchnia występowania huby korzeni wyniesie około 170 tys. ha,
- w drzewostanach starszych niż 20 lat opieńkowa zgnilizna korzeni może wystąpić na łącznej powierzchni około 150 tys. ha,
- występowanie patogenów korzeni w drzewostanach wszystkich kategorii wiekowych może być odnotowane na łącznej powierzchni około 330 tys. ha.

Lokalizacja siedzib terenowych stacji ochrony lasu (TSOL) ds. ograniczania czynników szkodliwych w lasach oraz lokalizacja punktów obserwacyjnych (PO) w 2009 roku:

1. **Zespół Ochrony Lasu w Łopuchówku** – TSOL dla RDLP Zielona Góra,
siedziba TSOL – Nadleśnictwo Krzystkowice.
Skład osobowy:
  - mgr inż. Zbigniew Wierzbowski, ZOL w Łopuchówku – kierownik TSOL,
  - dr inż. Robert Zander, ZOL w Łopuchówku,
  - mgr inż. Piotr Nietopiel, RDLP w Zielonej Górze,
  - pracownicy zainteresowanych nadleśnictw RDLP Zielona Góra.

Barczatka sosnowka – PO w Nadleśnictwie Krzystkowice i Wolsztyn.
Brudnica mniszka – PO w Nadleśnictwie Zielona Góra.
Boreczniki sosnowe – PO w Nadleśnictwie Wolsztyn
Chrabąszcze (*imago*) – PO w Nadleśnictwie Sława Śląska.
2. **Zespół Ochrony Lasu w Łopuchówku** – TSOL dla RDLP Poznań,
siedziba TSOL – biuro ZOL w Nadleśnictwie Łopuchówko.
Skład osobowy:
  - mgr inż. Zbigniew Wierzbowski, ZOL w Łopuchówku – kierownik TSOL,
  - mgr inż. Marian Załóg, ZOL w Łopuchówku,
  - inż. Małgorzata Stachowiak, RDLP Poznań,
  - pracownicy zainteresowanych nadleśnictw RDLP Poznań.

Osnuja gwiaździsta – PO w Nadleśnictwie Przedborów i Włoszakowice.
Chrabąszcz (*imago*) – PO w Nadleśnictwach: Syców, Kościan, Włoszakowice.
Barczatka sosnowka – PO w Nadleśnictwie Grodziec.
3. **Zespół Ochrony Lasu w Gdańsku** – TSOL dla RDLP Toruń,
siedziba TSOL – biuro Nadleśnictwa Cierpiszewo.
Skład osobowy:
  - mgr inż. Piotr Fleischer (ZOL w Gdańsku) – kierownik TSOL,
  - mgr inż. Izabela Waszak, ZOL Gdańsk,
  - Jadwiga Gostyńska, ZOL w Gdańsku,
  - mgr inż. Piotr Gawęda, ZOL w Gdańsku.

Boreczniki – PO w Nadleśnictwie Solec Kujawski i Szubin.
Poproch cetyniak – PO w Nadleśnictwie Przymuszewo.
Rozwałek korowiec – PO w Nadleśnictwie Woziwoda.
Zespół szkodników wtórnych świerka – PO w Nadleśnictwach: Jamy, Osie i Skrwilno.
4. **Zespół Ochrony Lasu w Gdańsku** – TSOL dla RDLP Gdańsk,
siedziba TSOL – biuro ZOL w Gdańsku.
Skład osobowy:
  - mgr inż. Piotr Gawęda, ZOL w Gdańsku – kierownik TSOL,
  - mgr inż. Izabela Waszak, ZOL w Gdańsku,
  - Jadwiga Gostyńska, ZOL w Gdańsku.

Boreczniki – PO w Nadleśnictwie Lubichowo i Kaliska.
Zespół szkodników wtórnych świerka – PO w Nadleśnictwach: Gdańsk, Kartuzy, Kwidzyń i Lubichowo.
5. **Zespół Ochrony Lasu w Krakowie** – TSOL dla RDLP Kraków,
siedziba TSOL – biuro ZOL w Krakowie w gmachu RDLP Kraków.
Skład osobowy:
  - dr inż. Alfred Król, ZOL w Krakowie – kierownik TSOL,
  - dr inż. Marek Kozioł, ZOL w Krakowie,
  - mgr inż. Jarosław Płata, ZOL w Krakowie,
  - mgr inż. Agnieszka Bielawska, ZOL w Krakowie,
  - mgr inż. Jan Widelka, RDLP w Krakowie.

Osnuja gwiaździsta – PO w Nadleśnictwach: Dąbrowa Tarnowska, Dębica, Niepołomice.
6. **Zespół Ochrony Lasu w Krakowie** – TSOL dla RDLP Krosno,
siedziba TSOL – biuro ZOL w Krakowie w gmachu RDLP Kraków.
Skład osobowy:
  - dr inż. Alfred Król, ZOL w Krakowie – kierownik TSOL,
  - dr inż. Marek Kozioł, ZOL w Krakowie,
  - mgr inż. Jarosław Płata, ZOL w Krakowie,
  - dr inż. Piotr Brewczyński, RDLP w Krośnie,
  - mgr inż. Tomasz Najbar, RDLP w Krośnie.

Osnuja gwiaździsta – PO w Nadleśnictwie Głogów Małopolski i Mielec.
Opaslik sosnowiec – PO w Nadleśnictwie Mielec.
Pędraki chrabąszczowatych – PO w Nadleśnictwach: Narol, Lubaczów i Jarosław.
7. **Zespół Ochrony Lasu w Łodzi** – TSOL dla RDLP Łódź,
siedziba TSOL – biuro ZOL w Łodzi w gmachu RDLP Łódź.
Skład osobowy:
  - mgr inż. Andrzej Kulesza, ZOL w Łodzi – kierownik TSOL,
  - mgr inż. Andrzej Rodziewicz, ZOL w Łodzi,
  - mgr inż. Cezary Kieszek, ZOL w Łodzi.

Strzygonia choinówka – PO w Nadleśnictwach: Pułtusk, Wyszaków i Ostrów.
8. **Zespół Ochrony Lasu w Łodzi** – TSOL dla RDLP Warszawa,
siedziba TSOL – biuro Nadleśnictwa Łochów.
Skład osobowy:
  - mgr inż. Małgorzata Olczyk, kierownik TSOL,
  - mgr inż. Andrzej Rodziewicz, ZOL w Łodzi,
  - mgr inż. Cezary Kieszek, ZOL w Łodzi.

Osnuja gwiaździsta – PO w Nadleśnictwach: Kolumna, Grotniki, Piotrków i Spała.
9. **Zespół Ochrony Lasu w Olsztynie** – TSOL dla RDLP Olsztyn i Białystok,
siedziba TSOL – biuro ZOL w Olsztynie w ZPUH-LP w Olsztynie.
Skład osobowy:
  - inż. Janusz Szałkiewicz, ZOL w Olsztynie – kierownik TSOL,
  - mgr inż. Wojciech Chmielewski, ZOL w Olsztynie,
  - mgr inż. Rafał Zagroba, ZOL w Olsztynie,
  - mgr inż. Grażyna Jędryczko, ZOL w Olsztynie.

Strzygonia choinówka – PO w Nadleśnictwie Parciaki – dla RDLP w Olsztynie.
10. **Zespół Ochrony Lasu w Opolu** – TSOL dla RDLP Katowice,
siedziba TSOL – biuro ZOL w Opolu.

Skład osobowy:

- mgr inż. Grzegorz Guzik, ZOL w Opolu – kierownik TSOL,
- mgr inż. Andrzej Radzik, ZOL w Opolu,
- mgr inż. Dariusz Hutka, ZOL w Opolu,
- mgr inż. Mirosław Nowak, RDLP w Katowicach,
- mgr inż. Wiesław Szczepański, RDLP w Katowicach.

Osnuja gwiaździsta – PO w Nadleśnictwie Brynek.

Borecznik jasnobruchy – PO w Nadleśnictwie Zawadzkie.

11. Zespół Ochrony Lasu w Radomiu – TSOL dla RDLP Radom, siedziba TSOL – biuro ZOL w Radomiu, w gmachu RDLP Radom.**Skład osobowy:**

- dr inż. Łukasz Brodziak – kierownik TSOL,
- mgr inż. Piotr Lasota, ZOL w Radomiu,
- mgr inż. Wojciech Krawczyk, ZOL w Radomiu,
- mgr Hanna Michalewska, ZOL w Radomiu,
- mgr inż. Jerzy Zawadzki, RDLP w Radomiu.

Strzygonia choinówka – PO w Nadleśnictwach: Kielce, Kozienice, Ostrowiec Św., Włoszczowa.

Poproch cetyniak – PO w Nadleśnictwach: Chmielnik, Daleszyce, Kozienice, Włoszczowa.

Osnuja gwiaździsta – PO w Nadleśnictwach: Barycz, Łagów, Ruda Maleniecka, Staszów, Stąporków.

Osnujka modrzewiowa – PO w Nadleśnictwie Skarżysko i Barycz.

Boreczniki sosnowe – PO w Nadleśnictwach: Jędrzejów, Kielce i Radom.

Brudnica mniszka – PO w Nadleśnictwie Kozienice i Zwoleń.

Zwójki jodłowe – PO w Nadleśnictwie Łagów i Daleszyce.

Chrabąszcze (*imago*) – PO w Nadleśnictwie Kozienice i Marcule.

Opaliśk sosnowy – PO w Nadleśnictwie Dobieszyn.

12. Zespół Ochrony Lasu w Radomiu – TSO dla RDLP Lublin, siedziba TSOL – biuro BULiGL, pracownia ZOL w Lublinie.**Skład osobowy:**

- dr inż. Marek Kamola, ZOL w Radomiu – kierownik TSOL,
- dr inż. Łukasz Brodziak, ZOL w Radomiu,
- mgr Hanna Michalewska, ZOL w Radomiu,
- Sławomir Michalewski, ZOL w Radomiu,
- mgr inż. Andrzej Marzęda, RDLP w Lublinie.

Strzygonia choinówka – PO w Nadleśnictwach: Biała Podlaska, Chotyłów, Kraśnik, Parczew i Sobibór.

Poproch cetyniak – PO w Nadleśnictwie Biała Podlaska.

Osnuja gwiaździsta – PO w Nadleśnictwie Nowa Dęba i Rozwadów.

Boreczniki sosnowe – PO w Nadleśnictwach: Biała Podlaska, Międzyrzec, Radzyń Podlaski i Świdnik.

Barczatka sosnówka – PO w Nadleśnictwach: Biłgoraj, Nowa Dęba, Józefów, Janów Lubelski, Parczew, Rozwadów, Rudnik, Sarnaki i Zwierzyniec.

Brudnica mniszka – PO w Nadleśnictwach: Janów Lubelski, Rozwadów, Sobibór i Strzelce.

Chrabąszcze (*imago*) – PO w Nadleśnictwach: Chotyłów, Gościeradów, Kraśnik, Nowa Dęba, Świdnik i Włodawa.

13. Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku – TSOL dla RDLP Piła, siedziba TSOL – biuro ZOL w Nadleśnictwie Szczecinek.**Skład osobowy:**

- mgr inż. Stanisław Ciesielski, ZOL w Szczecinku – kierownik TSOL,
- mgr inż. Janusz Sterczewski, ZOL w Szczecinku,
- mgr inż. Teresa Błaszczuk, RDLP w Pile.

Brudnica mniszka – PO w Nadleśnictwie Sarbia.

Boreczniki sosnowe – PO w Nadleśnictwie Wronki.

Strzygonia choinówka – PO w Nadleśnictwie Krzyż i Sarbia.

Barczatka sosnówka – PO w Nadleśnictwach: Jastrowie, Kruczy, Potrzebowice i Sarbia (lepowanie drzew).

Szkodniki wtórne drzew iglastych – PO w nadleśnictwie Okonek i Trzcianka.

14. Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku – TSOL dla RDLP Szczecin,

siedziba TSOL – Nadleśnictwo Bolewice.

Skład osobowy:

- mgr inż. Mirosław Gracjasz, ZOL w Szczecinku – kierownik TSOL,
- mgr inż. Stefan Perz, ZOL w Szczecinku,
- mgr inż. Józef Nizio, RDLP w Szczecinie,
- mgr inż. Mieczysław Zachaś, RDLP w Szczecinie.

Barczatka sosnówka – PO w Nadleśnictwach: Bolewice, Lubniewice i Trzciel (lepowanie drzew).

Boreczniki sosnowe – PO w Nadleśnictwie Trzciel.

Chrabąszcze – PO w Nadleśnictwie Międzychód i Rzepin.

Szkodniki wtórne drzew iglastych – PO w Nadleśnictwach: Bolewice, Resko, Rokita i Skwierzyna.

15. Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku – TSOL dla RDLP Szczecinek,

siedziba TSOL – biuro ZOL w gmachu Nadleśnictwa Szczecinek.

Skład osobowy:

- mgr inż. Mirosław Matusiak, ZOL w Szczecinku – kierownik TSOL,
- mgr inż. Rafał Perz, ZOL w Szczecinku,
- mgr inż. Gerard Bartknecht, RDLP w Szczecinku.

Chrabąszcz majowy – PO w Nadleśnictwach: Bytów, Czarne, Człuchów, Damnica, Leśny Dwór, Miastko, Sławno i Ustka.

Poproch cetyniak – PO w Nadleśnictwach: Bytów, Leśny Dwór, Łupawa i Trzebielino.

Boreczniki sosnowe – PO w Nadleśnictwie Czarne i Niedźwiady.

Szkodniki wtórne drzew iglastych – PO w Nadleśnictwach: Leśny Dwór, Miastko, Świdwin i Świerczyna.

16. Zespół Ochrony Lasu we Wrocławiu – TSOL dla RDLP Wrocław,

siedziba TSOL – biuro ZOL we Wrocławiu, w gmachu RDLP Wrocław.

Skład osobowy:

- mgr inż. Jarosław Góral, kierownik ZOL we Wrocławiu – kierownik TSOL,
- mgr inż. Katarzyna Nowik, ZOL we Wrocławiu,
- mgr Katarzyna Skatecka, ZOL we Wrocławiu,
- mgr inż. Wojciech Mazur, RDLP we Wrocławiu,
- inż. Tadeusz Włodarczyk, RDLP we Wrocławiu.

Zwójki dębowe, miernikowce, kuprówka rudnica – PO w Nadleśnictwach: Oława, Wołów i Żmigród.

Strzygonia choinówka – PO w Nadleśnictwie Milicz i Chocianów.

Zasnuje świerkowe i wydrążka świerkóweczka – PO w Nadleśnictwie Jugów i Świdnica.

Barczatka sosnówka – PO w Nadleśnictwach: Ruszów, Bolesławiec, Chocianów, Przemków i Świętoszów.

Brudnica mniszka i brudnica nieparka – PO w Nadleśnictwach: Ruszów, Głogów, Kamienna Góra i Złotoryja.

Boreczniki – PO w Nadleśnictwach: Chocianów, Milicz i Ruszów.

Postępowanie w odniesieniu do gradacji strzygoni choinówki, boreczników sosnowych, barczatki sosnówki oraz innych gatunków szkodników liściożernych w 2009 r.

Podstawą decyzji o zabiegu zwalczania foliofagów występujących w formie gradacji jest zagrożenie trwałości drzewostanu. Jednak każda gradacja poszczególnych gatunków szkodników liściożernych jest zjawiskiem niepowtarzalnym w czasie i przestrzeni, dlatego musi być traktowana indywidualnie, z uwzględnieniem gatunku szkodnika, jego stanu zdrowotnego i fazy rozwoju gradacji.

Każdorazowo przy podejmowaniu decyzji o zabiegach konieczna jest analiza ekologiczna i ekonomiczna przedstawiona w zaleceniach dla praktyki, opracowanych w temacie BLP-211 (2007 r.) dotyczącym racjonalizacji zabiegów ochronnych przeciwko szkodnikom liściożernym.

W bieżącym roku zaleca się następujące postępowanie:

1. Przy ustalaniu terminu chemicznego zabiegu foliofagów sosny należy planować opryski na późniejsze stadia gąsienic (L_3 lub L_4), a nie na L_1 i L_2 . Umożliwi to śledzenie zmian liczebności i stanu zdrowotności owadów liściożernych, określenie fazy gradacji i trendu rozwoju populacji. Uwaga ta dotyczy przede wszystkim gatunków, które znajdują się w retrogradacji (np. brudnica mniszka czy barczatka sosnówka).
2. W odniesieniu do strzygoni choinówki zabiegi ograniczające liczebność jej populacji należy podejmować przy zagrożeniu silnym (+++) i wyjątkowo – średnim (++) . Tam, gdzie strzygonia choinówka występuje wspólnie z innymi foliofagami sosny, wskazane jest zastosowanie środków ochrony roślin z grupy inhibitorów syntezy chityny, takich jak: NOMOLT 150 SC, RIMON 100 EC i DIMILIN 480 SC. Ostatni preparat nie jest zalecany przez FSC.
3. W drzewostanach z widocznymi gołożerami, gdzie występują zaawansowane w rozwoju stadia gąsienic lub larw boreczników, należy stosować te same preparaty co na strzygonię.

4. Wyższe z zalecanych dawek inhibitorów syntezy chityny należy stosować jedynie w wypadku zagrożenia silnego (+++). W drzewostanach zagrożonych w stopniu średnim (++) wskazane jest stosowanie niższych z zalecanych dawek.
5. W drzewostanach na małych, odizolowanych powierzchniach, zagrożonych przez brudnicę mniszkę lub gąsienice innych motyli celowe jest zastosowanie biopreparatów opartych na bazie *B. thuringiensis*, np. FORAY 04 UL. Nie jest wskazane włączanie do zabiegów ograniczania liczebności populacji brudnicy mniszki, barczatki sosnówki oraz boreczników małych, odizolowanych od pól zabiegowych, powierzchni zagrożonych w stopniu słabym (+) i ostrzegawczym (0/+).
6. W stosunku do osni gwiazdzistej, której gradacje mają charakter lokalny, decyzję o jej zwalczaniu w razie masowych pojavów należy podejmować indywidualnie z uwzględnieniem aktualnych i lokalnych okoliczności, jak: wiek drzewostanu, czas trwania gradacji i jej faza, dotychczasowy ubytek masy igliwia w koronach, dynamika liczebności populacji i inne.
7. W związku z koniecznością ograniczania liczebności owadów doskonałych chrabąszczy (*Melolontha* spp.) ich zwalczanie sprzętem agrolotniczym można wykonać stosując Mospilan 20 SP w dawce 0,4 kg/ha, po uprzednim uzyskaniu zgody na jednokrotne zastosowanie środka ochrony roślin w zezwoleniu MRiRW.

Opracował:
Wydział Ochrony Lasu w DGLP
w konsultacji z Zakładem Ochrony Lasu
Instytutu Badawczego Leśnictwa

ZAŁĄCZNIK NR 4 DO ZARZĄDZENIA NR 26
DYREKTORA GENERALNEGO LASÓW PAŃSTWOWYCH
Z 4 KWIETNIA 2009 ROKU NA STR. 22

Powierzchnia (w hektarach) objęta zabiegami według rodzaju użytego sprzętu w 2009 roku

Rodzaj sprzętu	Białystok	Gdańsk	Katowice	Kraków	Krosno	Lublin	Łódź	Olsztyn	Piła	Poznań	Radom	Szczecin	Szczecinek	Toruń	Warszawa	Wrocław	Zielona Góra	Ogółem
Sarno lot																		0
Smigłowiec																		0
Sprzet naziemny																		0
Ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ZARZĄDZENIE NR 27
dyrektora generalnego Lasów Państwowych
z 22 kwietnia 2009 r.

nieniem zawartym w art. 33, ust. 1 ustawy z 28 września 1991 r. o lasach (jednolity tekst w Dz. U. z 2005 r., nr 45, poz. 435, z późniejszymi zmianami), zarządzam, co następuje.

W SPRAWIE REALIZACJI PROGRAMU
ROZWOJU SZKÓŁKARSTWA LEŚNEGO
W JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH
LASÓW PAŃSTWOWYCH NA LATA 2009–2015

ZH 7171-5/08/09

Na podstawie § 6 i 10 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 50 ministra ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa z 18 maja 1994 r. w sprawie nadania Statutu Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe, a także w związku z upoważ-

§ 1

Wprowadzam do realizacji program „Kierunki rozwoju szkółkarstwa w Lasach Państwowych na lata 2009–2015”, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2

Zobowiązuję dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych do wdrożenia programu w podległych nadleśnictwach.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan

DYREKCJA GENERALNA
LASÓW PAŃSTWOWYCH

PROGRAM

Kierunki rozwoju szkółkarstwa w Lasach Państwowych **na lata 2009 – 2015**

Załącznik do zarządzenia nr 27 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie realizacji programu pt.: „Kierunki rozwoju szkółkarstwa w Lasach Państwowych na lata 2009 – 2015”

Zatwierdzam do użytku służbowego:

DYREKTOR GENERALNY LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan

Program opracował zespół zadaniowy, powołany decyzją nr 84 dyrektora generalnego Lasów Państwowych, z 7 listopada 2008 r., w składzie:

1. Marek Berft, DGLP – przewodniczący zespołu
2. Wojciech Tarkowski, DGLP – sekretarz zespołu
3. Dariusz Guran, Nadleśnictwo Zielona Góra
4. Piotr Kacprzak, RDLP Radom
5. Elżbieta Murat, RDLP Szczecinek
6. Robert Pabian, Nadleśnictwo Rudy Raciborskie
7. Andrzej Reguła, Nadleśnictwo Wichrowo
8. Jacek Zwierzyński, RDLP Piła

Konsultanci:

1. Prof. dr hab. STEFAN TARASIUK
2. Prof. dr hab. WOJCIECH WESOŁY
3. Mgr inż. WOJCIECH FONDER

SPIS TREŚCI

- I. Wprowadzenie
- II. Syntetyczna analiza aktualnego stanu szkółkarstwa w Lasach Państwowych
- III. Status szkółek
- IV. Organizacja produkcji szkółkarskiej
- V. Tendencje hodowli lasu
- VI. Ogólne zasady planowania i działalności szkółkarskiej
- VII. Wymagania i warunki realizacji szkółkarstwa specjalistycznego
- VIII. Wymagania i warunki realizacji szkółkarstwa polowego
- IX. Kierunki rozwoju technicznego i technologicznego szkółkarstwa leśnego
- X. Pozyskiwanie zewnętrznej pomocy finansowej
- XI. System doskonalenia kwalifikacji
- XII. Badania naukowe: kierunki i cele badawcze
- XIII. Szkołki leśne w programie edukacji leśnej społeczeństwa
- XIV. Dochody z działalności w szkółkarstwie i nasiennictwie

WYKAZ TABEL I RYCIN:

1. Analiza wykorzystania posiadanego potencjału szkółek leśnych wg regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych 2006–2007
2. Analiza kosztów produkcji szkółkarskiej roku 2008 wg danych wniosku HODOWLA LASU (hurtownia danych)
3. Udział ugorów w powierzchni produkcyjnej szkółek w roku 2007 i 2008
4. Porównanie intensywności produkcji szkółkarskiej w technologii kontenerowej i tradycyjnej
5. Porównanie kosztu jednostkowego dojrzałych sadzonek świeżych wyhodowanych: w systemie kontenerowym w szkółce Nadleśnictwa Jabłonna oraz w systemie polowym w szkółce Nadleśnictwa Bardo Śląskie
6. Porównanie jednostkowych kosztów produkcji dojrzałych sadzonek modrzewia, dębu i buka w systemie polowym i kontenerowym uzyskanych w roku 2008 w wybranych szkółkach LP
7. Rozmiar produkcji materiału sadzeniowego i wielkość powierzchni produkcyjnej szkółek w PGL LP w latach 1955–2007 – kierunki zmian
8. Potencjał powierzchniowy szkółek w stosunku do rozmiaru zadań hodowli lasu w okresie 2006–2008, kierunki i tempo zmian

PROGRAM I KIERUNKI ROZWOJU SZKOŁKARSTWA W LASACH PAŃSTWOWYCH NA LATA 2009–2015

I. WPROWADZENIE

Artykuł 13 ustawy o lasach nakłada na właścicieli obowiązek trwałego utrzymywania lasów i zapewniania ciągłości ich użytkowania, w tym ponownego wprowadzania roślinności leśnej (upraw leśnych). Ten fundamentalny cel gospodarki leśnej realizowany jest poprzez działania hodowlane, które zgodnie z § 2 Zasad Hodowli Lasu powinny respektować warunki i procesy naturalne. Ograniczone, z różnych przyczyn, możliwości naturalnego odnawiania lasu spowodowały, że ukształtowany w polskim leśnictwie model zagospodarowania opiera się na stosowaniu w dużym rozmiarze

rębni zupełnych i złożonych, odnawianych sztucznie – ponad 90% powierzchni. W przypadku zalesień i odnowień sztucznych, sadzonkami wyhodowanymi w szkółkach leśnych, niezbędne jest przestrzeganie zasad regionalizacji przyrodniczo-leśnej, regionalizacji nasiennej oraz wykorzystywanie naturalnego potencjału siedlisk leśnych.

Funkcjonujący w Lasach Państwowych model szkółkarstwa leśnego gwarantuje respektowanie wymienionych zasad i głównie z tego powodu utrzymywanie szkółkarstwa w strukturach organizacyjnych Lasów Państwowych należy uznać za działanie racjonalne. Zręby obecnego modelu organizacyjnego szkółkarstwa Lasów Państwowych tworzone były w drugiej dekadzie lat siedemdziesiątych dwudziestego wieku, na podstawie stosowanych wówczas technologii, z uwzględnieniem funkcjonującego w tamtym czasie rynku pracy oraz rozmiaru zadań hodowlanych, realizowanych przez jednostki Lasów Państwowych i inne podmioty spoza LP (prywatni właściciele lasów, lasy komunalne, itp.). Zdecydowanie dominującą technologią była produkcja sadzonek z odkrytym systemem korzeniowym, w tradycyjnych szkółkach polowych, z zastosowaniem płodozmianu. Dla przeważającej większości gatunków w technologii tej produkuje się wielolatki, w tym sadzonki szkółkowane. Jako minimum obowiązywała zasada samowystarczalności nadleśnictw w zakresie produkcji materiału sadzeniowego, niezbędnej do pokrycia własnych potrzeb hodowlanych. W praktyce oznaczało to, że w każdym nadleśnictwie była jedna szkołka gospodarza

o powierzchni około trzech, czterech hektarów, a także mniejsze szkółki, najczęściej bez niezbędnej infrastruktury, rozrzucone na terenie obrębów i leśnictw. Dalszym etapem rozwojowym było podjęcie hodowli sadzonek z odkrytym systemem korzeniowym w inspektach i korytach na różnego rodzaju podłożach i substratach. Kolejnym krokiem w rozwoju technologicznym było zastosowanie osłon ze szkła lub folii, początkowo prymitywnych, wraz z upływem czasu doskonalonych technicznie. Aktualny wysoki poziom w zakresie budowy i wyposażenia tuneli foliowych stworzył warunki dla hodowli sadzonek w warunkach kontrolowanych.

Najnowszym osiągnięciem techniczno-technologicznym w szkółkarstwie jest kontenerowa produkcja sadzonek z zakrytym systemem korzeniowym, w warunkach kontrolowanych, która stwarza możliwość produkcji sadzonek w dużej liczbie. Odpowiednie oprzyrządowanie techniczne metod kontenerowych daje możliwość uzyskiwania dojrzałego materiału sadzeniowego w cyklu jednorocznym dla wszystkich gatunków drzew leśnych, z wyjątkiem jodły.

II. SYNTETYCZNA ANALIZA AKTUALNEGO STANU SZKOŁKARSTWA W LASACH PAŃSTWOWYCH

Analiza aktualnego stanu szkółkarstwa wykazuje, że polski model szkółkarstwa leśnego wymaga korekt, w celu lepszego dostosowania do zmieniających się zadań hodowlanych, a także w związku z potrzebą stałego unowocześniania metod i technologii produkcji oraz optymalizacji kosztów. Ogólna ocena wykorzystania istniejącego potencjału szkółkarskiego w ostatnich trzech latach wykazała istotne rezerwy i nieuzasadnione różnice pomiędzy poszczególnymi regionalnymi dyrekcjami Lasów Państwowych. W niektórych RDLP na 1 hektar zalesień i odnowień przypada 3,5 ara szkółki lecz stwierdzono takie, w których współczynnik ten jest blisko dwukrotnie większy i przekracza 6 arów. Szczegółową analizę przedstawia tabela 1. Utrzymywanie nadmiernej i nieracjonalnie wykorzystywanej powierzchni szkółkarskiej jest nieuzasadnione ekonomicznie, a w konkretnych sytuacjach może być oceniane w kategoriach niegospodarności.

Tabela 1. Analiza wykorzystania potencjału szkótek leśnych wg regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych za rok 2006 i 2007.

RDLP	2006	2006	2007	2007	Wskaźnik: ary szkótek/ha nasadzeń 2006	Wskaźnik: ary szkótek/ha nasadzeń 2007
	Powierzchnia szkótek ogółem (ar)	ODNOWIENIA I ZALESIENIA (ha)	Powierzchnia szkótek ogółem (ar)	ODNOWIENIA I ZALESIENIA (ha)		
Białystok	21 091,00	3 510,34	20 939	3 707,39	6,01	5,65
Katowice	22 378,00	4 840,50	20 467	4 892,37	4,62	4,18
Kraków	7 841,00	779,78	7 566	663,19	10,06	11,41
Krosno	16 413,00	3 049,10	16 050	2 545,38	5,38	6,31
Lublin	18 698,00	2 783,14	18 810	2 577,51	6,72	7,30
Łódź	13 949,00	2 323,59	13 941	1 924,81	6,00	7,24
Olsztyn	22 666,00	3 577,32	22 296	3 702,48	6,34	6,02
Pila	13 202,00	3 149,77	12 996	3 214,66	4,19	4,04
Poznań	16 284,00	3 119,54	16 055	2 944,40	5,22	5,45
Szczecin	26 730,00	7 109,73	25 853	7 125,73	3,76	3,63
Szczecinek	25 377,00	4 970,99	24 333	4 314,66	5,11	5,64
Torun	19 818,00	3 186,38	19 856	2 977,51	6,22	6,67
Wrocław	20 015,00	4 852,99	19 810	4 588,52	4,12	4,32
Zielona Góra	15 459,00	4 576,31	15 031	4 210,49	3,38	3,57
Gdańsk	12 429,00	1 819,73	11 624	1 828,75	6,83	6,36
Radom	16 193,00	2 439,29	16 265	2 442,16	6,64	6,66
Warszawa	7 204,00	1 352,13	7 018	1 319,93	5,33	5,32
R-m LP	295 747,00	57 440,63	288 803	54 979,94	5,15	5,25

Regionalne dyrekcje Lasów Państwowych, w których wskaźnik wykorzystania powierzchni produkcyjnej szkótek w stosunku do zadań hodowlanych w roku 2007 był mniejszy od 4,00 zaspokajały swoje podstawowe potrzeby dotyczące nasadzeń, a także potrzeby innych podmiotów prowadzących zalesienia i odnowienia. Oznacza to, że aktualnie w większości regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych istnieją nadmierne rezerwy w zakresie powierzchni szkótek. Na podstawie danych globalnych szacuje się, że wielkość

niewykorzystywanej okresowo powierzchni produkcyjnej szkótek wynosi nawet około 800 ha w skali Lasów Państwowych. Przeciętne koszty ponoszone na działalność szkółkarską w przeliczeniu na 1 ha powierzchni produkcyjnej szkótek (tab. 2), wynoszą 52 tys. zł. Należy przy tym podkreślić, że rachunek nie uwzględnia kosztów związanych z utrzymaniem służby leśnej w szkółkach oraz narzutu kosztów ogólnoadministracyjnych, a zatem faktyczne, możliwe do uzyskania, oszczędności są jeszcze większe.

Tabela 2. Analiza kosztów produkcji szkółkarskiej w roku 2008 wg danych zawartych we wniosku HODOWLA LASU (stan na lata 2008–2012, hurtownia danych)

Lp.	RDLP	Koszty bezpośrednie produkcji MPK-22 (tys. zł)	Koszty utrzymania infrastruktury MPK-2772 (tys. zł)	Razem koszty bezpośrednie produkcji szkółkarskiej (tys. zł)	Powierzchnia produkcyjna szkótek (ha/)	Koszty na 1 ha pow. prod. szkótek (kol. 5/9)
1	2	3	4	5	9	10
1.	Białystok	8926	1430	10356	206,66	50,1
2.	Katowice	14446	3466	17912	191,13	93,7
3.	Kraków	3588	693	4281	72,27	59,2
4.	Krosno	8670	1259	9929	155,75	63,7
5.	Lublin	5792	1008	6800	179,79	37,8
6.	Łódź	4570	819	5389	140,74	38,3
7.	Olsztyn	8571	1422	9993	214,15	46,7
8.	Piła	4507	1002	5509	128,13	43,0
9.	Poznań	5938	1019	6957	158,94	43,8
10.	Szczecin	10230	2532	12762	254,39	50,2
11.	Szczecinek	8748	1276	10024	238,68	42,0
12.	Toruń	6911	1770	8681	196,81	44,1
13.	Wrocław	11967	1974	13941	192,8	72,3
14.	Zielona Góra	6382	1131	7513	150,82	49,8
15.	Gdańsk	4495	580	5075	113,44	44,7
16.	Radom	5607	1226	6833	158,06	43,2
17.	Warszawa	4078	680	4758	69,26	68,7
Razem LP		123426	23287	146713	2821,82	52,0

Trzeba również wyraźnie stwierdzić, że analizy oparte na danych globalnych dają wyłącznie podstawy do ocen ogólnych. Natomiast dane wyjściowe, na podstawie których podejmowane będą konkretne decyzje gospodarcze, należy oprzeć na szerszych, szczegółowych analizach regionalnych, które będą uwzględniać

faktyczne i zróżnicowane uwarunkowania lokalne. Na słabe wykorzystanie potencjału szkółkarskiego w Lasach Państwowych wskazuje także analiza powierzchni ugorowanych na szkółkach polowych za lata 2007–2008 (tab. 3).

Tabela 3. Udział ugorów w stosunku powierzchni produkcyjnej szkółek w latach 2007–2008

RDLP	2007			2008		
	powierzchnia produkcyjna szkółek	powierzchnia ugorów	procent ugorów	powierzchnia produkcyjna szkółek	powierzchnia ugorów wg planu 2008	procent ugorów
Białystok	217,43	77,23	35,5	196,96	90,96	46,18
Gdańsk	124,22	43,31	34,9	113,44	50	44,08
Katowice	230,84	72,68	31,5	191,27	66,5	34,77
Kraków	73,65	20,78	28,2	72,27	26,49	36,65
Krosno	158,76	35,32	22,2	155,7	30,83	19,80
Lublin	187,21	62,45	33,4	179,79	71,96	40,02
Łódź	139,58	54,57	39,1	140,67	66,99	47,62
Olsztyn	222,19	91,72	41,3	213,47	101,63	47,61
Piła	128,13	61,13	47,7	128,13	61,13	47,71
Poznań	160,55	74,63	46,5	158,94	73,76	46,41
Radom	163,05	85,37	52,4	158,06	82,33	52,09
Szczecin	264,81	115,52	43,6	254,46	113,22	44,49
Szczecinek	265,71	79,33	29,9	238,68	97,21	40,73
Toruń	187,66	50,43	26,9	196,26	56,97	29,03
Warszawa	72,04	22,56	31,3	69,26	31,77	45,87
Wrocław	195,99	36,47	18,6	192,55	33,57	17,43
Zielona Góra	149,25	58,96	39,5	150,82	65,37	43,34
Lasy Państwowe	2941,07	1042,46	35,4	2810,73	1120,69	39,87

Tylko w trzech regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych odsetek powierzchni ugorowanych w analizowanych dwóch latach jest na poziomie 30%, zalecanym przez Zasady Hodowli Lasu. W pozostałych (14) RDLP utrzymuje się większy poziom ugorów, a w 11 RDLP w roku 2008 powierzchnię ugorowaną w stosunku do roku 2007 zwiększono. Zmiana tego stanu rzeczy wymaga rezygnacji ze ścisłego przestrzegania zasady samowystarczalności nadleśnictw w zakresie zapotrzebowania na materiał sadzeniowy (§ 68 ZHL), a przyjęcie jako wiodącej zasady samowystarczalności w ramach regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych lub grupy nadleśnictw gospodarujących w zbliżonych warunkach przyrodniczych i geograficznych.

Tradycyjna produkcja szkółkarska, polegająca na hodowli sadzonek w systemie polowym, oparta jest na technologii ekstensywnej, w której konieczne jest stosowanie płodozmianu i stałe utrzymywanie powierzchni ugorowanej. W tej technologii przeciętnie z 1 ara powierzchni szkółek w Lasach Państwowych uzyskuje się średnio 4 tys. sadzonek. W Lasach Państwowych stosowane są także technologie intensywnej produkcji sadzonek, w tym w warunkach kontrolowanych. W tych technologiach można produkować wysokiej jakości materiał sadzeniowy z odkrytym i zakrytym systemem korzeniowym bez potrzeby utrzymywania 30% powierzchni czasowo wyłączanej z produkcji, a wydajność z 1 ara powierzchni szkółki jest wielokrotnie większa i waha się w granicach od 11 do 33 tys. sadzonek. Dane porównawcze przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Porównanie intensywności produkcji szkółkarskiej w technologii kontenerowej i tradycyjnej

Lp.	Jednostka organizacyjna LP	Powierzchnia produkcyjna szkółek (w arach)	Produkcja sadzonek (w tys. szt.)	Liczba sadzonek (w tys. szt./ar)
1.	Lasy Państwowe (szkółki polowe)	283001	976 260	3,4
2.	Nadleśnictwo Rudy Raciborskie, szkółka Nędza	200	4300	22
3.	Nadleśnictwo Jabłonna, szkółka Skierdy	95	2850	30
4.	Lasy Państwowe	286800	1 068 986	4

Technologie intensywnej produkcji sadzonek w warunkach kontrolowanych dają możliwość skrócenia czasu produkcji dojrz-

łego materiału sadzeniowego, co przekłada się bezpośrednio na koszty produkcji szkółkarskiej.

Tabela 5. Porównanie kosztu jednostkowego produkcji sadzonki świerkowej 1/0 wyhodowanej w systemie kontenerowym w Nadleśnictwie Jabłonna oraz 3-letniego świerka szkółkowanego w Nadleśnictwie Bardo Śląskie (w obydwu przypadkach jest to dojrzały materiał sadzeniowy)

Szkółka	Rodzaj produkcji	Jednostkowy roczny koszt produkcji sadzonki Św (zł)	Koszt mikoryzacji (zł)	Koszt sadzonki niemikoryzowanej (zł)	Koszt sadzonki dojrzałej (zł)
Skierdy	kontenerowa – zakryty system korzeniowy – Św 1/0	0,22	0,09	0,13	0,13
Bardo Śląskie	polowa – odkryty system korzeniowy – Św 1/2	0,18	0,00	0,18	0,55

Na podstawie wrywkowej analizy kosztów produkcji dojrzałego materiału sadzeniowego w ośmiu losowo wybranych szkółkach Lasów Państwowych można stwierdzić, że porównywalne koszty

jednostkowe sadzonek można uzyskać w produkcji tradycyjnej i kontenerowej dla takich gatunków jak modrzew, dąb i buk. Ilustruje to tabela 6.

Tabela 6. Porównanie jednostkowych kosztów produkcji dojrzałych sadzonek modrzewia, dębu i buka, w systemie polowym i kontenerowym, uzyskanych w roku 2008 w wybranych szkółkach Lasów Państwowych

Rodzaj produkcji *	Gatunek/asortyment (zł/szt.)					
	Md 2/0 grunt	Md 1/0 kontener	Db 3/0 grunt	Db 1/0 kontener	Bk 2/0 grunt	Bk 1/0 kontener
Szkółka polowa; średnio z 6 analizowanych nadleśnictw	0,38		0,35		0,3	
Szkółka polowa; minimum	0,11		0,06		0,1	
Szkółka polowa; maksimum	0,77		0,54		0,6	
Szkółka kontenerowa Nadleśnictwa Jabłonna		0,36		0,62		0,61
Szkółka kontenerowa Nadleśnictwa Rudy Raciborskie		0,3		0,4		0,35
Szkółka kontenerowa Nadleśnictwa Oleszyce		0,32		0,36		0,34

*
Analizowano koszty szkółek polowych w Nadleśnictwach: Drawsko, Gromnik, Jarocin, Oleszyce, Płońsk, Wałity

Podsumowując kwestię opłacalności hodowli sadzonek w technologiach kontenerowych należy stwierdzić, że ostateczna ocena ekonomicznej działalności szkółkarskiej powinna być oparta na wieloletnim rachunku ciągłym, liczącym do czasu uzyskania przez uprawę oceny definitywnej, a nie na jednostkowym koszcie sadzonki opuszczającej bramę szkółki. Dziesięcioletnie doświadczenia w tym zakresie na terenie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie wykazały, że koszty wyprowadzenia upraw przy użyciu dobrej jakości mikoryzowanych sadzonek z zakrytym systemem korzeniowym mogą być mniejsze niż przy stosowaniu tańszych sadzonek z odkrytym systemem korzeniowym. Należy podkreślić,

że aktualnie wdrażany nowy system ewidencjonowania i ustalania kosztów produkcji szkółkarskiej, oparty na zarządzeniu nr 16 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 25 lutego 2008 roku, stworzył podstawy bieżącego analizowania tych kosztów na każdym szczeblu organizacyjnym Lasów Państwowych. Fakt ten należy bezwzględnie wykorzystywać w procesie nadzorowania i koordynowania działalności szkółkarskiej na poziomie regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych.

Postulowane zmiany polskiego modelu szkółkarstwa leśnego należy wprowadzać stopniowo, na podstawie wszechstronnej analizy uwzględniającej warunki lokalne, jak też doskonalić kadre pracowników odpowiedzialnych za szkółkarstwo leśne. W planach

rozwoju tej dziedziny konieczne jest także zastosowanie rozwiązań systemowych polegających na:

- a) zapewnieniu dofinansowania priorytetowych inwestycji szkółkarskich ze środków funduszu leśnego w ramach realizowanych wspólnych przedsięwzięć – wskazanych w regionalnych programach szkółkarskich, po przedstawieniu uzasadnionego wniosku dyrektora RDLP;
- b) wyjściu z ofertą szkółkarską do potencjalnych odbiorców sadzonek i innych produktów związanych z produkcją szkółkarską.

III. STATUS SZKÓŁEK

1. Produkcja szkółkarska jest elementem podstawowej działalności gospodarczej Lasów Państwowych i powinna być prowadzona w ramach struktur organizacyjnych PGL LP. Fundamentem tej działalności jest regionalizacja nasienna zapisana w „Ustawie o leśnym materiale rozmnożeniowym” oraz w rozporządzeniach wykonawczych, regulujących zasady przenoszenia nasion i sadzonek. Ścisłe ich przestrzeganie jest możliwe w jednej, dużej organizacji przy zagwarantowaniu pełnej kontroli nad procesem zbioru nasion i produkcji sadzonek.
2. Za utrzymaniem produkcji szkółkarskiej w strukturach organizacyjnych Lasów Państwowych przemawiają ponadto następujące argumenty:
  - a) Lasy Państwowe dysponują dobrze wyszkoloną kadrą i poniosły duże koszty na infrastrukturę techniczno-technologiczną
  - b) realizowane są, niżej wymienione, ważne dla utrzymania zasady trwałości lasów programy, ściśle związane z produkcją szkółkarską:
    - „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych w Polsce” (obecny i aktualizowany),
    - „Program testowania potomstw wyłączonych drzewostanów nasiennych, drzew doborowych, plantacji nasiennych i plantacyjnych upraw nasiennych”,
    - „Program przebudowy drzewostanów”,
    - „Krajowy program zwiększania lesistości”,
    - „Program pomocowy NFOŚiGW dla przedsięwzięć służących ochronie i zrównoważonemu rozwojowi lasów”,
    - „Program edukacji społeczeństwa w zakresie leśnictwa i ekologii”;
  - c) doświadczenie w produkcji sadzonek i systemowe ewidencjonowanie oraz rozliczanie kosztów są gwarancją utrzymania w ryzach kosztów hodowli lasu przy uproszczonej procedurze przemieszczania materiału sadzeniowego w ramach struktur organizacyjnych Lasów Państwowych.
3. Docelową formą jest prywatyzacja prac leśnych w szkółkach Lasów Państwowych, realizowana na podstawie długookresowych umów.

IV. ORGANIZACJA PRODUKCJI SZKÓŁKARSKIEJ

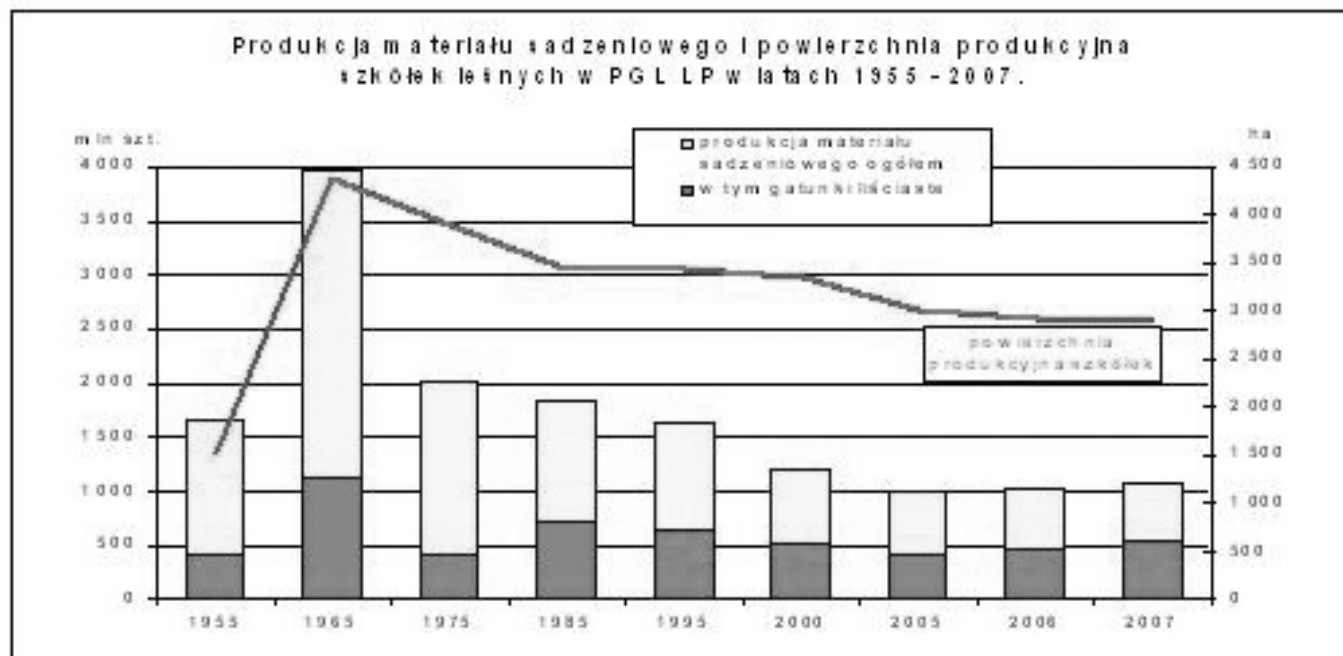
1. Rozmiar produkcji szkółkarskiej:
  - a) Jako wiodącą zasadę należy przyjąć samowystarczalność w obszarze działania RDLP lub regionów pochodzenia, grupujących nadleśnictwa gospodarujące w zbliżonych warunkach przyrodniczych i geograficznych (oznacza to, iż nie każde nadleśnictwo musi mieć własną szkółkę);

- b) jako minimalny rozmiar produkcji szkółkarskiej należy przyjąć wielkość wynikającą z realizacji planów urządzenia lasu w zakresie: odnowień, zalesień, poprawek i uzupełnień oraz dolesienia luk i wprowadzania drugiego piętra;
  - c) rozmiar produkcji leśnego materiału sadzeniowego na potrzeby odnowień i zalesień gruntów prywatnych właścicieli ustala się biorąc pod uwagę możliwości zbytu sadzonek;
  - d) produkcję ozdobnego materiału szkółkarskiego, w tym rozmiar produkcji, organizuje się biorąc pod uwagę możliwości zbytu (decyzję o produkcji lub jej zaniechaniu) podejmuje nadleśniczy w porozumieniu z dyrektorem regionalnej dykcji LP, który jest koordynatorem produkcji szkółkarskiej.
2. Koordynacja produkcji szkółkarskiej:
    - a) koordynatorem produkcji szkółkarskiej jest dyrektor regionalnej dykcji LP (przez koordynację produkcji szkółkarskiej rozumie się działania związane z: realizacją „Regionalnego programu szkółkarskiego”, zapewnienie odpowiedniej wielkości produkcji szkółkarskiej na potrzeby nadleśnictw, budowę i likwidację szkółek, działania inwestycyjne, w tym technologiczne;
    - b) decyzję o budowie nowych, dużych szkółek kontenerowych (produkcja powyżej miliona sadzonek rocznie), podejmuje dyrektor regionalnej dykcji LP po uzyskaniu akceptacji dyrektora generalnego LP (decyzja lokalizacyjna o budowie szkółek kontenerowych musi być poprzedzona wnikliwą analizą ekonomiczną i organizacyjno–przyrodniczą);
    - c) decyzję o rozbudowie szkółki tradycyjnej poprzez utworzenie na niej modułu kontenerowego, służącego do produkcji sadzonek z zakrytym systemem korzeniowym na potrzeby własne nadleśnictwa lub grupy nadleśnictw, podejmuje nadleśniczy w uzgodnieniu z dyrektorem RDLP;
    - d) perspektywiczny program produkcji szkółkarskiej dla nadleśnictwa jest opracowywany w nadleśnictwie na okres obowiązywania planu urządzenia lasu – należy w nim ująć także produkcję realizowaną dla innych nadleśnictw na podstawie zawartych umów lub porozumień. „Program” jest zatwierdzany przez dyrektora regionalnej dykcji LP, a po pięciu latach realizacji lub w przypadku wystąpienia klęski żywiołowej może podlegać korekcie (aktualizacji);
    - e) dyrektor regionalnej dykcji LP akceptuje likwidację lub założenie szkółki w nadleśnictwie;
    - f) w przypadku sadzonek sprzedawanych na rynki zagraniczne ze szkółek kilku RDLP, koordynatorem jest wydział właściwy ds. szkółkarstwa DGLP, a przy sprzedaży na rynki zagraniczne w granicach jednej RDLP, dyrektor regionalnej dykcji LP, po zawiadomieniu wydziału właściwego ds. szkółkarstwa DGLP.

V. TENDENCJE HODOWLI LASU

1. W ostatnich latach widocznym kierunkiem jest stałe, stopniowe zmniejszanie się:
  - powierzchni zadań odnowieniowo-zalesieniowych w Lasach Państwowych oraz zmniejszanie powierzchni zalesień realizowanych przez prywatnych właścicieli;
  - powierzchni produkcyjnej szkółek oraz liczby sadzonek produkowanych w szkółkach leśnych.

Rycina 1. Rozmiar produkcji materiału sadzeniowego i wielkość powierzchni produkcyjnej szkółek w PGL LP \ w latach 1955–2007 (kierunki zmian)

2. Tempo procesu zmniejszania się zadań hodowlanych w Lasach Państwowych jest większe od tempa likwidacji nadmiaru powierzchni szkółek, co przedstawia poniższa rycina.

Rycina 2. Potencjał powierzchniowy szkółek w stosunku do rozmiaru zadań hodowli lasu w latach 2006, 2007, 2008 (kierunki zmian)

LP razem	Jednostka miary	2006	2007	2008
Powierzchnia produkcyjna szkółek	ary	295747	295571	292836
Powierzchnia odnowien i zalesien w LP	hektary	57441	54862	51780
Powierzchnia szkółki w arach przypadająca na 1 ha zalesien i odnowien w LP		5,15	5,41	5,66

Wzrost wskaźnika oznacza, że spadek powierzchni szkółek jest wolniejszy niż spadek powierzchni do odnowien.

3. Przewiduje się, że jedną z konsekwencji wejścia w życie systemu obszarów „Natura 2000” będzie dalsze ograniczenie zadań gospodarki leśnej i związanych z tym potrzeb w zakresie rozmiaru produkcji szkółkarskiej.
4. W docelowym rozmiarze produkcji szkółkarskiej niezbędnym jest uwzględnianie zapotrzebowania na sadzonki w ramach gospodarstwa przebudowy oraz okresowego wzrostu potrzeb bieżących, wynikających z zadań zagospodarowania terenów pokłeskowych (np. Beskidy).
5. Wobec braku skutecznych metod ustalania zapotrzebowania na materiał sadzeniowy prywatnych właścicieli lasów, należy ostrożnie planować rozmiar produkcji przeznaczonej na ten cel.

VI. OGÓLNE ZASADY PLANOWANIA I DZIAŁALNOŚCI SZKÓŁKARSKIEJ

1. Celem produkcji szkółkarskiej jest uzyskiwanie dobrej jakości materiału sadzeniowego o odpowiednich pochodzeniach, gwarantującego efekt hodowlany, z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego. Cel ten może być skutecznie realizowany zarówno w szkółkach polowych, produkujących sadzonki z odkrytym systemem korzeniowym, jak i specjalistycznych, produkujących sadzonki z odkrytym (w różnego rodzaju korytach) i zakrytym systemem korzeniowym (produkcja kontenerowa).
2. W analizie opłacalności produkcji szkółkarskiej należy uwzględnić nie tylko jednostkowe koszty produkcji sadzonek, ale również koszty wyprowadzenia uprawy w rachunku ciągnionym.
3. Planując optymalny rozmiar i asortyment produkcji szkółkarskiej należy:
  - a) opracować, na podstawie planów UL kolejnej rewizji, regionalne programy szkółkarskie, które powinny określić rozmiar produkcji głównych gatunków oraz powierzchnię produkcyjną w poszczególnych jednostkach, niezbędną do osiągnięcia planowanej produkcji z uwzględnieniem powierzchni ugorów (regionalny program szkółkarski podlega merytorycznej ocenie Wydziału Hodowli i Użytkowania Lasu DGLP);
  - b) na podstawie wyżej przedstawionych danych należy podjąć decyzję o pozostawieniu lub likwidacji poszczególnych szkółek polowych oraz ewentualnej budowie szkółek kontenerowych, opierając się na zasadzie samowystarczalności w ramach RDLP lub grupy nadleśnictw;
  - c) zachować potrzebne szkółki podokapowe i czasowe, służące hodowli tych gatunków, które wymagają ocienienia oraz tych, u których urodzaj nasion jest nieregularny;
  - d) w produkcji szkółkarskiej obok podstawowych gatunków należy uwzględnić produkcję dzikich drzew i krzewów owocowych, w celu zachowania różnorodności biologicznej;
  - e) w okresie 5 lat doprowadzić powierzchnie ugorów w szkółkach w skali RDLP do poziomu 30% (zgodnie z ZHL) – w uzasadnionych przypadkach, wynikających ze zmęczenia gleby i potrzeby rewitalizacji, dopuszcza się wyższy poziom ugorowania;
4. Parametry charakteryzujące produkcję danej szkółki powinny uwzględniać również sprzedaż zewnętrzną, co może być szczególnie istotne dla RDLP, w których jest znaczący:
  - udział lasów niepaństwowych,
  - rozmiar zalesień i odnowień realizowanych przez podmioty inne niż PGL LP.
5. Analizując potrzebę likwidacji lub budowy szkółki należy działać rozważnie i racjonalnie, uwzględniając rachunek ekonomiczny produkcji przy zachowaniu zdolności produkcyjnych na poziomie zabezpieczającym potrzeby w skali RDLP. W pierwszej kolejności należy rozpatrzyć celowość utrzymywania produkcji szkółkarskiej w obiektach:
  - a) nadmiernie wyeksploatowanych i wymagających rewitalizacji gleby czy też istotnego doinwestowania infrastruktury,
  - b) produkujących niewielką liczbę sadzonek (uwzględniając wysokie koszty infrastruktury i utrzymania leśniczego szkółkarza),

- c) produkujących sadzonki zbyt drogie lub niskiej jakości,
- d) położonych w bliskiej odległości względem siebie.
6. W procesie planowania optymalnej powierzchni produkcyjnej szkółek należy uwzględnić możliwość takiego sposobu redukcji zbędnej powierzchni, który w razie potrzeby umożliwi stosunkowo łatwe i tanie przywrócenie terenu do funkcji szkółki leśnej. W tym przypadku można zredukowaną powierzchnię przeznaczyć np. na poletka łowieckie, plantacje choinkowe itp.
7. Należy wytypować szkółki docelowe, których rolą będzie również zapewnienie produkcji sadzonek dla nadleśnictw, które nie będą miały własnych szkółek. Szkółki takie, stanowiące podstawę produkcji należy modernizować i doinwestować, stosownie do ich stanu technicznego.

VII. WYMAGANIA I WARUNKI REALIZACJI SZKÓŁKARSTWA SPECJALISTYCZNEGO

1. W celu utrzymania i powiększenia produkcji specjalistycznej konieczne jest zapewnienie stałych dostaw dobrej jakości torfu do wytwarzania podłoża produkcyjnego.
2. Nasiona używane do produkcji sadzonek kontenerowych oraz przy siewie punktowym powinny dawać gwarancję najwyższej skuteczności wschodów.
3. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że jesienne sadzenie sadzonek kontenerowych jest korzystne ze względów przyrodniczych, organizacyjnych i ekonomicznych. Wsadzanie sadzonek kontenerowych na powierzchnie w okresie późnoletnim i jesiennym jest najlepszym ich zabezpieczeniem przed uszkodzeniami mrozowymi.
4. Inną metodą zabezpieczenia sadzonek przed szkodami mrozowymi jest wyposażenie szkółek kontenerowych w magazynochłodnie do zimowego przechowywania sadzonek. W pierwszej kolejności do takiego przechowywania należy przeznaczać gatunki liściaste oraz modrzew i daglezję. Jako generalną zasadę należy przyjąć, że magazynochłodnie powinny powstawać u producentów, a nie odbiorców sadzonek kontenerowych.
5. Przechowalnictwo sadzonek powinno służyć nie tylko ochronie sadzonek przed szkodami od czynników abiotycznych, ale również optymalizacji spedycji materiału sadzeniowego.
6. Pożądanym kierunkiem jest ujednoczenie w LP rodzajów kontenerów do produkcji sadzonek, co pozwoli znacznie obniżyć koszty zakupu kontenerów (jedna matryca).
7. Sadzonki kontenerowe przeznaczone do zalesiania terenów zdegradowanych powinny w szkółce podlegać zabiegowi sterowanej mikoryzacji.

VIII. WYMAGANIA I WARUNKI REALIZACJI SZKÓŁKARSTWA POLOWEGO

1. W celu utrzymania produkcji dobrej jakości sadzonek w szkółkach polowych, a także zapobiegania procesom zmęczenia gleby należy właściwie gospodarować materiałem organicznym poprzez systematyczne kompostowanie, utrzymywanie ugorów oraz zmianowanie gatunków. W tych zakresach należy korzystać z aktualnych instrukcji i zaleceń opracowanych na podstawie prac naukowo-badawczych.
2. W sytuacji ograniczonych możliwości stosowania środków chemicznych w leśnictwie należy podjąć działania gwarantujące dostęp do niezbędnych środków chemicznych, stosowanych w profilaktyce szkółkarstwa leśnego. Równocześnie należy poszukiwać alternatywnych, biologicznych metod ochrony produkcji szkółkarskiej.
3. Zapisy ujęte w Zasadach Hodowli Lasu, dotyczące norm wysiewu i wydajności sadzonek, należy traktować jako orientacyjne, a podstawą oceny produkcji szkółkarskiej powinna być jakość sadzonek (z uwzględnieniem parametrów części nadziemnej i systemu korzeniowego, w tym jego zaopatrzenie w ektomikoryzy) oraz efekty ekonomiczne.

XI. KIERUNKI ROZWOJU TECHNICZNEGO I TECHNOLOGICZNEGO SZKÓŁKARSTWA LEŚNEGO

Postęp technologiczny w szkółkarstwie leśnym, niezależnie od rodzaju technologii, jest procesem pożądanym i powinien być stymulowany oraz utrzymywany poprzez wprowadzanie nowych rozwiązań, a także wdrażanie wyników badań naukowych. Nowe technologie i nowoczesne rozwiązania techniczne służą nie tylko poprawie jakości produkowanego materiału sadzeniowego. Głównym celem jest uzyskanie pożądanego efektu hodowlanego w uprawach leśnych, z uwzględnieniem opłacalności ekonomicznej w osiąganiu celu zasadniczego.

Nowoczesne metody produkcji szkółkarskiej muszą ponadto uwzględniać konieczność ograniczania do niezbędnego minimum ilości środków chemicznych stosowanych na szkółkach. Należy preferować alternatywne metody biologiczne w zakresie profilaktyki i zwalczania patogenów grzybowych oraz szkodliwych owadów, a także biotechnologie wspierające jakość hodowanych sadzonek.

1. Szkółki polowe. W szkółkach polowych uznanych w regionalnych programach szkółkarskich za docelowe należy:

- obligatoryjnie wyposażyc szkółki w deszczownie, stosując nowoczesne rozwiązania (zraszacze nowej generacji), umożliwiające precyzyjne i równomierne podawanie wody podczas nawadniania;
- stosować na większą skalę nawożenie dolistne sadzonek, wykorzystując w zwiększonym zakresie rozwiązania techniczne, pozwalające łączyć proces nawadniania z nawożeniem dolistno-doglebowym. Wyposażać szkółki w precyzyjne urządzenia, będące modułami systemu nawadniania, dozującymi nawozy i środki ochrony roślin;
- wyposażać szkółki w urządzenia do pomiaru pH oraz wielofunkcyjne konduktometry do pomiaru stężenia roztworów wodnych i płynów tkankowych – admitancji;
- wprowadzać siewy za pomocą precyzyjnych siewników punktowych;
- w celu zagwarantowania wysokiej jakości zabiegów szkółkarskich wykonywanych sprzętem specjalistycznym, należy przyjąć zasadę, że sprzęt ten będzie stanowił własność nadleśnictwa, użyczaną firmie usługowej, nośniki zaś sprzętu (ciągniki) powinny być docelowo własnością firm świadczących usługi w szkółce;
- rozbudować wybrane szkółki polowe o moduł służący do produkcji kontenerowej, na potrzeby własne nadleśnictwa lub grupy nadleśnictw (w skład modułu powinien wchodzić namiot lub namioty, umożliwiające sterowanie klimatem, pole produkcyjne o powierzchni dwukrotnie większej od powierzchni namiotów oraz zestaw kontenerów).

2. Szkółki kontenerowe rozumiane jako obiekty o potencjale produkcyjnym ponad mln sadzonek rocznie:

- szkółkarstwo kontenerowe ma istotne znaczenie we wdrażaniu nowoczesnych, czasami nowatorskich, rozwiązań technologicznych w szkółkarstwie i nasiennictwie leśnym;
- szkółki kontenerowe są obiektami o znaczeniu regionalnym (skala RDLP) lub ponadregionalnym – w celu optymalnego wykorzystania potencjału produkcyjnego szkółki kontenerowej niezbędna jest koordynacja wydziału merytorycznego właściwej RDLP;
- szkółki kontenerowe muszą być wyposażane w linię do automatycznego napełniania kontenerów, a przy rozmiarze produkcji przekraczającym 100 tysięcy sadzonek iglastych rocznie – w automatyczny siewnik nasion;
- z ekonomicznego punktu widzenia najkorzystniejszym rozwiązaniem są szkółki kontenerowe dla gatunków iglastych produkujące dla kilku sąsiednich nadleśnictw lub regionalnych dyrekcji LP, gdyż koszty produkcji gatunków liściastych są istotnie większe od kosztów hodowli gatunków iglastych;
- obecny poziom rozwoju szkółkarstwa specjalistycznego, w tym kontenerowego, wskazuje na potrzebę budowy drugiej wytórni substratów torfowych.

3. Produkcja sadzonek mikoryzowanych.

- Z prowadzonych badań wynika, że w wielu szkółkach gruntowych w Polsce stan naturalnego mikotrofizmu hodowanego tam materiału sadzeniowego jest zadawalający, jednak w sytuacjach, w których w miejscu hodowli tego materiału nie można spodziewać się naturalnej mikoryzacji sadzonek lub nastąpiły zakłócenia mikrobiologiczne eliminujące właściwe dla danego gatunku drzewa grzyby ektomikoryzowe, należy wprowadzić mikoryzację kontrolowaną sadzonek, przy użyciu wyselekcjonowanych w laboratoriach grzybów ektomikoryzowych.
- Mikoryzacja zwiększa koszty produkcji materiału sadzeniowego. Dlatego zabieg sterowanej mikoryzacji sadzonek drzew leśnych powinien dotyczyć hodowli:
  - sadzonek z zakrytym systemem korzeniowym w szkółkach kontenerowych, w których używany do produkcji sadzonek substrat pozbawiony jest grzybów ektomikoryzowych;
  - materiału sadzeniowego na substratach torfowych, w skrzyniach lub inspektach, zwłaszcza, gdy szkółka zlokalizowana jest w pewnym oddaleniu od kompleksu leśnego;
  - materiału sadzeniowego w glebie mikrobiologicznie zdegradowanej, a więc takiej, w której skład jakościowy i ilościowy grzybów glebowych znacznie odbiega od charakterystycznego dla gleb leśnych.

Uzasadnieniem ekonomicznym dla podejmowania produkcji sadzonek mikoryzowanych, zaopatrzonych we właściwe dla danego gatunku drzewa ektomikoryzy, jest zapewnienie optymalnego sukcesu hodowlanego w zakresie zalesiania gruntów porolnych i nieużytków, przebudowy drzewostanów oraz zalesiania i odnawiania powierzchni zdegradowanych.

- Posiadana przez pracowników Lasów Państwowych wiedza w zakresie biotechnologii mikoryzacji sadzonek drzew leśnych jest szeroko wykorzystywana we własnych szkółkach leśnych, ale może być również ofertą handlową dla innych producentów materiału sadzeniowego w kraju i za granicą.
- Stosowana technologia znacznie zwiększa jakość hodowanych sadzonek i znacząco wpływa na ich udatność w uprawach, zwłaszcza na glebach zdegradowanych i gruntach porolnych. Lasy Państwowe dysponują szczegółowymi wynikami badań w tym zakresie.

X. POZYSKIWANIE ZEWNĘTRZNEJ POMOCY FINANSOWEJ

- Uwzględniając stan infrastruktury i wyposażenie techniczne szkółek leśnych oraz aktualną sytuację finansową Lasów Państwowych wskazane jest ubieganie się przez nadleśnictwa o środki z funduszy zewnętrznych z przeznaczeniem na deszczownie, urządzenia do przechowywania nasion i sadzonek, a także zakup maszyn oraz urządzeń do prac szkółkarskich.
- W procesie pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych oraz szkolenia w zakresie sporządzania wniosków przez nadleśnictwa, konieczna jest koordynacja i aktywny udział wyspecjalizowanych służb RDLP oraz Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych.
- W związku z 5-letnim zakazem sprzedaży sadzonek ze szkółek objętych dotacją Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, funkcje sprzedaży zewnętrznej muszą przejść inne, niedotowane szkółki Lasów Państwowych.

XI. SYSTEM DOSKONALENIA KWALIFIKACJI

- Postęp w nasiennictwie i szkółkarstwie leśnym wymaga stałego doskonalenia kwalifikacji leśniczych szkółkarzy oraz pracowników zajmujących się nasiennictwem i szkółkarstwem w nadleśnictwach i RDLP. Podstawową formą zdobywania wiedzy powinny być szkolenia uwzględniające nowości technologiczne oraz wzajemną wymianę doświadczeń.
- Organizatorzy szkoleń powinni uwzględniać różny poziom wiedzy pracowników szkolonych i dlatego należy podzielić je na trzy rodzaje:

- a) ogólne szkolenie dla mało doświadczonych szkółkarzy (o krótkim stażu),
  - b) szkolenia problemowe dotyczące bieżących zagadnień produkcji, w tym staże zagraniczne,
  - c) kontynuacja szkoleń dla szkółkarzy kontenerowych.
3. Organizując szkolenia należy przeznaczyć więcej czasu na „część praktyczną” i organizować je w wybranych szkółkach, prezentujących odpowiedni poziom organizacyjny i technologiczny.

XII. BADANIA NAUKOWE – POTRZEBY, KIERUNKI I CELE BADAWCZE

Wsparciem dla rozwoju szkółkarstwa leśnego jest stała współpraca z ośrodkami naukowo-badawczymi. Wyniki prac badawczych należy wdrażać w praktyce oraz w procesie szkoleń. Przykładowymi problemami do rozwiązania w zakresie szkółkarstwa są:

- ustalenie jednolitych zasad określania żywotności sadzonek, co jest szczególnie istotne w odniesieniu do sadzonek po okresie zimowym w szkółce lub chłodni;
- określenie metod produkcji sadzonek kontenerowych jodły popolitej ze szczególnym uwzględnieniem warunków wzrostu, nawożenia i parametrów podłoża hodowlanego, w celu poprawy dynamiki wzrostu systemu korzeniowego;
- biopreparaty wieloskładnikowe, ze zróżnicowanymi jakościowo i funkcjonalnie grzybami mikoryzowymi oraz bakteriami wspomagającymi ich wzrost;
- ustalenie odrębnych norm w zakresie ilości i jakości wysiewanych nasion oraz jakości i wydajności sadzonek przy stosowaniu siewu punktowego;
- opracowanie metod biologicznej profilaktyki oraz zwalczania grzybów patogenicznych i szkodliwych owadów;
- mikrorozmnazanie wegetatywne sadzonek drzew i krzewów leśnych;

- technologie przechowywania sadzonek z zakrytym systemem korzeniowym w chłodniach z regulowaną temperaturą i wilgotnością powietrza.

XIII. SZKÓŁKI LEŚNE W PROGRAMIE EDUKACJI LEŚNEJ SPOŁECZEŃSTWA

Edukacja leśna społeczeństwa jest jednym z ważnych zadań realizowanych obecnie przez Lasy Państwowe. Zadanie to wynika z przyjętych w 1997 roku przez polski rząd założeń „Polityki leśnej państwa” oraz „Kierunków rozwoju edukacji leśnej społeczeństwa”, wprowadzonych do praktyki zarządzeniem nr 57 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 9 maja 2003 roku. Edukacja leśna społeczeństwa ma na celu upowszechnienie wiedzy o środowisku leśnym i zrównoważonej gospodarce leśnej, ponadto jest elementem promocji leśnictwa, a także budowania zaufania społecznego do działalności zawodowej leśników.

Szkołki leśne aktywnie uczestniczą w edukacji leśnej społeczeństwa. Model edukacji oparty na dokonaniach szkółkarstwa leśnego należy kontynuować. Społeczeństwo powinno mieć świadomość, że działalność ta jest znaczącym osiągnięciem organizacyjnym i wymaga wielkich nakładów finansowych.

XIV. DOCHODY Z DZIAŁALNOŚCI W SZKÓŁKARSTWIE I NASIENICTWIE LEŚNYM

Od kilku lat wyniki finansowe produkcji szkółkarskiej mają tendencję wzrostową. Dalsze zwiększanie przychodów z działalności w zakresie nasieniactwa oraz szkółkarstwa leśnego wymaga opracowania i wdrożenia jednolitego dla Lasów Państwowych systemu, ułatwiającego sprzedaż nadwyżek sadzonek, szyszek, a także nasion, sprzedaż substratów i biopreparatów mikoryzowych, jak też maszyn szkółkarskich. Program powinien być zbudowany na zasadach sklepu internetowego. Profesjonalna działalność handlowa z zakresu gospodarki leśnej mogłaby objąć ponadto sprzedaż usług, technologii oraz konsultingu i szkoleń.

ZARZĄDZENIE NR 28 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 27 kwietnia 2009 r.

GD-0011/2/09

Na podstawie § 6 Statutu Lasów Państwowych, w wykonaniu zadania, o którym mowa w § 9, ust. 4 Statutu Lasów Państwowych, postanawiam, co następuje.

**W SPRAWIE UCHYLENIA ZARZĄDZEŃ NR 60
DYREKTORA GENERALNEGO
LASÓW PAŃSTWOWYCH
Z 9 LISTOPADA 2007 R.
W SPRAWIE USTALENIA REGULAMINU
OKREŚLAJĄCEGO ZASADY DZIAŁANIA
ORAZ TRYBU PRACY KOLEGIUM
LASÓW PAŃSTWOWYCH (ZNAK GD-0011/3/07)
I NR 80 DYREKTORA GENERALNEGO
LASÓW PAŃSTWOWYCH Z 9 LISTOPADA 2007 R.
W SPRAWIE USTALENIA REGULAMINU
OKREŚLAJĄCEGO ZASADY DZIAŁANIA
ORAZ TRYBU PRACY KOLEGIUM
LASÓW PAŃSTWOWYCH (ZNAK GD-0011-3/2008)
ORAZ USTALENIA NOWEGO REGULAMINU
KOLEGIUM LASÓW PAŃSTWOWYCH**

§ 1

Uwzględniając wniosek przyjęty przez Kolegium Lasów Państwowych podczas posiedzenia 21 kwietnia 2009 r. ustaliam nowy regulamin Kolegium Lasów Państwowych, zwany dalej regulaminem, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia – *bez publikacji (przyj. red.)*.

§ 2

1. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.
2. Z dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia tracą moc poprzednie: nr 60 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 9 listopada 2007 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego zasady działania oraz trybu pracy Kolegium Lasów Państwowych oraz nr 80 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 28 października 2008 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 60 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 9 listopada 2007 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego zasady działania oraz trybu pracy Kolegium Lasów Państwowych.

**DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH
*dr inż. Marian Pigan***

ZARZĄDZENIE NR 29
dyrektora generalnego Lasów Państwowych
z 27 kwietnia 2009 r.

GD-0011/2/09

Na podstawie Statutu Lasów Państwowych w wykonaniu zadania, o którym mowa w § 9, ust. 4 Statutu Lasów Państwowych, postanawiam, co następuje.

W SPRAWIE UCHYLENIA ZARZĄDZENIA NR 62
DYREKTORA GENERALNEGO
LASÓW PAŃSTWOWYCH Z 16 LISTOPADA 2007 R.
W SPRAWIE SZCZEGÓŁOWEGO TRYBU DZIAŁANIA
KOLEGIUM LASÓW PAŃSTWOWYCH
W TRYBIE KORESPONDENCYJNYM
ORAZ UŻYWANIA FUNKCJI PORTALU
KORPORACYJNEGO LASÓW PAŃSTWOWYCH
W CZĘŚCI WYDZIELONEJ DLA CZŁONKÓW
KOLEGIUM LASÓW PAŃSTWOWYCH
(ZNAK: GD-0011/3/07)

§ 1

Traci moc zarządzenie nr 62 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Kolegium Lasów Państwowych w trybie korespondencyjnym oraz używania funkcji portalu korporacyjnego Lasów Państwowych w części wydzielonej dla członków Kolegium Lasów Państwowych.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan

ZARZĄDZENIE NR 30
dyrektora generalnego Lasów Państwowych
z 29 kwietnia 2009 r.

W SPRAWIE PLANU
FINANSOWO-GOSPODARCZEGO
PAŃSTWOWEGO GOSPODARSTWA LEŚNEGO
LASY PAŃSTWOWE NA 2009 ROK

EP-1-0337/20/09

Na podstawie art. 33, ust. 1 ustawy z 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r., nr 45, poz. 435, z późn. zm.) oraz § 6, ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 6 grudnia 1994 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe (Dz. U. z 1994 r., nr 134, poz. 692), a także w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 50 ministra ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa z 18 maja 1994 r., zarządzam, co następuje.

§ 1

Wprowadzam do stosowania plan finansowo-gospodarczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe na 2009 rok, stanowiący załączniki nr 1, 2, 3 i 4 do niniejszego zarządzenia – bez publikacji (przyp. red.).

§ 2

1. Odpis podstawowy na fundusz leśny w wysokości 12,0% wartości sprzedaży drewna, ustalony na zasadach określonych w § 21 rozporządzenia RM, o którym mowa wyżej.
2. Wysokość wpłat obciążających koszty działalności nadleśnictwa na utrzymanie Dyrekcji Generalnej LP i regionalnych dyrekcji LP w kwocie 155 000 tys. zł, ustalona na zasadach określonych w art. 53 ustawy z 28 września 1991 r. o lasach.

§ 3

Integralną część składową planu finansowo-gospodarczego Lasów Państwowych, o którym mowa w § 1 (obok opracowań zbiorczych – zał. nr 1), stanowią:

- plany regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, o których mowa w § 6, ust. 3 rozporządzenia RM, o którym mowa wyżej (zał. nr 2),
- plan Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych (zał. nr 3),
- plany zakładów o zasięgu krajowym (zał. nr 4).

§ 4

1. Nakłady na środki trwałe (zakup, budowa lub modernizacja) w jednostkach organizacyjnych działających w Lasach Państwowych mogą być prowadzone przy zachowaniu płynności finansowej.
2. Przy podejmowaniu decyzji o nakładach na środki trwałe należy uwzględnić efekty, które powinny być osiągnięte, m.in.: poprawa funkcjonalności działania jednostek organizacyjnych, obniżka kosztów, ochrona majątku Skarbu Państwa.
3. W uzasadnionych wypadkach dyrektor RDLP, zgodnie z § 12, ust. 2 rozporządzenia RM, o którym mowa wyżej, może centralizować odpisy amortyzacyjne i określać ich przeznaczenie.

§ 5

1. Dyrektorzy regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych niezwłocznie wprowadzą do stosowania plany jednostek podległych.
2. Kopie zarządzeń w sprawie wprowadzenia planów jednostek podległych należy przesłać do DGLP w terminie do 15 maja br.

§ 6

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2009 r.

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan

DECYZJA NR 26
dyrektora generalnego Lasów Państwowych
z 20 kwietnia 2009 r.

**W SPRAWIE POWOŁANIA
ORAZ OKREŚLENIA ZASAD I TRYBU DZIAŁANIA
STAŁEGO ZESPOŁU DORADCZEGO
DYREKTORA GENERALNEGO
LASÓW PAŃSTWOWYCH
DO SPRAW BADANIA
DZIEJÓW LEŚNICTWA POLSKIEGO,
POPULARYZACJI WIEDZY
HISTORYCZNEJ O LEŚNICTWIE
ORAZ INTEGRACJI SPOŁECZNOŚCI LEŚNEJ**

ZI-007/1/2009

Na podstawie art. 33, ust. 1 ustawy z 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r., nr 45, poz. 435, z późniejszymi zmianami) oraz § 6 i 10 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 50 MOŚZNIŁ z 18 maja 1994 r., ustalam, co następuje.

§ 1

1. Powołuję stały zespół doradczy dyrektora generalnego Lasów Państwowych do spraw badania dziejów leśnictwa polskiego, popularyzacji wiedzy historycznej o leśnictwie oraz integracji społeczności leśnej, zwany dalej komisją kombatanką.
2. Skład osobowy komisji kombatankiej lub jej uzupełnienie wymaga każdorazowo decyzji dyrektora generalnego Lasów Państwowych.

§ 2

Do zadań komisji kombatankiej należy:

1. Badanie dziejów leśnictwa, szczególnie obrazujących dokonania leśników w obronie państwowości polskiej, a także ich martyrologii.
2. Przygotowywanie dla dyrektora generalnego Lasów Państwowych ekspertyz, raportów oraz innych opracowań ilustrujących dzieje leśnictwa.
3. Popularyzowanie wiedzy o leśnictwie w kontekście dokonań i misji leśnictwa.
4. Przygotowywanie do publikowania materiałów, o których mowa w pkt. 2 i 3.
5. Uczestniczenie w spotkaniach przekazujących pokoleniom leśników czynnych zawodowo wiedzy i doświadczeń członków komisji kombatankiej.
6. Podejmowanie działań służących integracji środowiska leśników, podnoszenie ich świadomości w kwestii ciągłości wypełnianej misji, szczególnie poprzez uczestniczenie:
  - a) w uroczystościach i obchodach okolicznościowych w charakterze łączników pomiędzy przeszłością a teraźniejszością leśnictwa;
  - b) w uzgodnieniu z dyrektorem generalnym Lasów Państwowych w misjach dobrej woli na rzecz spójności i jedności działania społeczności leśnej;
  - c) na zaproszenie dyrektora generalnego Lasów Państwowych w naradach, spotkaniach i sympozjach poświęconych przeszłości, teraźniejszości i przyszłości polskiego leśnictwa.
7. Wykonywanie innych, uzgodnionych z dyrektorem generalnym Lasów Państwowych, zadań.

§ 3

1. Koszty funkcjonowania komisji kombatankiej oraz realizacji przez nią zadań wymienionych w § 2, z wyjątkiem pkt. 5 i 6, są kosztami realizacji wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, pokrywanych z funduszu leśnego lub są innymi, uprawnionymi wydatkami tego funduszu.
2. Środki na funkcjonowanie komisji oraz realizację przez nią zadań wymienionych w § 2 mieszczą się w ramach planu finansowo-gospodarczego Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.
3. Koszty uczestnictwa przedstawicieli komisji kombatankiej w naradach roboczych, seminariach i innych uroczystościach oraz zgromadzeniach leśników, na zasadzie gości zaproszonych przez dyrektora generalnego Lasów Państwowych, stanowią składową część kosztów tych narad, seminariów, uroczystości i zgromadzeń.
4. Koszty spotkań komisji kombatankiej, w pełnym lub ograniczonym składzie, w siedzibie DGLP, mieszczą się w kosztach utrzymania DGLP.

§ 4

1. Podstawą rozliczenia kosztów działania komisji kombatankiej są faktury i inne dowody poniesionych przez członków komisji wydatków na rzecz komisji kombatankiej.
2. W szczególności dowodami kosztów funkcjonowania komisji kombatankiej poza siedzibą DGLP mogą być:
  - bilety za przejazd środkami komunikacji publicznej,
  - faktury lub rachunki za noclegi,
  - faktury wystawiane przez Dyrekcję Generalną Lasów Państwowych przez zakłady i ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe Lasów Państwowych oraz zewnętrzne jednostki organizacyjne.
3. Członkom komisji kombatankiej nie przysługuje wynagrodzenie odpowiadające dietom delegacyjnym.

§ 5

Obsługę komisji kombatankiej prowadzi pełnomocnik wyznaczony przez dyrektora generalnego Lasów Państwowych, zwany dalej pełnomocnikiem. Pełnomocnik w szczególności odpowiada za:

- dyscyplinę wydatków związanych z funkcjonowaniem komisji kombatankiej oraz zapewnienie w planie finansowo-gospodarczym LP środków na jej funkcjonowanie;
- przepływ informacji między komisją kombatanką i dyrektorem generalnym Lasów Państwowych;
- prowadzenie dokumentacji obejmującej zestaw dokumentów związanych z funkcjonowaniem komisji kombatankiej;
- przygotowywanie spotkań komisji kombatankiej w pełnym lub ograniczonym jej składzie;
- koordynację pracy komisji kombatankiej.

§ 6

1. Komisja kombatanka działa poprzez swoje posiedzenia plenarne, zwoływane nie częściej niż raz w roku oraz posiedzenia zespołów roboczych, organizowane w zależności od potrzeb.
2. Komisja kombatanka nie ma uprawnień do powoływania komisji regionalnych.
3. Członkowie komisji kombatankiej nie mają uprawnień do obciążania się składkami pieniężnymi.
4. Komisja kombatanka, ani jej członkowie, nie mają prawa składania oświadczeń woli w imieniu dyrektora generalnego Lasów Państwowych, w tym powodujących skutki finansowe.
5. Pisma w sprawach dotyczących funkcjonowania komisji kombatankiej, wychodzące na zewnątrz lub kierowane do innych niż DGLP, jednostek organizacyjnych LP są ważne jedynie z podpisem dyrektora generalnego Lasów Państwowych.
6. Siedzibą komisji kombatankiej jest siedziba Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

§ 7

1. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

2. Tracą moc:

- decyzja nr 11 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 15 lutego 1999 r. w sprawie powołania oraz określenia zasad i trybu działania stałego zespołu doradczego dyrektora generalnego Lasów Państwowych ds. badania dziejów leśnictwa polskiego, popularyzacji wiedzy historycznej o leśnictwie oraz integracji społeczności leśnej;
- decyzja nr 18 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 25 marca 1999 r. w sprawie zmiany decyzji nr 11 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 15 lutego 1999 r. W sprawie powołania oraz określenia zasad i trybu działania stałego zespołu doradczego dyrektora generalnego Lasów Państwowych ds. badania dziejów leśnictwa polskiego, popularyzacji wiedzy historycznej o leśnictwie oraz integracji społeczności leśnej;
- decyzja nr 7 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 20 stycznia 2000 r. zmieniająca decyzję nr 11 z 15 lutego 1999 r. sprawie powołania oraz określenia zasad i trybu działania stałego zespołu doradczego dyrektora generalnego

Lasów Państwowych ds. badania dziejów leśnictwa polskiego, popularyzacji wiedzy historycznej o leśnictwie oraz integracji społeczności leśnej;

- decyzja nr 19 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 29 lutego 2000 r., zmieniająca decyzję nr 11 z 15 lutego 1999 r. w sprawie powołania oraz określenia zasad i trybu działania stałego zespołu doradczego dyrektora generalnego Lasów Państwowych ds. badania dziejów leśnictwa polskiego, popularyzacji wiedzy historycznej o leśnictwie oraz integracji społeczności leśnej;
- decyzja nr 139 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 16 września 2003 r., zmieniająca decyzję nr 11 z 15 lutego 1999 r. w sprawie powołania oraz określenia zasad i trybu działania stałego zespołu doradczego dyrektora generalnego Lasów Państwowych ds. badania dziejów leśnictwa polskiego, popularyzacji wiedzy historycznej o leśnictwie oraz integracji społeczności leśnej.

**DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH**
dr inż. Marian Pigan

ZAŁĄCZNIK NR 1
do decyzji nr 26 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 20 kwietnia 2009 r.

Skład komisji kombatanckiej, stałego zespołu doradczego dyrektora generalnego Lasów Państwowych do spraw badania dziejów leśnictwa polskiego, popularyzacji wiedzy historycznej o leśnictwie oraz integracji społeczności leśnej

Lp.	Imię i nazwisko	Adres zamieszkania	Numer telefonu	RDLP
1.	Edmund Płoński	ul. Cisowa 16 15–822 Białystok	0.85 65 42 239	Białystok
2.	Tadeusz Chodnik	ul. Podhalańska 22/4 80–322 Gdańsk	0.58 52 42 65	Gdańsk
3.	Antoni Mariankowski			Katowice
4.	Emil Rychlicki	ul. Rusznikarska 11/179 31–261 Kraków	0.12 634 52 46	Kraków
5.	Stanisław Sosenkiewicz			Krosno
6.	Roman Gadzikowski	ul. Chmielna 13a/12 20–075 Lublin	0.81 29 775	Lublin
7.	Antoni Ferlich	ul. Pomorska 89/7 90–224 Łódź	0.42 678 94 75	Łódź
8.	Jan Kapuściak	ul. Leśników 1 11–015 Olsztynek	0.89 519 22 83	Olsztyn
9.	Stefan Gruch	ul. Paderewskiego 5 64–980 Trzcianka		Piła
10.	Józefat Sztuka	ul. Witkowska 117 62–200 Gniezno	0.66 26 20 17	Poznań
11.	Zdzisław Kiełek			Radom
12.	Kazimierz Chrzastowski	ul. Bałtycka 16 70–880 Szczecin	0.91 620 077	Szczecin
13.	January Wysocki			Szczecinek
14.	Alfred Dejewski	ul. Krasińskiego 65/11 87–100 Toruń	0.56 25 379	Toruń
15.	Jerzy Baczuk	ul. Kazimierzowska 15/11 02–890 Warszawa	0.22 844 57 04	Warszawa
16.	Henryk Przybyła	ul. J. S. Bacha 20/35 02–739 Warszawa	0.22 472 135	Warszawa
17.	Andrzej Gembarzewski			Warszawa
18.	Mieczysław Orzełek	ul. Kremowa 6 02–969 Warszawa	0.22 648 28 19	Warszawa
19.	Ludwik Walczak	ul. Miłoszycka 18c 51–502 Wrocław	0.71 348 78 33	Wrocław

DECYZJA NR 30
dyrektora generalnego Lasów Państwowych
z 27 kwietnia 2009 r.

W SPRAWIE ZMIANY DECYZJI NR 106
DYREKTORA GENERALNEGO
LASÓW PAŃSTWOWYCH W SPRAWIE POWOŁANIA
KOLEGIUM LASÓW PAŃSTWOWYCH W KADENCJI
W LATACH 2007–2010 (ZNAK: GD-0011/3/07)

GD-0011/1/09

Na podstawie § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 50 MOŚZNiL z 18 maja 1994 r. oraz w wykonaniu zadania, o którym mowa w § 9 tego statutu, ustalam, co następuje.

§ 1

W związku z odwołaniem części składu i powołaniem nowych członków Kolegium Lasów Państwowych, § 1 przyjmuje brzmienie: „w skład Kolegium Lasów Państwowych wchodzi:

DYREKTORZY RDLP I ICH ZASTĘPCY:

1. Wojciech Adamczak – RDLP Wrocław
2. Kazimierz Szabla – RDLP Katowice
3. Jan Karetko – RDLP Olsztyn
4. Witold Koss – RDLP Szczecin
5. Marek Masłowski – RDLP Białystok
6. Bogdan Gieburowski – RDLP Katowice
7. Paweł Artych – RDLP Olsztyn
8. Jarosław Zajac – RDLP Wrocław
9. Tadeusz Baryła – RDLP Łódź

NADLEŚNICZOWIE I ICH ZASTĘPCY:

10. Wojciech Rodak – Suwałki
11. Mieczysław Krywienko – Łądek Zdrój
12. Jerzy Pilc – Turawa
13. Jakub Siedlecki – Solec Kujawski
14. Andrzej Tarnawski – Jamy

LEŚNICZOWIE:

15. Janusz Ziółkowski – Gidle
16. Marek Łukaszewski – Solec Kujawski
17. Karol Stefański – Suchedniów

STRAŻ LEŚNA:

18. Piotr Frihauf – Tułowice
19. Józef Bierowiec – Limanowa

INSPEKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH:

20. Andrzej Wójcik – Katowice
21. Andrzej Gondek – Wrocław

INNE STANOWISKA:

22. Bernard Piecyk – naczelnik RDLP Szczecin
23. Jerzy Bargiel – specjalista RDLP Toruń
24. Jerzy Malczyk – Nadleśnictwo Andrychów
25. Roman Drużga – Nadleśnictwo Wronki

NAUKA:

26. Prof. dr hab. Andrzej Klocek – Instytut Badawczy Leśnictwa
27. Prof. dr hab. Henryk Żybura – Wydział Leśny SGGW
28. Prof. dr hab. Roman Gornowicz – Wydział Leśny AR w Poznaniu
29. Prof. dr hab. Józef Suliński – Wydział Leśny AR w Krakowie
30. Prof. dr hab. Tomasz Zawila Niedźwiedzki – Instytut Badawczy Leśnictwa

ORGANIZACJE SPOŁECZNE, ZAWODOWE, EKOLOGICZNE I INNE:

31. Prof. dr hab. Tomasz Borecki – Towarzystwo Przyjaciół Lasu
32. Prof. dr hab. Andrzej Grzywacz – Polskie Towarzystwo Leśne
33. Prof. dr hab. Piotr Paschalis – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa
34. Wiesław Kostrzewa – Stowarzyszenie Rodzin Leśnych
35. Jan Kubiak – Stowarzyszenie Przedsiębiorców Leśnych
36. Dr Sabina Nowak – Stowarzyszenie dla Natury „Wilk”
37. Bogusław Kita – Krajowa Sekcja Pracowników Leśnictwa i Ochrony Środowiska Związku Zawodowego Budowlani
38. Jerzy Przybylski – Związek Leśników Polskich w RP
39. Cezary Ostaszewski – Komisja Krajowa Związku Zawodowego Pracowników Technicznych Leśnictwa
40. Kazimierz Uleniecki – Krajowa Sekcja Pracowników Leśnictwa NSZZ „Solidarność”
41. Marian Dobrzyński – Związek Producentów i Eksporterów Palet Drewnianych w Polsce
42. Jan Broda – Biuro Urządzenia i Geodezji Leśnej
43. Aniela Czyżyk – Technikum Leśne w Tucholi
44. Piotr Albrzykowski – Krajowa Sekcja Pracowników Leśnictwa i Ochrony Środowiska Związku Zawodowego Budowlani

§ 2

Paragraf 6 przyjmuje brzmienie: „kadencja Kolegium Lasów Państwowych trwa trzy lata, począwszy od 9 listopada 2007 r.

§ 3

Skreśla się w § 3, lit. H oraz paragraf 7 decyzji.

§ 4

Pozostałe przepisy decyzji pozostają bez zmian.

§ 5

Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan

DECYZJA NR 31
dyrektora generalnego Lasów państwowych
z 29 kwietnia 2009 r.

Poznań
Radom
Szczecin
Szczecinek
Toruń
Warszawa
Wrocław
Zielona Góra

obejmujący, odrębnie dla każdej RDLP, jako załączniki (*bez publikacji – przyp. red.*), następujące tabele:

1. Przychody, koszty i wynik (załącznik 1).
2. Zadania finansowane ze środków budżetowych oraz prognoza dochodów Budżetu Państwa (załącznik 1a).
3. Finansowanie rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (załącznik 2).
4. Zatrudnienie i wynagrodzenia (załącznik 3).
5. Wybrane zadania rzeczowe (załącznik 4).
6. Rozrachunki wewnątrzbranżowe (załącznik 5).
7. Działalność jednostek finansowanych z narzutu na utrzymanie jednostek nadrzędnych, zgodnie ze strukturą organizacyjną RDLP (załącznik 6).

W SPRAWIE ZATWIERDZENIA
PLANU FINANSOWO-GOSPODARCZEGO
REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH

EP-1-0337/17/2009

Na podstawie art. 33, ust. 1 ustawy z 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 1991 r., nr 45, poz. 435, z późn. zm.) oraz § 6, ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 6 grudnia 1994 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe (Dz. U. z 1994 r., nr 134, poz. 692), a także w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 50 ministra ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa z 18 maja 1994 r., ustalam, co następuje.

§ 1

Zatwierdzam plan finansowo-gospodarczy na rok 2009 dla Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych:

Białystok
Gdańsk
Katowice
Kraków
Krosno
Lublin
Łódź
Olsztyn
Piła

§ 2

Dane, o których mowa w § 1, powinny być podstawą opracowania planów zgodnie z zapisami w § 6, ust. 2 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe.

§ 3

Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2009 r.

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan

★

DECYZJA NR 32
dyrektora generalnego Lasów Państwowych
z 29 kwietnia 2009 r.

W SPRAWIE ZATWIERDZENIA
PLANÓW ZAKŁADÓW O ZASIĘGU KRAJOWYM

EP-1-0337/18/2009

Na podstawie art. 33, ust. 1 ustawy z 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r., nr 45, poz. 435, z późn. zm.) oraz w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, nadanego zarządzeniem nr 50 ministra ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa z 18 maja 1994 r., ustalam, co następuje.

§ 1

Zatwierdzam plan finansowo-gospodarczy na rok 2009 zakładu Lasów Państwowych o zasięgu krajowym:

1. Centrum Informacyjnego Lasów Państwowych w Warszawie
2. Ośrodka Rozwojowo-Wdrożeniowego Lasów Państwowych w Bedoniu
3. Ośrodka Techniki Leśnej w Jarocinie
4. Zakładu Informatyki Lasów Państwowych w Bedoniu
5. Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych w Warszawie, obejmujący, jako załączniki (*bez publikacji – przyp. red.*), odrębnie dla każdego zakładu:
  1. Plan przychodów, kosztów i wyniku (załącznik nr 1)
  2. Plan finansowania rzeczowych aktywów trwałych (załącznik nr 2)
  3. Plan zatrudnienia i wynagrodzeń (załącznik nr 3)

§ 2

Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2009 r.

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan

★

DECYZJA NR 33
dyrektora generalnego Lasów Państwowych
z 29 kwietnia 2009 r.

Lasy Państwowe, nadanego zarządzeniem nr 50 ministra ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa z 18 maja 1994 r., ustalą, co następuje.

W SPRAWIE ZATWIERDZENIA
PLANU FINANSOWO-GOSPODARCZEGO
DYREKCJI GENERALNEJ LASÓW PAŃSTWOWYCH

EP-1-0337/19/09

Na podstawie art. 33, ust. 1 ustawy z 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r., nr 45, poz. 435, z późn. zm.) oraz w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego

§ 1

Zatwierdzam plan finansowo-gospodarczy Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych na rok 2009, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej decyzji (*bez publikacji – przyp. red.*).

§ 2

Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2009 r.

DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan

PROTOKÓŁ
Z POSIEDZENIA KOLEGIUM LASÓW PAŃSTWOWYCH
NA NASTĘPNEJ STRONIE

PROTOKÓŁ

GD-0011/1/2009

Posiedzenie otworzył dyrektor generalny LP **dr inż. Marian Pigan**. Powitał zebranych i poinformował o zmianie formuły funkcjonowania Kolegium LP i odwołaniu części składu Kolegium LP, w związku z powołaniem Naukowego Zespołu Doradczego. Kolegium jest bardzo ważnym ciałem opiniotwórczo-doradczym, stanowiącym forum dyskusji oraz wymiany poglądów o problemach i prognozach rozwoju polskiego modelu wielofunkcyjnego leśnictwa w strukturze Unii Europejskiej. Odniósł się do kontekstu ekonomicznego gospodarki leśnej w sytuacji światowego kryzysu gospodarczego, a także zapisów znowelizowanej ustawy o ochronie przyrody w aspekcie sieci Natura 2000 na obszarach leśnych, poddawania planów urzędzenia lasu ocenie oddziaływania na środowisko i zmianie procedur zatwierdzania planu oraz poruszył kwestię nadzoru nad obszarami Natura 2000. Zaproponował porządek posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia i omówienie porządku dziennego.
2. Wręczenie aktów powołania nowo powołanym członkom Kolegium LP.
3. Wybór przewodniczącego i prezydium Kolegium LP.
4. Dyskusja nad regulaminem Kolegium LP.
5. Informacja dyrektora generalnego LP o aktualnej sytuacji w LP.
6. Sprawy różne.

Udział w posiedzeniu wzięło: 32 członków Kolegium. Nieobecność usprawiedliwiło 9 osób oraz: Edward Lenart – zastępca dyrektora Departamentu Leśnictwa MŚ, Anna Paszkiewicz, Tomasz Wójcik – zastępcy dyrektora generalnego LP i naczelnicy w Dyrekcji Generalnej LP.

Dyr. gen. LP M. Pigan zaproponował realizację pkt. 3 na następnym posiedzeniu Kolegium LP z uwagi na to, że w tym samym dniu odbywa się Zimowa Szkoła Leśna i kilku członków Kolegium LP bierze w niej udział.

Nie wniesiono uwag do porządku dziennego posiedzenia i jednomyślnie zaakceptowano propozycję realizacji pkt. 3 na następnym posiedzeniu Kolegium LP.

Ad 2 i 4

Dyr. gen. LP M. Pigan wręczył akty powołania nowo powołanym członkom Kolegium LP. Omówił projekt nowego regulaminu Kolegium LP – uwagi do regulaminu zostaną przekazane przez członków Kolegium LP do 6 kwietnia 2009 r.

Ad 5

Zast. dyr. gen. LP T. Wójcik omówił pozyskanie, sprzedaż i ceny drewna – uzyskane w 2008 r. oraz w styczniu i lutym 2009 r. – na tle ostatnich kilku lat, jak też ogólnej sytuacji gospodarczej oraz w odniesieniu do planu na 2009 r. wg poszczególnych sortymentów drzewnych. Szczegółowo zanalizował stan zapasów podstawowych grup sortymentów drewna poczynając od początku 2007 r. oraz średniej ceny drewna w latach 2006–2009. Na podstawie średnich cen sprzedaży drewna w LP w latach 2000–2009 ukazał wpływ cyklu koniunktury gospodarczej na ceny surowca. Omówił wyniki internetowych przetargów ograniczonych oraz systemowej aukcji internetowej w aplikacji *e-drewno* w I półroczu br. wg grup handlowych i RDLP (oferta sprzedaży, ilość sprzedana, średnia cena oferty sprzedaży i osiągnięta, wartość oferty sprzedaży i osiągnięta). Poinformował, że w reakcji na problemy ze sprzedażą niektórych grup handlowych podjęto decyzję o bonifika-

tach cenowych, jednakowych dla grup nadleśnictw lub RDLP, obowiązujących od 23 lutego do 30 kwietnia 2009 r. Ponadto zniesiono zakaz i ograniczenia sprzedaży detalicznej dla wszystkich przedsiębiorców. Powyższe zagadnienia odniósł do sytuacji gospodarczej i kształtowania się PKB, produkcji sprzedanej przemysłu, jak też sprzedaży detalicznej w kolejnych kwartałach od końca 2007 r. do 2009 r., a następnie przedstawił produkcję sprzedaną przemysłu drzewnego w tym okresie. Omówił ceny na rynkach zagranicznych: celulozy, płyt wiórowych, tarcicy i drewna krótkiego.

W dyskusji na powyższy temat udział wzięli: M. Dobrzański, S. Nowak, J. Suliński i E. Lenart. Poruszono następujące sprawy:

- cen drewna i kar umownych wobec firm, które nie odbiorą drewna zakupionego na Portalu Leśno-Drzewnym oraz spadku cen wyrobów opakowaniowych;
- wzrostu funkcji przyrodniczych lasu i mniejszego znaczenia funkcji gospodarczych;
- wielofunkcyjności gospodarki leśnej i jej kosztów oraz zdolności tego modelu do równoważenia różnych funkcji lasu, a także potrzeby otwartej dyskusji z NGO-s i osiągnięcia kompromisu;
- partnerskich relacji z przemysłem drzewnym i wspólnym rozwiązywaniu potencjalnych problemów z podażą surowca drzewnego na rynku z uwagi na ograniczenia gospodarcze wynikające z obszarów Natura 2000;
- potrzeby solidarności z przemysłem drzewnym i budowania silnego sektora leśno-drzewnego oraz wspólnego rozwiązywania problemów;
- gospodarki leśnej na 35% powierzchni lasów desygnowanych do sieci Natura 2000 (w trakcie budowy planów ochrony oraz wyznaczania zadań należy stosować się do dyrektywy ptasiej i siedliskowej bez nadmiernej restrykcyjności, a funkcje gospodarcze nie mogą być marginalizowane wobec innych funkcji.

Dyr. gen. LP M. Pigan w podsumowaniu tego tematu podkreślił, że sytuacja na rynku drzewnym jest dynamiczna i przyjęte założenia mogą wymagać weryfikacji. Realizacja planu jest priorytetem. Zwrócił uwagę na fakt, że 35% powierzchni LP to obszary ważne dla Wspólnoty Europejskiej, co będzie wymagało osiągnięcia kompromisu pomiędzy funkcjami gospodarczymi i ochronnymi. Należy uwzględnić postulaty organizacji ekologicznych, ale również interesy gospodarcze kraju (i przemysłu drzewnego) odnośnie ilości surowca na rynku. Zatem stroną w działaniach związanych z siecią Natura 2000 musi być przemysł drzewny. Odniósł się także do kwestii kar umownych i zakładów usług leśnych – wymagając one wnikliwej analizy.

Zast. dyr. gen. LP A. Paszkiewicz przedstawiła wyniki ekonomiczne LP za 2008 r. w odniesieniu do planu finansowo-gospodarczego LP i analogicznego okresu 2007 r. oraz do poszczególnych RDLP: przychody, koszty, wynik finansowy. Omówiła: układ rodzajowy kosztów, zmiany wartości zapasów (wzrost), wskaźniki: pokrycia, a także płynności finansowej, szybkości obrotu zapasów i należności oraz zapłaty zobowiązań. Zanalizowała zagadnienia płacowe i zatrudnienie, w tym przeciętne miesięczne wynagrodzenia – nie zakłada się zwiększenia zatrudnienia w 2009 r. Przedstawiła wyniki ekonomiczne po 2 miesiącach 2009 r. – przychody są mniejsze niż planowano, w związku z czym przygotowano kilka wariantów działania w odpowiedzi na rozwój sytuacji rynkowej. Zwróciła uwagę na wzrost należności przeterminowanych i konieczność ich zabezpieczania.

W dyskusji głos zabrali: J. Pilc, K. Uleniecki, J. Zając i J. Kubiak. Poruszono następujące sprawy:

- czy tempo sprzedaży surowca drzewnego uległo poprawie;
- niepokojów pracowników i oczekiwania rozważnych decyzji odnośnie redukcji kosztów zatrudnienia w zależności od rozwoju sytuacji na rynku drzewnym;
- eksploatacji kopalni i uruchomienia dodatkowych źródeł dochodów, np. z turystyki;

- wpływie sytuacji kryzysowej na sektor usług leśnych i potrzebie zachowania właściwego poziomu cen usług leśnych.

Szczegółowych wyjaśnień udzielił: **dyr. gen. LP M. Pigan** i **zast. dyr. gen. LP A. Paszkiewicz**.

Nacz. M. Berft zaprezentował analizę realizacji zadań z zakresu hodowli lasu w 2008 r., w porównaniu z planem i w odniesieniu do RDLP, omawiając:

- zalesienia i odnowienia,
- pielęgnację gleby i niszczenie chwastów,
- czyszczenia wczesne i późne,
- trzebieże wczesne i późne,
- wprowadzanie podszytów,
- przebudowę drzewostanów.

Przytoczył wyniki badań rekomendujące wykonywanie zadań hodowlanych również w okresie jesiennym. Omówił trudności w realizowaniu Krajowego Programu Zwiększania Lesistości Kraju z powodu małej podaży gruntów do zalesień. Przypomniał o zarządzeniu DGLP o nowym sposobie liczenia kosztów produkcji szkółkarskiej. W związku z koniecznością ograniczania kosztów, wskazał na możliwości ich zmniejszenia w odnowieniach, zalesieniach i poprawkach. Poinformował, że dotacja budżetowa na 2009 r. na realizację zadań z art. 54 ustawy o lasach wynosi 18,2% kwoty przyznanej w 2008 r. Omówił także rozmiar zadań hodowlanych w 2009 r.

Nacz. A. Perlińska omówiła realizację zadań z zakresu ochrony lasu w 2008 r. w odniesieniu do planu finansowo-gospodarczego LP na 2008 r. i kontekście planu na 2009 r.:

- ochrona lasu przed zwierzyną, w tym zakładanie ogrodzeń, mechaniczne i chemiczne zabezpieczanie upraw;
- ograniczanie populacji szkodliwych owadów (zabiegi dotyczyły: barczatki sosnowki, brudnicy mniszki, strzygoni choinówki, foliofagów dębu, chrabąszcza i osnui gwiazdzistej, głównie na terenie RDLP: Zielona Góra, Piła, Szczecin i Wrocław;
- ochrona lasu przed chorobami grzybowymi.

Podsumowała również ochronę lasu przed pożarami w 2008 r. - 3306 pożarów na powierzchni 663 ha, przeciętna powierzchnia pożaru wynosi 0,20 ha (tendencja spadkowa w ostatnich latach). Omówiła: przyczyny pożarów, zakładanie nowych pasów pożarowych i odnawianie istniejących, porządkowanie powierzchni leśnej z materiałów łatwopalnych, system obserwacyjny i wykorzystanie sprzętu lotniczego.

Przedstawiła informację o kosztach zbiórki śmieci z terenów leśnych.

M. Czyżewska poinformowała o działaniach z zakresu ochrony przyrody, prowadzonych przez LP w 2008 r. Kontynuowano inwentaryzację przyrodniczą, której wyniki zostały wprowadzone do systemu Invent. Uczestniczono w nowelizacji ustawy o ochronie przyrody i tworzeniu ustawy o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Obecnie konsultowane są akty wykonawcze do tych ustaw - RDLP mogą zgłaszać do nich uwagi. DGLP zgłosiła zastrzeżenia do nowelizacji rozporządzenia o ochronie gatunkowej zwierząt. Odkonano spotkanie z przedstawicielami Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, na którym ustalono, że 24-25 marca 2009 r. odbędzie się spotkanie dyrektorów RDLP i RDOŚ. W 2008 r. powstało 18 nowych rezerwatów na terenie LP.

Dyr. gen. LP M. Pigan podkreślił, że z ogromnego dorobku Lasów Państwowych w zakresie inwentaryzacji przyrodniczej korzystają wojewódzkie zespoły ds. obszarów Natura 2000. Obecnie należy aktywnie wykorzystywać tę wiedzę w pracy wojewódzkich zespołów specjalistycznych.

Poinformował o krajowych uroczystościach jubileuszu 85-lecia Lasów Państwowych, powiązanych z odsłonięciem pomnika A. Loreta 17 czerwca 2009 r. Ze względów oszczędnościowych zrezygnowano z obchodów na szczeblu regionalnym. Trwają prace nad metodyką ewidencji majątku Skarbu Państwa i ustalania jego wartości w LP (art. 4 ustawy o lasach) oraz uwzględnieniem zaleceń pokontrolnych NIK w gospodarowaniu funduszem leśnym. Inspekcja LP prowadziła kontrolę problemową dotyczącą handlu drewnem i wydzierżawiania powierzchni pod kopaliny. Rozważana jest kwestia możliwości uzyskiwania koncesji na pozyskiwanie kopalin przez jednostki LP na potrzeby własne.

Protokołowała
Anna Trzeciak

Akceptuję:

**DYREKTOR GENERALNY
LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan**

SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI

**NIERUCHOMOŚCI PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY,
ZATWIERDZONE PRZEZ DYREKTORA GENERALNEGO LASÓW PAŃSTWOWYCH**

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Białystok

Lp.	Nazwa nadleśnictwa, obrębu leśnego, oddz. i pododdz.	Nazwa obrębu ewidencyjnego, gmina, adres nieruchomości	Nr ewidencyjny działki, nr KW, Sąd Rejonowy, pow. działki (m ²)	Rodzaj zabudowy i sposób zagospodarowania
1.	Elk Elk 112g	Lipińskie Małe Prostki Lipińskie Małe 24 19-335 Prostki	338/1 OL1E/00036458/9 SR w Elku 1867	budynek mieszkalny, jednorodzinny, zasiedlony, bud. gospodarczy

**Zatwierdzam:
DYREKTOR GENERALNY LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan**

Warszawa, 8 kwietnia 2009 r.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Gdańsk

Lp.	Nazwa nadleśnictwa, obrębu leśnego, oddz. i pododdz.	Nazwa obrębu ewidencyjnego, gmina, adres nieruchomości	Nr ewidencyjny działki, nr KW, Sąd Rejonowy, pow. działki (m ²)	Rodzaj zabudowy i sposób zagospodarowania
1.	Choczewo Młot 62i	Salino Gniewino Dębina 1 84–250 Gniewino	171/1 44765 SR w Wejherowie 904	budynek mieszkalny, jednorodzinny, zasiedlony
2.	Choczewo Młot 63m	Salinko Gniewino Dębina 2 84–250 Gniewino	142/2 46533 SR w Wejherowie 1679	budynek mieszkalny, dwurodzinny, zasiedlony, bud. gospodarczy
3.	Choczewo Młot 63n	Salinko Gniewino Dębina 3 84–250 Gniewino	142/1 46533 SR w Wejherowie 1802	budynek mieszkalny, dwurodzinny, zasiedlony, bud. gospodarczy
4.	Choczewo Młot 176k	Kostkowo Gniewino ul. Księdza Galasa 24 84–252 Zamostne	194/2 44928 SR w Wejherowie 1534	budynek mieszkalny, jednorodzinny, zasiedlony, bud. gospodarczy i studnia głębinowa
5.	Choczewo Młot 176k	Kostkowo Gniewino ul. Księdza Galasa 26 84–252 Zamostne	194/1 44928 SR w Wejherowie 1159	budynek mieszkalny, jednorodzinny, zasiedlony, bud. gospodarczy
6.	Choczewo Młot 128lx	Dąbrówka Gniewino Dąbrówka 9/2 84–252 Zamostne	221/11 50705 SR w Wejherowie 582	budynek mieszkalny, jednorodzinny, zasiedlony
7.	Choczewo Choczewo 366d	Zwartowo Choczewo Zwartowo 31 84–210 Choczewo	366/1 35264 SR w Wejherowie 2262	budynek mieszkalny, dwurodzinny, zasiedlony, bud. gospodarczy i studnia głębinowa
8.	Choczewo Choczewo 366d	Zwartowo Choczewo Zwartowo 32 84–210 Choczewo	366/2 35264 SR w Wejherowie 2291	budynek mieszkalny, dwurodzinny, zasiedlony, bud. gospodarczy
9.	Choczewo Choczewo 298w	Sasino Choczewo Sasino ul. Pałacowa 2 84–210 Choczewo	432/5 46495 SR w Wejherowie 1422	budynek mieszkalny, jednorodzinny, zasiedlony, bud. gospodarczy
10.	Choczewo Choczewo 298t	Sasino Choczewo Sasino ul. Pałacowa 4 84–210 Choczewo	432/4 46495 SR w Wejherowie 1488	budynek mieszkalny, jednorodzinny, zasiedlony
11.	Choczewo Choczewo 298j	Sasino Choczewo Sasino Cisowa 16 84–210 Choczewo	432/6 46495 SR w Wejherowie 1206	budynek mieszkalny, jednorodzinny, zasiedlony, bud. gospodarczy
12.	Choczewo Choczewo 270m	Żelazno Choczewo Osada Leśna 1/1 84–210 Choczewo	377/1 46527 SR w Wejherowie 548	budynek mieszkalny, jednorodzinny, zasiedlony
13.	Choczewo Choczewo 270m	Żelazno Choczewo Osada Leśna 1/2 84–210 Choczewo	377/2 46527 SR w Wejherowie 558	budynek mieszkalny, jednorodzinny, zasiedlony

Zatwierdzam:
DYREKTOR GENERALNY LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan

Warszawa, 21 kwietnia 2009 r.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Katowice

Lp.	Nazwa nadleśnictwa, obrębu leśnego, oddz. i pododdz.	Nazwa obrębu ewidencyjnego, gmina, adres nieruchomości	Nr ewidencyjny działki, nr KW, Sąd Rejonowy, pow. działki (m ²)	Rodzaj zabudowy i sposób zagospodarowania
1.	Złoty Potok Złoty Potok 62t	Zalesice Przyrów Lipnik 20 42-248 Przyrów	466/3 83876 SR w Myszkowie 2007	budynek mieszkalny, jednorodzinny, zasiedlony, bud. gospodarczy

Zatwierdzam:
DYREKTOR GENERALNY LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan

Warszawa, 19 kwietnia 2009 r.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Poznań

Lp.	Nazwa nadleśnictwa, obrębu leśnego, oddz. i pododdz.	Nazwa obrębu ewidencyjnego, gmina, adres nieruchomości	Nr ewidencyjny działki, Nr KW, Sąd Rejonowy, pow. działki (m ²)	Rodzaj zabudowy i sposób zagospodarowania
1	Kościan Kościan 104f	Nowy Lubosz Kościan Nowy Lubosz ul. Leśna 1 64-000 Kościan	7104/2 40399 SR w Kościanie 1434	budynek mieszkalny zasiedlony budynek gospodarczy stodoła drewniana
2	Kościan Żegrowo 204l	Boguszyn Włoszakowice Boguszyn 30a 64-117 Krzycko Małe	5204/4 41893 SR w Lesznie 1172	budynek mieszkalny zasiedlony budynek gospodarczy
3	Kościan Kościan 207f	Gryżyna Kościan Gryżyna 1 64-000 Kościan	7207/6 40891 SR w Kościanie 1193	budynek mieszkalny zasiedlony budynek gospodarczy
4	Kościan Mochy 100d	Solec Przemęt Solec ul. Wolsztyńska 2A 64-234 Przemęt	546/1 44424 SR w Wolszynie 1136	budynek mieszkalny zasiedlony budynek gospodarczy
5	Kościan Żegrowo 40h	Reńsko Wielichowo Reńsko ul. Leśna 3 64-050 Wielichowo	5040/3 12298 SR w Grodzisku 1400	budynek mieszkalny zasiedlony budynek gospodarczy

Zatwierdzam:
DYREKTOR GENERALNY LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan

Warszawa, 19 kwietnia 2009 r.

Lp.	Nazwa nadleśnictwa, obrębu leśnego, oddz. i pododdz.	Nazwa obrębu ewidencyjnego, gmina, adres nieruchomości	Nr ewidencyjny działki, nr KW, Sąd Rejonowy, pow. działki (m ²)	Rodzaj zabudowy i sposób zagospodarowania
1.	Grodzisk Grodzisk 84c	Słocin Grodzisk Wielkopolski Lasówki 7B/4 62-065 Grodzisk Wielkopolski	5084/8 47429 SR w Grodzisku Wlkp. 24710	lokal mieszkalny w budynku ośmiorodzinnym, zasiedlony, 1 bud. gospodarczy i segment garażowy

Zatwierdzam:
DYREKTOR GENERALNY LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan

Warszawa, 27 kwietnia 2009 r.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Szczecinek

Lp.	Nazwa nadleśnictwa, obrębu leśnego, oddz. i pododdz.	Nazwa obrębu ewidencyjnego, gmina, adres nieruchomości	Nr ewidencyjny działki, nr KW, Sąd Rejonowy, pow. działki (m ²)	Rodzaj zabudowy i sposób zagospodarowania
1.	Sławno Stary Kraków 385d	Warszkowo Sławno Warszkowo 146A/2 76–100 Sławno	385/7, 385/5, 385/8, 385/9 15144, 151145 SR w Sławnie 1130, udział 374/10000 425, 2090, 2301, udział 998/10000	lokal mieszkalny w budynku wielorodzinnym, pustostan, udział w infrastrukturze osiedlowej

Zatwierdzam:
DYREKTOR GENERALNY LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan

Warszawa, 20 kwietnia 2009 r.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Zielona Góra

Lp.	Nazwa nadleśnictwa, obrębu leśnego, oddz. i pododdz.	Nazwa obrębu ewidencyjnego, gmina, adres nieruchomości	Nr ewidencyjny działki, nr KW, Sąd Rejonowy, pow. działki (m ²)	Rodzaj zabudowy i sposób zagospodarowania
1.	Nowa Sól Przyborów 173h	Przyborów Nowa Sól ul. Leśniczówka Porębów 208 Przyborów 67–100 Nowa Sól	1013/2 55073 SR w Nowej Soli 2451	budynek mieszkalny, jednorodzinny, zasiedlony, 5 bud. gospodarczych

Zatwierdzam:
DYREKTOR GENERALNY LASÓW PAŃSTWOWYCH
dr inż. Marian Pigan

Warszawa, 20 kwietnia 2009 r.

OGŁOSZENIA

Nadleśnictwo Podanin (RDLP Piła) informuje, że marcu skradziono numerator z młotkiem oraz oznacznikami do numeracji drewna od numeru 425 do 460.

NADLEŚNICZY
mgr inż. Zenon Jasiński

Nadleśnictwo Ruda Maleniecka (RDLP Radom) informuje o stwierdzeniu 12 marca 2009 r. kradzieży w leśnictwie Zalesie nabitych na drewno dziewięciu płytek do cechowania drewna z kodem leśnym 161210 i numerach: 3750, 3753, 3811, 3812, 3813, 3814, 3815, 3816 i 3817.

NADLEŚNICZY
mgr inż. Edward Haładaj

Nadleśnictwo Lipinki (RDLP Zielona Góra) zgłasza kradzież ośmiu płytek do znakowania drewna o kodzie leśnym 140609 i numerach: 864, 865, 866, 886, 889, 890, 891 i 893, nabite na surowiec wielkowymiarowy dębowy, przygotowany do wywozu w leśnictwie Trzebiel.

ZASTĘPCA NADLEŚNICZEGO
NADLEŚNICZYSTWA LIPINKI
mgr inż. Jacek Zimmiewicz

OGŁOSZENIA

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Olsztyn informuje, że na terenie **Nadleśnictwa Ostrołęka, leśnictwo Zabiele**, skradziono z odebranego surowca drzewnego płytki do numerowania drewna w liczbie 9 sztuk, o numerach od 884 do 897 i od 887 do 889. Kod jednostki 071915. W wypadku ujawnienia proszę o konfiskatę i przekazanie do naszej RDLP.

**Z upoważnienia
DYREKTORA RDLP OLSZTYN
ZASTĘPCA DYREKTORA DS. EKONOMICZNYCH
mgr inż. Sebastian Smoluk**

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Białystok informuje, że w **Nadleśnictwie Hajnówka, leśnictwo Postołowo**, zagubiono płytkę do numerowania surowca drzewnego (nieużywaną) o numerze 39325 i kodzie 011401. W wypadku ujawnienia płytki prosimy o przekazanie jej do Nadleśnictwa Hajnówka lub RDLP Białystok.

**DYREKTOR
REGIONALNEJ DYREKCJI
LASÓW PAŃSTWOWYCH
mgr inż. Ryszard Ziemblicki**

Nadleśnictwo Podanin (RDLP Piła) informuje, że na terenie **leśnictwa Smogulec** w marcu skradziono numerator z młotkiem oraz oznacznikami do numeracji drewna od numeru 425 do 460.

**NADLEŚNICZY
mgr inż. Zenon Jasiński**

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Piła informuje, że:

- Na terenie **Nadleśnictwa Kaczory** skradziono samochód podleśniczego **leśnictwa Garncarska Góra**, wykorzystywanego do celów służbowych. Wraz z samochodem ukradziono numerator z magazynkiem i młotkiem do cechowania drewna oraz plakietki do numeratora od numeru 2477 do 3000 (kod cyfrowy 080701).
- Na terenie **Nadleśnictwa Podanin, leśnictwo Smogulec**, skradziono numerator z młotkiem oraz plakietkami do numeracji drewna o numerach od 425 do 460 (kod cyfrowy 080701).

W wypadku ujawnienia wymienionych przedmiotów proszę o konfiskatę i kontakt z nadleśnictwami, jak wyżej.

**p.o. DYREKTORA
mgr inż. Bronisław Niemiec**

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Poznań informuje, że w **Nadleśnictwie Kościan, leśnictwo Żegrowo**, stwierdzono kradzież 11 płytek do znakowania drewna o numerach: 3825, 3836, 3839, 3841, 3842, 3844, 3845, 3850, 3852, 3861 i 3863 oraz kodzie cyfrowym 091209.

Jednocześnie zawiadamiam, że postanowienia zarządzenia nr 55 z 4 listopada 1998 r. oraz nr 30 z 17 maja 2000 r. dyrektora generalnego Lasów Państwowych w sprawie obrotu i prowadzenia ewidencji urządzeń do cechowania pozyskanego drewna w jednostkach organizacyjnych Lasów państwowych zostały spełnione.

**DYREKTOR
mgr inż. Piotr Grygier**

Nadleśnictwo Miastko (RDLP Szczecinek) informuje o zamiarze transakcji zamiany z 10 kwietnia 2009 r. następujących gruntów z Gminą Kaczała:

- Nieruchomość zbywana przez Lasy Państwowe (adres leśny: 11-13-2-15-350-k-00, adres administracyjny: 22-03-052-0002 nr działki 627, kategoria użytku: droga, powierzchnia 2,65 ha, wartość: 31 800 tys. zł).
- Nieruchomość nabywana przez Lasy Państwowe (właściciel: jednostka administracji samorządowej, adres administracyjny: 22-03-052-0005, nr działki 16/13, kategoria użytku: rola VI klasy, powierzchnia 1,7055 ha, wartość: 202 84 tys. zł oraz 22-03-052-0003, nr działki 221/2, kategoria użytku: droga, powierzchnia 1,02 ha, wartość 11 556 tys. zł).

**SPECJALISTA DS. STANU POSIADANIA
Irena Jarzembowska**

**NADLEŚNICZY
mgr inż. Janusz Szreder**

OGŁOSZENIA

Nadleśnictwo Kamienna Góra (RDLP Wrocław) unieważnia zagubioną legitymację służbową nr 8, wydaną 14 lutego 1999 r. leśniczemu szkółkarzowi Bartłomiejowi Dymkowi.

NADLEŚNICZY
mgr inż. Dariusz Gajda

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Radom informuje, że w **Nadleśnictwie Grójec, leśnictwo Głuchów**, skradziono z wyrobionego i oznakowanego drewna wielkowymiarowego liściastego 24 oznaczniki do drewna o kodzie 160313 i numerach: 6411, 6542, 6544, 6546, 6550, 6640, 6764, 6814, 6815, 6831, 6839, 6845, 6846, 6847, 6851, 6852, 6853, 6854, 6887, 6889, 6890, 6891, 6892 i 6893. Podjęte starania w celu odnalezienia oznaczników nie przyniosły rezultatu. W przypadku ujawnienia płytek prosimy o ich przekazanie do Nadleśnictwa Grójec lub RDLP Radom.

ZASTĘPCA DYREKTORA
ds. GOSPODARKI LEŚNEJ
mgr inż. Piotr Kacprzak

Nadleśnictwo Czarne Człuchowskie (RDLP Szczecinek) unieważnia zagubioną legitymację służbową nr 36/99, wydaną 11 stycznia 1999 r. leśniczemu Leszkowi Barszczowi. Informujemy o tym stosownie do § 8, zarządzenia nr 59 dyrektora generalnego Lasów Państwowych z 27 listopada 1998 r. w sprawie wprowadzenia legitymacji służbowych w Lasach Państwowych.

NADLEŚNICZY
inż. Zbigniew Wełniński

NOTATKI

UWAGA!

Biuletyn tylko w prenumeracie realizowanej przez Centrum Informacyjne Lasów Państwowych

Zamówienia należy składać do Centrum Informacyjnego Lasów Państwowych:

- faxem: 022 823 96 79,
- e-mailem: prenumerata@cilp.lasy.gov.pl,
- lub pocztą pod adresem redakcji.

Zamówienie jest podstawą do wystawienia faktury.

Jednostki organizacyjne związane z Lasami Państwowymi – płatność na podstawie faktury.

Pozostali do zamówienia powinni dołączyć dowód wpłaty.

Wpłat na prenumeratę „Biuletynu Informacyjnego Lasów Państwowych” prosimy dokonywać na konto:
BOŚ SA II O/Warszawa, nr 96 1540 1157 2001 6612 0610 0003

Druk zamówienia znajduje się na stronie internetowej http://www.lasy.gov.pl/media/prasa_l/prenumerata

Cena prenumeraty jednego egzemplarza wynosi:

- kwartalnie – 15,00 zł
- półrocznie – 30,00 zł
- rocznie – 60,00 zł

Czasopisma Lasów Państwowych

„Echa Leśne”

Miesięcznik przyrodniczo-kulturalny nie tylko dla leśników. Ukazuje się od 1924 r. Pismo popularyzujące wiedzę o lesie i przyrodzie.

„Głos Lasu”

Miesięcznik branżowy dla leśników, w którym prezentowane są specjalistyczne artykuły na temat gospodarki leśnej.

Adres obydwu redakcji: ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3, 02-362 Warszawa,
tel. 0 22 822 49 31, e-mail: echa.lesne@cilp.lasy.gov.pl, glos.lasu@cilp.lasy.gov.pl

CENNIK REKLAM

w miesięcznikach wydawanych przez Centrum Informacyjne Lasów Państwowych

„Echa Leśne”

Wymiar pisma 205x285 plus spady po 5 mm

Rodzaj ogłoszenia	Wymiary [mm]	Miejsce	Cena zł netto
Cała kolumna	182,5x253	2 strona okładki	2500
		3 strona okładki	2500
		4 strona okładki	3000
		wewnątrz numeru	2000
1/2 kolumny	182,5x126,5; 122x189,8	2 strona okładki	1400
		3 strona okładki	1400
		4 strona okładki	1700
		wewnątrz numeru	1100
1/3 kolumny	122x126,5; 60x253	wewnątrz numeru	800
1/4 kolumny	122x95; 60x190	wewnątrz numeru	600
1/6 kolumny	122x63,25; 60x126,5	wewnątrz numeru	400
1/12 kolumny	60x63,25	wewnątrz numeru	200
Artykuły promocyjne – 1 strona ze zdjęciem		4 strona okładki	3000
		3 strona okładki	2500
		wewnątrz numeru	2000
Wkładki dostarczone przez zamawiającego* (max format 200x285 mm)			0,80 zł za szt

„Biuletyn Informacyjny LP”

Rodzaj ogłoszenia	Miejsce	Cena zł netto (czarno-białe)
Cała kolumna 205x285 Wymiar zadruku kolumny 190x250	3 strona okładki	1500
	4 strona okładki	2000
	wewnątrz numeru	1000
1/2 kolumny	2 strona okładki	x
	3 strona okładki	800
	4 strona okładki	1100
	wewnątrz numeru	550
1/4 kolumny	wewnątrz numeru	300
1/8 kolumny	wewnątrz numeru	170
1/16 kolumny	wewnątrz numeru	90
Okładki w biuletynie w kolorze zielono-białym		
Pismo czarno-białe		

„Głos Lasu”

Wymiar pisma 205x285 plus spady po 5 mm

Rodzaj ogłoszenia	Wymiary [mm]	Miejsce	Cena zł netto
Cała strona	205x285 + po 5	2 strona okładki	2500
		3 strona okładki	2500
		4 strona okładki	3000
		wewnątrz numeru	2000
Moduł 2/3	205x190, 117x245 +po 5	wewnątrz numeru	1600
Moduł 1/2	205x142 + po 5	2 strona okładki	1400
		3 strona okładki	1400
		4 strona okładki	1700
		wewnątrz numeru	1100
Moduł 1/3	117x120; 56x245; 205x95	wewnątrz numeru	800
Moduł 1/4	do uzgodnienia	wewnątrz numeru	600
Moduł 1/6	56x120	wewnątrz numeru	400
Moduł 1/12	28x120	wewnątrz numeru	200
Artykuły promocyjne – 1 strona ze zdjęciem		4 strona okładki	3000
		3 strona okładki	2500
		wewnątrz numeru	2000
Wkładki dostarczone przez zamawiającego* (max format 200x285 mm)			0,80 zł za szt

Do ceny należy doliczyć 22% VAT

Doплата za wybór miejsca umieszczenia reklamy (strona lewa/prawa itp.) +15%

Za zlecenie 3-krotnego powtórzenia – 20% rabatu

Za jednoczesną reklamę w „Echach Leśnych” i „Głosie Lasu” – 15% rabatu

kontakt: Jolanta Stankiewicz,
tel.: 0 22 822 49 31, w. 517, fax: 0 22 823 96 79,
e-mail: jolanta.stankiewicz@cilp.lasy.gov.pl

* waga do 50 g (w przypadku cięższych wkładek cena do negocjacji).

Centrum Informacyjne Lasów Państwowych
ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3, 02-362 Warszawa
tel./fax 0 22 822 49 31, 0 22 822 32 01 w. 515

PL ISSN 1428-5940